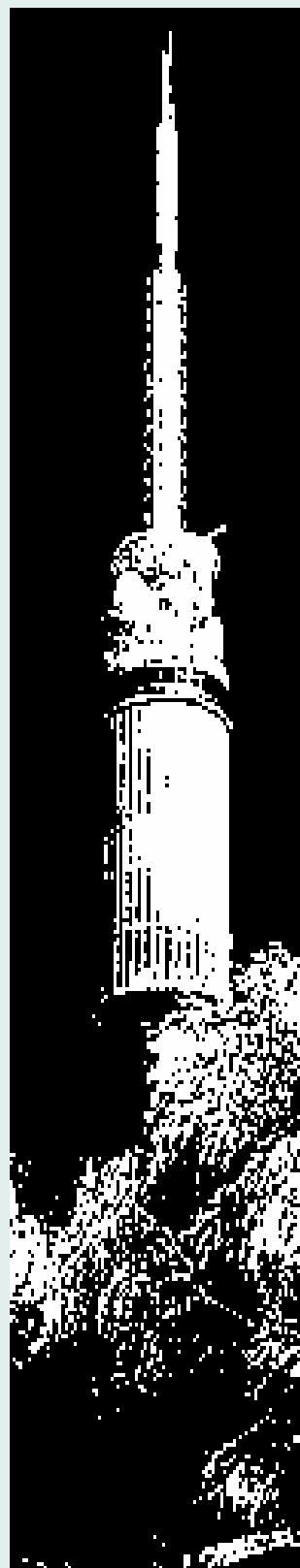

Allmennkringkastingsrapporten

Kringkastingsåret 2005

Medietilsynet
NORWEGIAN MEDIA AUTHORITY

Til Kultur- og kirkedepartementet

Medietilsynet har siden 2004 hatt i oppdrag å føre tilsyn med allmennkringkastingsområdet, og herunder utarbeide en egen allmennkringkastingsrapport.

Medietilsynet har vurdert programvirksomheten for NRK, TV 2, P4 og Kanal 24 for kringkastingsåret 2005, og legger med dette fram sin rapport.

Fredrikstad, 14. juli 2006

Gudbrand Guthus
områdeleder
(sign.)

Live Nermoen
førstekonsulent

Line Langnes
rådgiver

DELRAPPORT I - INNLEDNING	5
1 ALLMENNKRINGKASTINGSRAPPORTEN 2005.....	5
1.1 NÆRMERE OM RAPPORTENS OPPBYGNING – KORT OM BEGREPSBRUK5	
1.2 VURDERINGSGRUNNLAG.....	6
1.3 SANKSJONER – VURDERINGER FOR 2005	7
1.4 NRKs SÆRSTILLING.....	8
DELRAPPORT II - KANAL 24	9
2 VURDERINGEN AV KANAL 24s PROGRAMVIRKSOMHET I 2005.....	9
2.1 SAMMENDRAG	9
2.2 VURDERINGSGRUNNLAG.....	10
2.3 KONSESJONSVILKÅR	11
2.3.1 Innledende bemerkninger	11
2.3.2 Kanal 24s kvantitative programløfter	12
2.4 PROGRAMKRAVENE I KANAL 24s KONSESJON	14
2.4.1 Overordnede krav til sendingene – Medietilsynets vurdering.....	15
2.4.1.1 Tematisk og sjangermessig bredde.....	15
2.4.1.2 Brede og smale lyttergrupper	20
2.4.1.3 Styrke norsk språk, identitet og kultur	21
2.4.2 Spesifikke krav til sendingene – Medietilsynets vurdering.....	22
2.4.2.1 Nyhets- og aktualitetsdekningen	22
2.4.2.2 Kulturdekningen.....	26
2.4.2.3 Barne- og ungdomsprogrammene	28
2.4.2.4 Den flerkulturelle dekningen.....	31
2.4.2.5 Livssynsprogrammer	33
2.4.2.6 Krav til samiske sendinger	35
2.4.2.7 Musikkprofil	36
2.4.2.8 Verbalinnslag.....	38
DELRAPPORT III - P4	41
3 VURDERING AV P4 RADIO HELE NORGES PROGRAMVIRKSOMHET I 2005 ..	41
3.1 SAMMENDRAG	41
3.2 VURDERINGSGRUNNLAG.....	42
3.3 KONSESJONSVILKÅR	44
3.3.1 Innledende bemerkninger	44
3.3.2 P4s kvantitative programløfter	45
3.4 PROGRAMKRAVENE I P4s KONSESJON	48
3.4.1 Overordnede krav til sendingene – Medietilsynets vurdering.....	49
3.4.1.1 Tematisk og sjangermessig bredde.....	49
3.4.1.2 Brede og smale lyttergrupper – ulike aldersgrupper	54
3.4.1.3 Analytisk, kritisk og fordypende perspektiv	58
3.4.1.4 Styrke norsk språk, identitet og kultur	59
3.4.2 Nyhets- og aktualitetssendingene – Medietilsynets vurdering.....	60
3.4.2.1 Egen nyhetsredaksjon – Egenproduserte nyhetsbulletiner.....	60
3.4.2.2 Krav om analytisk, kritisk og fordypende perspektiv	61
3.4.2.3 Dekning av norske og internasjonale nyheter	64
3.4.2.4 Krav til samiske sendinger	65
3.4.3 Kultursendingene – Medietilsynets vurdering.....	66
3.4.3.1 Brede og variasjon.....	66
3.4.3.2 Analytisk, kritisk og fordypende perspektiv	70

3.4.3.3	Dekke norsk og internasjonalt kulturliv	72
3.4.3.4	Norsk musikk.....	73
3.4.4	Målformer og dialekter – Medietilsynets vurdering.....	75
DELRAPPORT IV – TV 2.....		77
4	VURDERING AV TV 2s PROGRAMVIRKSOMHET I 2005.....	77
4.1	SAMMENDRAG.....	77
4.2	VURDERINGSGRUNNLAG.....	78
4.3	KONSESJONSVILKÅR.....	79
4.4	PROGRAMKRAVENE I TV 2s KONSESJON.....	80
4.4.1	Overordnede krav til sendingene – Medietilsynets vurdering.....	81
4.4.1.1	Tematisk og sjangermessig bredde.....	81
4.4.1.2	Brede og smale seergrupper	83
4.4.1.3	Styrke norsk språk, identitet og kultur	84
4.4.2	Spesifikke krav til sendingene – Medietilsynets vurdering.....	86
4.4.2.1	Egenproduserte nyhetssendinger	86
4.4.2.2	Aktualitetsdekningen.....	87
4.4.2.3	Barne- og ungdomstilbudet	88
4.4.2.4	Norskspråklig drama	91
4.4.2.5	Kulturdekningen.....	92
4.4.2.6	Samisk tilbud	93
4.4.2.7	Tilbud til etniske minoriteter	94
4.4.2.8	Livssynsprogrammer	95
4.4.3	Bruk av målformer og dialekter – Medietilsynets vurdering	96
4.4.4	Teksting for hørselshemmede – Medietilsynets vurdering	97
DELRAPPORT V - NRK.....		99
5	VURDERING AV NRKs PROGRAMVIRKSOMHET I 2005	99
5.1	SAMMENDRAG.....	99
5.2	VURDERINGSGRUNNLAG.....	100
5.3	NRKs VEDTEKTER.....	102
5.4	PROGRAMKRAVENE I NRKs VEDTEKTER	105
5.4.1	Kravene til NRKs kjernevirksomhet – Medietilsynets vurdering.....	107
5.4.1.1	Tematisk og sjangermessig bredde.....	107
5.4.1.2	Informasjonsprogram	116
5.4.1.3	Brede og smale publikumsgrupper	117
5.4.1.4	Norskspråklige sendinger og bruk av målformer	119
5.4.1.5	Bredde i den samfunnsmessige dekningen.....	121
5.4.1.6	NRKs rolle som utvikler og formidler av norsk og samisk kunst og kultur 122	
5.4.1.7	Teksting for hørselshemmede.....	123
5.4.2	Spesifikke krav til sendingene – Medietilsynets vurdering.....	123
5.4.2.1	Egenproduserte nyhetssendinger	124
5.4.2.2	Norskspråklig tilbud til barn under 12 år	125
5.4.2.3	Samisk tilbud	126
5.4.2.4	Aktualitets- og dokumentarprogrammer	129
5.4.2.5	Norskspråklig tilbud til unge	130
5.4.2.6	Samisk-språklig tilbud til barn og unge.....	131
5.4.2.7	Tilbud til nasjonale og språklige minoriteter.....	132
5.4.2.8	Kulturprogrammer	134
5.4.2.9	Livssynsprogrammer og religiøse programmer.....	136

5.4.2.10	Norsk drama	137
5.4.2.11	Norsk musikk.....	138
5.4.2.12	Underholdningsprogram.....	139
5.4.2.13	Sportssendinger	140
5.4.2.14	Scenekunst og musikk	142
5.4.2.15	Regional programvirksomhet	143
Vedlegg 1 – Definisjoner.....		145
Vedlegg 2 - Undersøkelse		146

DELRAPPORT I - INNLEDNING

1 ALLMENNKRINGKASTINGSRAPPORTEN 2005

1.1 NÆRMERE OM RAPPORTENS OPPBYGNING – KORT OM BEGREPSBRUK

Allmennkringkastingsrapporten 2005 er Medietilsynets andre evaluering av allmennkringkasternes programforpliktelser. Innretningen på Medietilsynets tilsynsopplegg ble gjort kjent i første tilsynsår, og det henvises til Allmennkringkastingsrapporten 2004, Delrapport I, for ytterligere informasjon om dette.

Årets rapport er i stor grad utformet som rapporten for 2004 med fem ulike delrapporter; en rapport med innledende bemerkninger og generell orientering, og fire delrapporter som omhandler evalueringen av hver enkelt allmennkringkaster. Sammendragene er i årets rapport tatt ut av Delrapport I og finnes nå som en del av de fire evalueringsrapportene. Det er i år to vedlegg til rapporten; en definisjonsliste, samt utdrag av en eksternt utarbeidet undersøkelse. Sistnevnte kommenteres nærmere under punkt. 1.2 nedenfor.

Når det i delrapportene henvises til *allmennkringkasterregnskap*, er det den respektive aktørens rapport om programvirksomheten i 2005 som omtales. Denne begrepsbruken er i hovedsak valgt for å unngå forvirring rundt henvisningene til allmennkringkasternes redegjørelser og Medietilsynets rapport. Tilsynets rapport omtales som Allmennkringkastingsrapporten 2005.

Under utarbeidelsen av Allmennkringkastingsrapporten 2004 registrerte Medietilsynet at det var behov for å få klarlagt hva som ligger i begrepet ”daglig”, som benyttes i flere av konsesjons- og vedtektsbestemmelsene. Medietilsynet har derfor foretatt en fortolkning av dette begrepet og kommet til at man med ”daglig” i denne sammenheng kan legge til grunn

alle hverdager (mandag til fredag). En slik fortolkning synes å være i tråd med intensjonen og formålet med de fleste kravene hvor dette begrepet er brukt. Medietilsynet vil i forbindelse med evalueringene av programvirksomheten for 2005 legge denne fortolkningen til grunn. Det presiseres for ordens skyld at *alle hverdager* ikke kan likestilles med fem ganger per uke, men må forstås slik at det aktuelle programtilbud må programsettes alle hverdager for at kravet kan anses å være innfridd. Det er videre Medietilsynets oppfatning at man bør kunne stille større krav til NRKs virksomhet enn til de kommersielle, og at det vil være naturlig å forvente at NRK har slike ”daglige” tilbud også på helgedager. Dette kommenteres nærmere i Delrapport V.

1.2 VURDERINGSGRUNNLAG

Medietilsynet har i Allmennkringkastingsrapporten 2004 redegjort for at P4s og Kanal 24s konsesjonssøknader er gjort til en del av konsesjonsvilkårene, noe som innebærer at konsesjonærene er forpliktet til å oppfylle alle de redaksjonelle planer og forpliktelser som fremgår av søknaden. Medietilsynet har også for 2005 lagt vekt på uttalelser i søknadene ved vurderingen av om de enkelte konsesjonsvilkår er innfridd, men har i år valgt ikke å referere til innholdet i disse. For nærmere informasjon om hvilke forpliktelser kanalene har påtatt seg av redaksjonell art i søknadene, vises det til Kultur- og kirkedepartementets nettsider hvor disse er tilgjengelig, samt til Allmennkringkastingsrapporten 2004, Delrapportene II – V, hvor relevante utdrag er inntatt.

I motsetning til hva som er tilfelle for P4 og Kanal 24, fremgår det ikke av TV 2s konsesjonsvilkår at søknaden skal være en del av vilkårene. Medietilsynet valgte likevel å legge vekt på uttalelser i søknaden i forbindelse med evalueringen av TV 2s programvirksomhet for 2004, da tilsynet anså at dette var forenelig med formålet for utlysningen av konsesjonen. TV 2 var uenig i Medietilsynets fortolkning på dette området, og mente at deres konsesjonssøknad ikke kunne tillegges vekt ved vurderingen av om konsesjonsvilkårene er oppfylt. Medietilsynet valgte å ta spørsmålet opp med Kultur- og kirkedepartementet, og departementet delte TV 2s syn på saken. Medietilsynet har tatt dette til etterretning, og har således ikke vektlagt TV 2s konsesjonssøknad i forbindelse med årets evalueringer.

I tillegg til det vurderingsgrunnlaget Medietilsynet benyttet for 2004, har tilsynet for 2005 også hatt til rådighet en kvantitativ og kvalitativ undersøkelse av Kanal 24s og P4s *internasjonale dekning* i uke 45 (7. til 13. november) 2005. Undersøkelsen er gjort på oppdrag fra Medietilsynet. Ettersom denne undersøkelsen kun omhandler en enkeltstående uke, har ikke tilsynet trukket noen konklusjoner på bakgrunn av denne undersøkelsen alene, men har kommentert hvorvidt den bekrefter tendenser som også fremgår av allmennkringkasterregnskapene. Utdrag av undersøkelsen ligger i eget vedlegg til denne rapporten (vedlegg 2).

1.3 SANKSJONER – VURDERINGER FOR 2005

I Allmennkringkastingsrapporten 2004, Delrapport I, punkt 1.1.1, ble det redegjort for hvilke sanksjonsbestemmelser i kringkastingsloven som kommer til anvendelse ved brudd på konsesjonsvilkår. Det har ikke skjedd noen endringer vedrørende tilgjengelige sanksjonsmidler, slik at det ved eventuelle brudd fortsatt kun er *advarsel* som kan benyttes. Det vises for øvrig til nevnte redegjørelse.

Allmennkringkastingsrapporten 2004 ble fremlagt i november 2005. Samtlige allmennkringkastere har gitt uttrykk for at den sene fremleggelsen medfører at de ikke får rettet seg etter tilsynets anmerkninger før kringkastingsåret 2006, og at det ikke kan forventes store endringer i programtilbudet fra 2004 til 2005. Medietilsynet har tatt hensyn til dette ved vurderingen av hvilke konsesjonsbrudd som bør sanksjoneres i 2005. Det er derfor først og fremst for de objektivt konstaterbare bruddene at Medietilsynet vil varsle sanksjoner. Det typiske eksemplet er underleveranser på klart definerte leveransekrav. Dette er underleveranser som Medietilsynet mener at allmennkringkasterne selv har kunnet konstatere på bakgrunn av statistikker i sine egne regnskap. Tilsynet vil for 2005 i mindre grad konstatere brudd på de såkalte overordnede kravene. Videre er det grunn til å påpeke at ettersom Medietilsynet har funnet grunn til å akseptere at Kanal 24 ikke rapporterer etter styringsmålstabellen for kringkastingsåret 2005, vil det innebære en urettmessig forskjellsbehandling om tilsynet ilegger P4 sanksjoner som følge av konstaterte underleveranser i henhold til P4s styringsmålstabell. På denne bakgrunn kommer Medietilsynet i årets rapport til å evaluere P4s innfrielse av kravene som fremgår av styringsmålstabellen, men ikke ilegge sanksjoner ved konstaterte brudd. Fra og med 2006 vil P4 og Kanal 24 bli underlagt samme kontroll, ved at begge kanalene blir vurdert både i

henhold til styringsmålstabellen og tabellen over forpliktende programleveranser. Dette forholdet er nærmere kommentert i Delrapportene II og III.

Det forventes at kringkasterne for 2006 har innrettet sin programvirksomhet i tråd med de anmerkninger som fremkommer av Allmennkringkastingsrapporten 2004 og Allmennkringkastingsrapporten 2005. Medietilsynet vil ved evalueringen av programvirksomheten i 2006 følge opp utviklingen på områder hvor de tidligere rapportene har konstatert brudd.

1.4 NRKs SÆRSTILLING

Ettersom NRKs programforpliktelser ikke er hjemlet i lov, men nedfelt i selskapets egne vedtekter, omfattes ikke NRK av kringkastingslovens sanksjonsregler. Medietilsynet kan således ikke ilegge NRK sanksjoner slik tilsynet har myndighet til å gjøre overfor de kommersielle allmennkringkasterne. Oppfølgingen av Medietilsynets vurderinger av NRKs programvirksomhet ivaretas av NRKs generalforsamling. Generalforsamlingen vil på bakgrunn av Medietilsynets evalueringer vurdere behovet for å endre NRKs vedtekter for derigjennom å presisere NRKs allmennkringkasteroppdrag ytterligere. Det presiseres at Medietilsynet i evalueringen av NRK skal ha et uavhengig forhold til Kultur- og kirkedepartementet.

DELRAPPORT II - KANAL 24

2 VURDERINGEN AV KANAL 24s PROGRAMVIRKSOMHET I 2005

2.1 SAMMENDRAG

Kanal 24 redegjør i allmennkringkasterregnskapet for 2005 at *"kanalen hadde en tøff start i 2004, men har i løpet av 2005 funnet [sin] posisjon og profil blant de andre radioaktørene* og konstaterer at *"produktet er blitt bedre og tydeligere for lytterne"* (s. 3). Dette samsvarer på mange måter med den vurderingen Medietilsynet har gjort av Kanal 24s programvirksomhet for 2005. Selv om kanalen fremdeles har en vei å gå for å innfri sine programforpliktelser, kan kanalen vise til en positiv utvikling på flere felt.

Kanal 24 ønsker å forene kravet til tematisk og sjangermessig bredde med en kommersiell aktørs behov for å fenge større grupper, og levere *"det beste fra "begge verdener"*"(allmennkringkasterregnskapet s. 4). Kanal 24 leverer imidlertid færre sendetimer enn spesifisert i søknaden innenfor sju av de elleve definerte programområdene, og kan derfor ikke sies å ha den tematiske bredden det er lagt opp til. Det er imidlertid grunn til påpeke at Kanal 24 kan vise til en betydelig økning innen fire av disse områdene siden 2004, heriblant programmer rettet mot såkalte smale grupper som etniske minoriteter og den samiske befolkningen. Kanal 24 har også økt andelen livssynsprogrammer, men valgte å kutte ned sendetiden viet til dette programområdet halvveis ut i 2005, noe som førte til at det kvantitative kravet til sendetimer ikke ble innfridd. Dette forholdet tas opp i egen tilsynssak på bakgrunn av denne rapporten. Medietilsynet har ikke grunnlag for å vurdere Kanal 24s sjangermessige bredde i 2005, men vil følge opp dette i vurderingen av programvirksomheten for 2006.

Som allmennkringkaster har Kanal 24 en viktig oppgave å ivareta med hensyn til programmer for smale lyttergrupper som etniske minoriteter, den samiske befolkningen og barn og unge. Som nevnt kan Kanal 24 vise til en økning i tilbudet til de to første gruppene. Når det gjelder programmer for etniske minoriteter er imidlertid underleveransen betydelig, og Medietilsynet har konstatert brudd på kravet om programmer for og om det flerkulturelle Norge. Dette forholdet tas opp i egen tilsynssak. Når det gjelder barn og unge kan Kanal 24 vise til et høyt antall sendetimer samlet sett, men tilbudet er ikke i tråd med konsesjonsvilkåret når det gjelder innretning i forhold til de ulike aldersgruppene. Medietilsynet har konstatert brudd på kravet om programmer for aldersgruppen fire til åtte år og for programmer for ungdom fra tretten år og oppover. Begge forholdene tas opp i egne tilsynssaker.

Kanal 24 bidrar på flere måter til å styrke norsk språk, kultur og identitet. Medietilsynet er positiv til Kanal 24s satsing på kulturprogrammer, og særlig kanalens tilbud av musikkprogrammer for smale grupper. Kanal 24 må imidlertid tåle kritikk for at de ikke innfrir kravet til 35 prosent norsk musikk i sine sendinger.

Kanal 24 har en underleveranse på 78 timer innen nyheter og aktualiteter, men tilbyr daglige nyhetsbulletiner og et fast daglig aktualitetsmagasin. Kanalen kan imidlertid ikke sies å imøtekomme kravet om minst fire utvidede nyhetsendinger på 15 minutters varighet hver dag, og Medietilsynet mener at dette kan gå utover ivaretagelsen av de analytiske, kritiske og fordypende perspektiv. Forholdet tas derfor opp i egen tilsynssak.

2.2 VURDERINGSGRUNNLAG

Ved utlysningen av det fjerde riksdekkende radionettet gjorde Kultur- og kirkedepartementet det klart at programprofilen i den nye konsesjonen skulle baseres på prinsippene for allmennkringkasting, og at *”realistiske og forpliktende planer for oppfyllelse av allmennkringkastingsoppdraget”* ville tillegges størst vekt ved tildelingen av konsesjon¹. Det ble videre angitt hvilke *minimumsvilkår* som ville bli stilt for konsesjonen, herunder både overordnede og spesifikke krav til sendingene, herunder et krav om at en betydelig del av

¹ Søknedokument for radiokonsesjon av 31. mai 2002. Tilgjengelig den 2. september 2005 på <http://odin.dep.no/kkd/norsk/tema/medier/konsesjon/043061-990003/dok-bn.html>. Øvrig dokumentasjon om radiokonsesjonen, som Kanal 24s konsesjon, vedtak om tildeling og konsesjonsvilkår er også tilgjengelig på hovedsiden om kringkastingskonsesjoner: <http://odin.dep.no/kkd/norsk/tema/medier/konsesjon/043061-990015/dok-bn.html>.

sendingene skulle bestå av verbalinnslag ikke medregnet reklame, sponsoridentifikasjon eller programinformasjon.

Konsesjonen for riksdekkende, reklamefinansiert radio i det fjerde riksnettets ble gitt til Kanal 24 Norge AS for perioden 1. januar 2004 til 31. desember 2013.

Konsesjonsvilkårene omfatter både programkrav og krav knyttet til driften. I Medietilsynets årlige gjennomgang av allmennkringkasterregnskapene er det primært oppfyllelsen av programforpliktelsene som skal vurderes. Kanal 24s søknad, herunder programplaner og konkrete leveranssmål, er gjort til en del av vilkårene for konsesjonen. Innfrielsen av de enkelte programkravene vurderes med basis i følgende kilder:

- 1) allmennkringkasterregnskapet for 2005
- 2) supplerende opplysninger i Kanal 24s brev av 27. juni 2006
- 3) planer og leveranssmål i Kanal 24s søknad om konsesjon
- 4) myndighetenes uttalte formål med utlysningen av det fjerde riksnettets for radio, som også ble lagt til grunn ved tildelingen
- 5) Kanal 24s nettsider med programoversikter og annen programinformasjon

Kravene til sendevirksomheten består i stor grad av kvalitative begreper. Medietilsynet vil i sin vurdering ta utgangspunkt i både Kanal 24s egne vurderinger av hvordan programkravene kommer til uttrykk i programvirksomheten, og i statistikken slik den fremkommer i allmennkringkasterregnskapet. I denne forbindelse vil Medietilsynet også foreta mediefaglige vurderinger av programvirksomheten.

2.3 KONSESJONSVILKÅR

2.3.1 Innledende bemerkninger

I Kanal 24s konsesjon er det både overordnede og mer spesifikke krav til programvirksomheten. Flere av de spesifikke kravene kan sees som konkrete og kvantifiserte uttrykk for de overordnede programkravene. Vurderingen av om de overordnede kravene er innfridd vil derfor langt på vei baseres på en samlet vurdering av oppfyllelsen av de ulike spesifikke kravene, jf. også orienteringen om Medietilsynets tilsynsopplegg i Allmennkringkastingsrapporten 2004.

Ifølge konsesjonens § 1-9 skal Kanal 24 basere den kvantitative delen av allmennkringkasterregnskapet på de planene om programleveranser som fremgår av tabellen på s. 10 i søknaden. Regnskapet skal også inneholde en redegjørelse for Kanal 24s vurdering av kvaliteten på det materialet som er sendt.

Under punkt 2.2.2 nedenfor vises tabellen fra konsesjonssøknadens side 10 om *forpliktende programleveranser* (tabell 1), som her er supplert med tallene fra Kanal 24s rapportering om programtilbudet i 2005. Medietilsynet vil presisere at tabellen *ikke* representerer en oversikt over den totale programvirksomheten til Kanal 24, men angir omfanget av sendetimer avgrenset til de spesifikke programområder som Kanal 24 gjennom konsesjonssøknaden har forpliktet seg på. Etter det tilsynet har forstått er leveransemålene inkludert musikk.

2.3.2 Kanal 24s kvantitative programløfter

I allmennkringkasterregnskapet rapporterer Kanal 24 de forpliktende programleveransene i følgende tabell:

Tabell 1:

Forpliktende programleveranser	Søknaden	2004	2005
	Nyhet og aktualitet	800	728
Kultur	620	772	836
Barn og unge	525	704	880
Samisk	30	9	28
Livssyn	95	29	59
«det flerkulturelle Norge»	77	15	58
«de nye eldre»	88	184	40
Vitenskap & teknologi	87	20	30
Forbrukerstoff	50	178	67
Sport & idrett	336	216	247
Musikk for smale grupper	300	346	356
Totalt	3008	3 201	3 323

Kanal 24 har i sin konsesjonssøknad spesifisert programleveranser på 3 008 timer per år. I allmennkringkasterregnskapet for 2005 har kanalen rapportert 3 323 timer sendetid innenfor de samme programområdene. Medietilsynet vil peke på at det totale sendetidsomfanget for en 24-timers radio i 2005 var på 8 760 timer, hvilket betyr at 5 437 timer av virksomheten i fjor ikke kommer til syne i rapporteringen. I tråd med konsesjonsvilkårenes § 1-9 baserer Kanal

24 den kvantitative delen av allmennkringkasterregnskapet på denne tabellen (tabell 1 ovenfor).

I motsetning til for P4 fremgår det ikke eksplisitt av Kanal 24s konsesjonsvilkår at de skal rapportere etter styringsmålstabellen som fremgår av s. 8 i konsesjonssøknaden, og kanalen her heller ikke rapportert i henhold til denne tabellen verken for 2004 eller 2005.

Medietilsynet påpekte i Allmennkringkastingsrapporten 2004 at en unnlatelse av å rapportere i henhold til styringsmålstabellen, skaper klare begrensninger i det vurderingsgrunnlaget tilsynet har for å vurdere Kanal 24s innfrielse av de overordnede kravene om at sendingene skal baseres på allmennkringkastingsprinsippene. Medietilsynet pekte i denne sammenheng både på det faktum at Kanal 24s konsesjonssøknad gjennom § 3-3 er gjort til den del av konsesjonsvilkårene, og at en rapportering etter styringsmålstabellen synliggjør den sjangermessige bredden i radiotilbudet, noe som er særlig viktig i forhold til vurderingen av om de kritiske, fordypende og analytiske perspektivene blir ivaretatt. Kanal 24 har i brev av 2. januar 2006 uttalt at de har forstått konsesjonsvilkårene slik at det er tabellen over de forpliktende programleveransene som skulle være kanalens rapporteringsverktøy, og at de ikke har systemer tilpasset en rapportering etter styringsmålstabellen. Kanal 24 gir samtidig uttrykk for at de vil etterkomme Medietilsynets anmodning, og opplyser at de har iverksatt tiltak som gjør at kanalen kan rapportere etter styringsmålstabellen med virkning fra 1. mars 2006. Kanal 24 uttaler avslutningsvis at de på denne bakgrunn ikke har mulighet til å rapportere i henhold til styringsmålstabellen for kringkastingsåret 2005. Kanal 24s vurderinger bekreftes i allmennkringkasterregnskapet (s. 7).

Når det gjelder Kanal 24s merknader i tilknytning til styringsmålstabellen, finner Medietilsynet grunn til å påpeke at kanalen i konsesjonssøknaden selv har lagt opp til en rapporteringsform som også innbefatter rapportering etter styringsmålstabellen. Det vises i denne sammenheng til uttalelser på s. 7 i konsesjonssøknaden².

Medietilsynet har likevel til en viss grad forståelse for at Kanal 24s nåværende ledelse har oppfattet konsesjonsvilkårene dit hen at deres rapporteringsplikt kun retter seg mot tabellen for de forpliktende programleveransene. Det legges i denne sammenheng vekt på at det bare er denne tabellen som spesifikt fremgår av konsesjonsvilkårenes § 1-9 annet ledd. Tilsynet har

² Se Allmennkringkastingsrapporten 2004 s. 43 for sitat.

også forståelse for at det tar noe tid å få etablert et nytt rapporteringssystem. Med tanke på at Allmennkringkastingsrapporten 2004 ikke ble lagt frem før i november 2005, finner Medietilsynet å akseptere at Kanal 24 ikke rapporterer i henhold til styringsmålstabellen for kringkastingsåret 2005. Det forutsettes imidlertid fra tilsynets side at slik statistikk vil bli presentert i Kanal 24s allmennkringkasterregnskap for 2006, jf. Kanal 24s uttalelser i allmennkringkasterregnskapet (s. 7).

Som offentlig tilsynsorgan tillegger Medietilsynet *likebehandling* av aktører i direkte konkurranse stor vekt. Av de norske allmennkringkasterne er det naturlig å se på P4 og Kanal 24 som aktører med et særskilt konkurranseforhold. De representerer de riksdekkende radioaktørene som, både med tanke på lyttere og finansiering, konkurrerer i det samme markedet. Etersom Medietilsynet har funnet grunn til å akseptere at Kanal 24 ikke rapporterer etter styringsmålstabellen for kringkastingsåret 2005, vil det innebære en urettmessig forskjellsbehandling om tilsynet ilegger P4 sanksjoner som følge av konstaterte underleveranser i henhold til deres styringsmålstabell. På denne bakgrunn kommer Medietilsynet i årets rapport til å evaluere P4s innfrielse av kravene som fremgår av styringsmålstabellen, men ikke ilegge sanksjoner ved konstaterte brudd. Fra og med 2006 vil P4 og Kanal 24 bli underlagt samme kontroll, ved at begge kanalene blir vurdert både i henhold til styringsmålstabellen og tabellen over forpliktende programleveranser. Det presiseres at Medietilsynet foretar en reell vurdering av P4s innfrielse av kravene som fremgår av styringsmålstabellen, og at tilsynet forutsetter at P4 tar signalene som fremgår av våre vurderinger til etterretning.

Med basis i det tallmessige grunnlaget og de beskrivelser av virksomheten som Kanal 24 har levert for 2005, vil Medietilsynet i det følgende vurdere om konsesjonæren innfrir de krav som fremgår av konsesjonsvilkårene, herunder om konsesjonssøknadens redaksjonelle planer og forpliktelser oppfylles.

2.4 PROGRAMKRAVENE I KANAL 24s KONSESJON

Formålsbestemmelsen i § 1-1 i Kanal 24s konsesjon lyder som følger:

”Konsesjonens formål er å fastsette plikter og rettigheter som bidrar til at konsesjonæren utøver sin rett og plikt til å sende riksdekkende reklamefinansiert radio på en måte som i størst mulig grad bidrar til at norske radiolyttere får et enkelt

tilgjengelig, bredt og kvalitativt høyverdig radiotilbud som ivaretar hensynet til alle grupper i det norske samfunnet.”

Medietilsynet ser formålsbetraktningene i konsesjonens § 1-1 som en del av grunnlaget for å vurdere Kanal 24s innfrielse av programkravene i kapittel 3. Formålet speiler prinsipper som står sentralt i definisjonen av allmennkringkasting, slik som tilgjengelighet, variasjon i programtilbud og publikumshenvendelse samt innsikt og kunnskap om samfunnet vi lever i. Disse allmennkringkastingsprinsippene gjelder for programtilbudet i sin helhet og er nedfelt i konsesjonens § 3-2, som stiller følgende overordnede krav til sendingene:

”Konsesjonærens sendinger skal baseres på prinsippene for allmennkringkasting. Dette innebærer at:

- a) Sendingene skal ha tematisk og sjangermessig bredde både hva gjelder sammensetningen av programkategorier og innenfor den enkelte programkategori*
- b) Det skal være verbalsendinger og musikk tilpasset både brede og smale grupper*
- c) Sendingene skal bidra til å styrke norsk språk, identitet og kultur”*

Presiseringene som fremgår av bestemmelsens bokstav a) til c) angir hovedkriterier for vurderingen av dette vilkåret, og danner strukturen for vår gjennomgang av dette *overordnede kravet* til Kanal 24s sendinger. De *spesifikke kravene* til sendingene fremgår av § 3-3 og vurderes nedenfor i punkt 2.3.2. § 3-3 regner opp de mest sentrale forpliktelsene og presiserer de krav som stilles til de ulike programområdene samt til musikkprofil og verbalandel.

2.4.1 Overordnede krav til sendingene – Medietilsynets vurdering

2.4.1.1 Tematisk og sjangermessig bredde

Det fremgår av konsesjonsvilkårenes § 3-2 bokstav a) at Kanal 24s sendinger skal ha tematisk og sjangermessig bredde³.

For å kunne vurdere om et programtilbud byr på en tematisk og sjangermessig bredde er det etter Medietilsynets oppfatning ikke hensiktsmessig med en kategorisering i for store ”sekkeposter”. En eventuell bruk av samlekategorier forutsetter en klar redegjørelse for hvilke programtyper, tematisk og sjangermessig, som faktisk inkluderes i den aktuelle kategorien. I

³ Se vedlegg nr. 1 ”Definisjoner”.

de tilfeller kategorisering av program endres, er det avgjørende for tilsynet at det redegjøres konkret om hva endringen består i, slik at eventuelle utslag dette gir i statistikken ikke tolkes som reelle programmessige endringer.

Tabell 1 (tabell for forpliktende programleveranser) fastsetter et nivå for bestemte programleveranser som Kanal 24 minst skal levere, og etterlater et sendetidsrom hvor kanalen kan levere mer av det spesifiserte innholdet og/eller et annet programinnhold. Ettersom Kanal 24 ikke rapporterer om den totale programvirksomheten gis det ikke et fullstendig bilde av kanalens faktiske programprofil. De rapporterte tallene i tabell 1 representerer 37,9 prosent av det totale sendetidsomfanget for en 24-timers radio i 2005. De absolutte timetallene Kanal 24 har satt for de ulike programleveransene må sees i kontekst av søknadens beskrivelser av ambisjoner og mål for programvirksomheten, og som er gjort til en del av konsesjonsvilkårene.

Medietilsynet har sett på Kanal 24s måloppnåelse i forhold til de *overordnede kravene* til sendingene, slik den kommer til uttrykk i rapporteringen av de absolutte tallene i tabell 1 ovenfor. Tallene i søknadskolonnen kan betegnes som *søknadsprofilen* og tallene i 2005-kolonnen som *programprofilen*. Differansen mellom de absolutte tallene i søknaden og i allmennkringkasterregnskapet avdekker, der den er negativ, de områder der Kanal 24 ikke oppfyller sine kvantitative programløfter.

Tabell 2:

Forpliktende programleveranser	Sendetimer		Differanse		Profil	
	Søknaden	2005	Timer	Prosent	Søknad	Program
Nyhets og aktualitets	800	722	-78	-9,75	26,60	21,73
Kultur	620	836	216	34,84	20,61	25,16
Barn og unge	525	880	355	67,62	17,45	26,48
Samisk	30	28	-2	-6,67	1,00	0,84
Livssyn	95	59	-36	-37,89	3,16	1,78
«det flerkulturelle Norge»	77	58	-19	-24,68	2,56	1,75
«de nye eldre»	88	40	-48	-54,55	2,93	1,20
Vitenskap & teknologi	87	30	-57	-65,52	2,89	0,90
Forbrukerstoff	50	67	17	34,00	1,66	2,02
Sport & idrett	336	247	-89	-26,49	11,17	7,43
Musikk for smale grupper	300	356	56	18,67	9,97	10,71
Totalt	3008	3 323	315	10,47	100,00	100,00

*Differanse er målt som avviket mellom antall sendetimer spesifisert i søknaden og rapportert for 2005. Differansen målt i prosent er beregnet av antall timer spesifisert i søknaden for de ulike temaene. Søknadsprofilen uttrykker antall timer spesifisert i søknaden innenfor hvert enkelt temaområde målt i prosent av antall spesifiserte sendetimer i søknaden. Programprofilen uttrykker rapportert sendetid innen et tema målt i prosent av samlet rapportert sendetid.

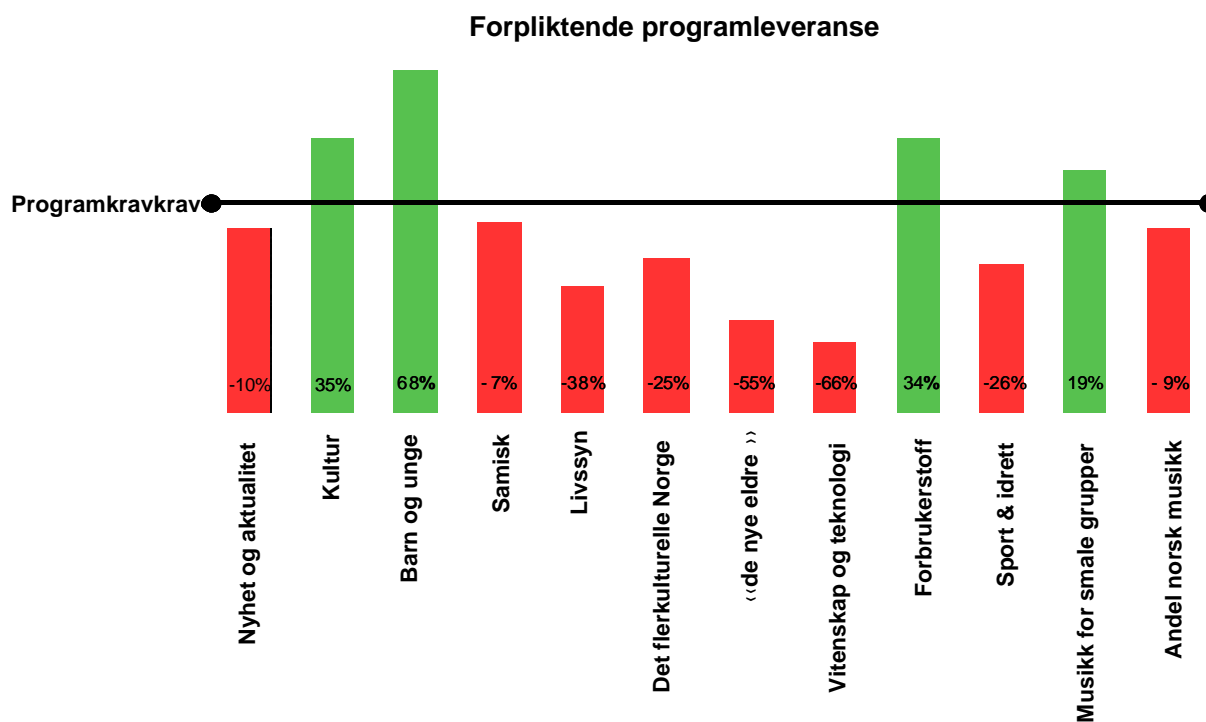
En prosentvis sammenligning av søknadstallene og allmennkringkasterregnskapet tydeliggjør den faktiske programprofilen relativt til søknadsprofilen, ved at den tar hensyn til den delen av det uspesifiserte sendetidsrommet som er rapportert i 2005. Avviket mellom de to gir uttrykk for at faktisk programprofil er noe annerledes enn søknadsprofilen.

Til tross for at den rapporterte sendetiden er høyere enn det antall timer som er spesifisert i søknaden, viser tabell 2 at Kanal 24 i 2005 har levert færre sendetimer innenfor sju av de elleve definerte programområdene. Generelt mener Medietilsynet at det ikke er urimelig å forvente at minstemålene for det enkelte programområde nås når det rapporterte timetallet er høyere enn summen av de forpliktende programleveransene.

Tabell 2 viser at Kanal 24 kun har sendt 59 av de 95 lovede sendetimene innenfor kategorien *livssyn*, noe som tilsvarer en underlevering på 37,89 prosent. Innenfor stoffområdet *vitenskap og teknologi* har Kanal 24 kun levert 30 av de 87 timene som ble angitt i søknaden, noe som gir en underlevering på 65,52 prosent. For programområdet *sport og idrett* ble det sendt 247 timer i 2005 mot 336 timer som lovet i søknaden. Innenfor *nyheter og aktualiteter* ble det avvirket 722 timer mot 800 timer som lovet i søknaden. I allmennkringkasterregnskapet for 2004 forklarte Kanal 24 at underleveranser i de to sistnevnte kategoriene skyldtes at det ikke har vært noen form for registrering av enkeltinnslag i andre, brede sendeflater i 2004 (allmennkringkasterregnskapet 2004 s. 8 og 11). Nyhets- og aktualitetsdekningen blir nærmere vurdert i kapittelet om de spesifikke programkravene nedenfor.

Figur 1 nedenfor viser hvordan Kanal 24 leverer i forhold til programkravene innenfor de ulike programkategoriene. Søylen illustrerer det prosentvise avviket i antall sendetimer som konsesjonen krever innen hver enkelt kategori. De grønne søylene over programkravstreken viser til prosentvis overleveranse, mens røde søyler under streken viser til underleveranse.

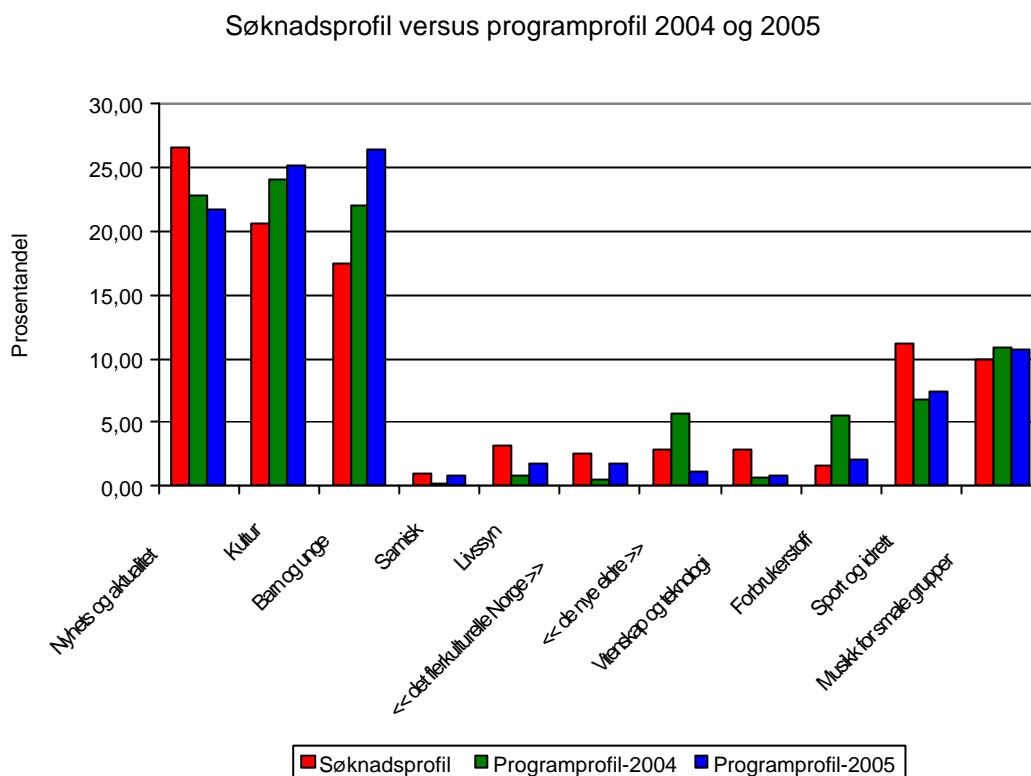
Figur 1:

Medietilsynets konklusjon er at den manglende oppfyllelsen av de kvantitative løftene på flere programområder klart forteller at Kanal 24 ikke kan sies å ha innfridd de forpliktelsene som konsesjonen og søknadsprofilen setter for den tematiske bredden i kanalen. Samtidig registrer Medietilsynet at Kanal 24 innen flere av områdene har hatt en økning siden 2004, selv om underleveransen fortsatt er betydelig.

Sett i lys av at Kanal 24 har rapportert 3 323 sendetimer og det i konsesjonssøknaden var spesifisert 3 008 timer av de forpliktende programkategoriene, er det interessant å sammenligne *søknadsprofilen* og den faktiske *programprofilen*. Med to så jevnbyrdige sendetidsomfang vil den relative fordelingen av programkategorier mellom de to kunne si noe om en eventuell vridning i profilen på sendingene fra slik den ble beskrevet i søknaden til den som reflekteres i det som faktisk er sendt. Figur 2 nedenfor viser hvordan Kanal 24 leverer i forhold til programkravene innenfor de ulike programkategoriene i 2004 og 2005.

Figur 2:

Kanal 24 har i både 2004 og 2005 hatt et svakere fokus på nyheter og aktualiteter enn det som ble spesifisert i konsesjonssøknaden. Tilsvarende har kanalens satsning på de to andre hovedkategoriene i programtilbudet, kultur og samlekategorien barn og unge, vært høyere enn lovet. Innenfor flere av de andre kategoriene ser Medietilsynet at Kanal 24s programprofil har nærmet seg kanalens søknadsprofil, men fremdeles underleverer Kanal 24 innenfor de fleste av programområdene.

Som nevnt ovenfor under punkt 2.2.2 rapporterer ikke Kanal 24 etter styringsmålstabellen i allmennkringkasterregnskapet for 2005. Det fremgår imidlertid av de supplerende opplysningene at alle program på Kanal 24 har et detaljert måldokument der også krav om sjangermessig bredde og variert metodebruk er tatt inn. Kanal 24 uttaler videre at man har et ”generelt ønske om å levere variasjon gjennom sine sendinger” og at ”dette er noe redaktørene søker etter og påser i sitt daglige virke”. Til tross for denne orienteringen er det Medietilsynets oppfatning at tilsynet ikke har et tilstrekkelig grunnlag til å vurdere kanalens

sjangermessige bredde i 2005. Det vises for øvrig til Medietilsynets merknader på dette punkt ovenfor under punkt 2.2.2.

2.4.1.2 Brede og smale lyttergrupper

Ifølge konsesjonsvilkårenes § 3-2 bokstav b) skal sendingene til Kanal 24 bestå av verbalsendinger og musikk tilpasset både brede og smale grupper. En vurdering av Kanal 24s musikktilbud følger nedenfor under punkt 2.3.2.7. I dette avsnittet vil Medietilsynet vurdere hvorvidt kanalens verbalsendinger er tilpasset både brede og smale lyttergrupper.

I konsesjonssøknaden tallfestet Kanal 24 forpliktende leveransemål for ulike programtyper og oppsummerte disse i tabellen, som er gjengitt i tabell 1 under punkt 2.2.2 ovenfor.

Konsesjonsvilkåret dreier seg om en variasjon i publikumshenvendelse i betydningen ulike interesse- eller aldersgrupper⁴. En egen vurdering av Kanal 24s måloppnåelse i forhold til barne- og ungdomsprogrammer behandles under punkt 2.4.2.3.

Som det fremgår av det som er sagt under vurderingen av den tematiske og sjangermessige bredden, forteller tabell 1 også noe om måloppnåelsen av de konkrete programløftene i forhold til ulike lyttergrupper. Tabell 1 har programangivelser for både brede og smale interesser samt for ulike aldersgrupper, og viser at programmer der målgruppen er *samisk-språklige* og *flerkulturelle* lyttergrupper kommer svakere ut i faktisk sendetid enn programløftene i søknaden tilsier. Disse målgruppene er begge såkalt smale lyttergrupper. Kanal 24 har i 2005 levert 28 av de 30 lovede timene med *samisk-språklige* sendinger, et antall sendetimer som er 7 prosent lavere enn forespeilet i konsesjonssøknaden. Når det gjelder *programmer om og med det flerkulturelle Norge* har Kanal 24 sendt 25 prosent færre timer enn konsesjonens programforpliktelser tilsier, noe som tilsvarer at 58 av 77 timer er avvirket. Disse underleveransene er vesentlig lavere enn de var i 2004 da prosentandelene var på henholdsvis 70 og 80 prosent.

Aldersgruppen 50+, også kalt "de nye eldre" ivaretas gjennom programmet *Endelig voksen*. Konseptet bak dette programmet er ifølge allmennkringkasterregnskapet å "fokusere på muligheten det å bli 50 år i dag gir" (s. 21). Våren 2005 ble programmet sendt søndager kl.

⁴ Se vedlegg nr. 1 "Definisjoner".

0900-1000, og ble i høstsesongen flyttet til lørdag formiddag. Av den lovede andelen på 88 sendetimer, ble det bare avviklet 40.

Medietilsynet kan ikke se at Kanal 24 har innfridd forpliktelsene til variasjon i publikumshenvendelse i 2005, men registrerer at det har vært en økning i antall programmer for smale grupper som etniske minoriteter, og i særlig grad for den samiske befolkningen.

2.4.1.3 **Styrke norsk språk, identitet og kultur**

En viktig del av allmennkringkasteroppdraget er at sendingene skal bidra til å styrke norsk språk, identitet og kultur. Dette kravet er inntatt i konsesjonsvilkårenes § 3-2 bokstav c).

I allmennkringkasterregnskapet viser Kanal 24 til at slagordet fra konsesjonssøknaden om å bringe frem ”*stemmer fra hele landet*” ivaretas gjennom at kanalen er bevisst på denne målsettingen gjennom alle ansettelsesprosesser (s. 10). Kanal 24 uttaler samme sted at de er ”*stolte av å ha solid spredning når det gjelder geografisk bakgrunn blant [sine] ansatte*”. Under punkt 2.3.2.8 om *verbalinnslag* redegjøres det nærmere for i hvilken grad Kanal 24 mener de ivaretar kravene om å benytte dialekter og målformer i sin virksomhet, og i punkt 2.3.2.1 om *nyhets- og aktualitetsdekningen* redegjøres det for Kanal 24s nasjonale samarbeidspartnere. Kulturelt trekker Kanal 24 frem sitt musikktilbud, med en tydelig norsk profil og satsing på unge, lovende band og artister (allmennkringkasterregnskapet s. 24). Det vises i denne sammenheng til at Kanal 24 ifølge Norsk Radiomonitors undersøkelse fra mars 2005 har en høyere debutandel enn både NRK P3 og P4.

Medietilsynets vurderinger av Kanal 24s innfrielse av de øvrige konsesjonskravene viser at Kanal 24 på flere områder bidrar til å styrke norsk språk, identitet og kultur. Samtidig er det slik at manglende måloppnåelse på visse programområder samlet sett svekker dette. Kanalen innfrir som nevnt ikke egne leveransemål for programområdet *flerkulturelle*, som spesifikt er trukket frem i konsesjonssøknaden som et bidrag til styrkingen av norsk identitet og kultur.

Medietilsynet viser for øvrig til vurderingen av kulturdekningen i punkt 2.3.2.7 og musikktilbudet i punkt 2.3.2.7, herunder norsk musikk.

2.4.2 Spesifikke krav til sendingene – Medietilsynets vurdering

I konsesjonsvilkårenes § 3-3 om spesifikke krav til sendingene er de mest sentrale programforpliktelsene regnet opp i bokstavleddene a) til i). Medietilsynet tar i det følgende for seg hvert enkelt programkrav slik de fremgår av § 3-3:

2.4.2.1 Nyhets- og aktualitetsdekningen

De spesifikke kravene til nyhets- og aktualitetssendingene presiseres i § 3-3 bokstav a). Bestemmelsen lyder som følger:

”a) Nyhetsdekning

Konsesjonæren skal ha faste, egenproduserte nyhetsbulletiner gjennom hele dagen. Det skal være minst fire daglige utvidede nyhetssendinger på 15 minutter. I tillegg skal det på hverdager være et aktualitetsmagasin av 30 minutters varighet med debatt, kommentarer, analyser og bakgrunnsstoff. En gang i uken skal aktualitetsmagasinet utvides til 60 minutter.

Nyhets- og aktualitetssendingene skal presentere både nasjonale og internasjonale nyheter og kommentere både det norske og det internasjonale nyhetsbildet.”

I allmennkringkasterregnskapet viser Kanal 24 til at nyhetsbulletiner gis gjennom *Nyhetspuls*, som sendes hver time i tidsrommet 0600 og 2400 (s. 8). Varigheten på en vanlig nyhetsbulletin oppgis til å være 3-4 minutter. I tillegg hadde Kanal 24 fem utvidede nyhetssendinger i løpet av dagen. Fire av disse hadde en varighet på 10-15 minutter (kl. 0600, 0800, 1600 og 2400) mens den siste var på rundt 5 minutter (kl. 1300). Kanal 24 forklarer i de supplerende opplysningene at lengden på de utvidede nyhetssendingene er avhengig av det daglige nyhetstilfang, og at trafikkoppdateringer, sportssendinger og værmeldinger i forbindelse med de utvidede nyhetssendingene ikke er medregnet. Dette utgjør et tillegg på 2-4 minutter nyhetsservice per sending. I tillegg til de faste nyhetssendingene sender Kanal 24 ekstrasendinger ved store hendelser. Eksempler på dette er i følge allmennkringkasterregnskapet fremleggelse av statsbudsjett, regjeringsskifte og store katastrofer. Kanal 24 uttaler videre at de har som målsetting å være ledende på hendelsesnyheter, og har derfor lav terskel for nyhetsbrudd.

Nyhetspuls har som målsetting å ha stemmer fra hele landet, og Kanal 24 viser til at man har vært bevisst på dette i alle sine ansettelsesprosesser, slik at kanalen nå har en ”*solid spredning når det gjelder geografisk bakgrunn blant [sine] ansatte i nyhetsredaksjonen*” (s. 10).

Kanal 24 viser også til tett samarbeid med radioredaksjonene i *Fædrelandsvennen* (Kristiansand), *Adresseavisen* (Trondheim) og *TV 2* (Oslo). Disse har alle levert reportasjer fra sine områder til Kanal 24 i 2005. I tillegg har Kanal 24 hatt et lokalkontor og eget studio i Tromsø.

Kanal 24 opplyser også å ha flere medarbeidere i utlandet, nærmere bestemt Beijing, Brussel, St. Petersburg, Roma (alle stringerkontrakter), New York, Paris, London, Rio de Janeiro og Berlin (alle korrespondenter). I tillegg har Kanal 24 innledet et samarbeid med TV 2-nyhetene som resulterte i at TV 2s fjernsynsreportere leverte innslag til Kanal 24 der *Nyhetspuls* ikke hadde ressurser til å sende egne reportere. Det er særlig i forhold til utenrikssaker at dette samarbeidet har funnet sted, og man nevner som eksempler konfliktene i Irak og Afghanistan (s. 11). Av andre større nyhetssaker som ble dekket i *Nyhetspuls* i 2005 nevnes særskilt *tsunamikatastrofen – den norske innsatsen* (norsk mannskap fikk fortelle om sine opplevelser og deltagelse i redningsarbeidet), *pavens dødsfall* (direkterapport fra dødsmissen på Petersplassen, intervju med biskop Finn Wagle), *terror-angrepet i London* (øyenvitneskildringer, søkelys på Utenriksdepartementets arbeid, amerikanernes reaksjoner, dekning av G8-møtet, intervju med det Islamske Forbundet i Oslo, årsaks- og konsekvensutredning fra norske terroreksperter), *opptøyene i Paris* (rapport fra Paris, frykt blant innvandrere i Norge, vansker for irakere å få jobb), *valgkamp og regjeringsskifte* (løpende valgdekning, dekket valgkampen utenfor Oslo, innslag fra folkemøtene, kommentarer og analyser) og *Nokas-saken* (dekning av de faktiske hendelser, analyser og kommentarer) (s. 9 og 10).

Kanal 24 viser også til at nyhets- og analysestoffet har blitt ivaretatt i de brede flatene om morgenen og ettermiddagen, nærmere bestemt gjennom programmene *Morgenkollektivet* og *Rett hjem* (s. 11).

Kanal 24 viser til at *aktualiteter* og *debatt* fortrinnsvis ble dekket i *Nyhetspuls 17* i 2005. Programmet går mandag til fredag kl. 1700-1800. Ifølge allmennkringkasterregnskapet diskuteres både norsk og internasjonal politikk i dette programmet, og man har som mål å fordype, og å sette nyhetene inn i sammenheng og perspektiv (s. 12). Hver fredag sender

Kanal 24 *Småpuls* i *Nyhetspuls 17*, hvor barn gis muligheten til å uttale seg om og forklare de store sakene i nyhetsbildet. I *Småpuls* har man samarbeidet med barnehager i Kristiansand og Tromsø. Fredager avsluttes *Nyhetspuls 17* med en fast kåsør som gir et analytisk skråblikk på uken som gikk.

En undersøkelse⁵ av Kanal 24 og P4s *internasjonale dekning* i uke 45 (7. til 13. november) 2005, gjort på oppdrag fra Medietilsynet, forteller også om *lengden* på Kanal 24s utvidede nyhetssendinger denne utvalgte uken, illustrert i tabell 3 nedenfor:

Tabell 3:

Dag/Tid	Kl. 06.00	Kl. 08.00	Kl. 13.00	Kl. 17.00*	Kl. 24.00
	Minutter	Minutter	Minutter	Minutter	Minutter
Mandag 7.11	8,13	9,15	5,09	10,14	9,48
Tirsdag 8.11	9,51	10,04	5,06	10,02	10,04
Onsdag 9.11	9,09	9,52	5,03	10,04	10,21
Torsdag 10.11	9,23	9,41	5,23	9,09	9,38
Fredag 11.11	8,55	9,18	4,5	8,52	9,05

* Den utvidede nyhetssendingen kl 17.00 sendes i forkant, og som en del av aktualitetsprogrammet *Nyhetspuls 17*, slik at i denne tabellens registrering av sendingens varighet er introduksjonen av de saker som senere kommer i aktualitetsprogrammet inkludert. Det dreier seg her om få sekunder.

Tabellen viser at Kanal 24 denne spesifikke uken gjennomgående leverer utvidede nyhetssendinger med en varighet på mellom 8.13 og 10.21 minutter, altså i underkant av 2/3 av konsesjonsvilkårets krav til omfang, og i underkant av det Kanal 24 rapporterer for *hele* 2005. Medietilsynet kan ikke med bakgrunn i undersøkelsen konkludere vedrørende Kanal 24s omfang av sendetid all den tid den tar for seg kun én av årets 52 uker, men tilsynet tar med i betraktningen at de utvidede nyhetssendingene denne spesifikke uken er langt fra konsesjonsvilkårets krav til omfang. Lytterundersøkelser foretatt av Medietilsynet viser for øvrig at trafikkoppdateringer, sportssendinger og værmeldinger ikke nødvendigvis sendes i sammenheng med de utvidede nyhetssendingene, og kan uansett ikke sies å inngå som en del av dette tilbudet.

Kravet til de utvidede nyhetssendingene er absolutt, dette slo Medietilsynet fast i egen tilsynssak i 2005 og i Allmennkringkastingsrapporten 2004. Medietilsynet vil igjen understreke at betydningen av at Kanal 24 etterlever kravet om de lange nyhetssendingene

⁵ Se vedlegg nr 2

særlig ligger i at det er gjennom disse kanalen kan oppfylle den redaksjonelle ambisjonen om å tilby nyhetssendinger med brede reportasjer og et mangfold av saker. De utvidede nyhetssendingene kan gi rom for flere analytiske og fordypende perspektiver, og gi lytterne bedre bakgrunn og forståelse for det som skjer.

Vurderingen av om Kanal 24 innfrir kravet til dekning av nasjonale og internasjonale nyheter, må ta utgangspunkt i konsesjonssøknadens beskrivelse av dette. I søknaden er det lagt opp til at Kanal 24 skal ha en solid dekning av nasjonale og internasjonale begivenheter. Dette skal Kanal 24 gjøre ved ”*analyser og kommentarer fra egen redaksjon, supplert med sterke profiler fra kultur og samfunnsliv*” (s. 13). Kanal 24 har konkrete, forpliktende leveransmål for *analyser/kommentarer* og *radiomontasjer* i utenriksdekningen.

Undersøkelsen referert ovenfor forteller først og fremst om *utenriksdekningen* til Kanal 24 og P4, og viser at Kanal 24s daglige nyhetsmagasin *Nyhetspuls 17* i hele uke 45 kun hadde ett utenriksinnslag og én norsk utenriksnyhet, ”*og hadde således et meget svakt internasjonalt fokus, noe som også gir et begrenset rom for fordypning og analyse i forhold til dette stoffet*” (jf. vedlegg nr. 2, s 40). Når det gjelder de utvidede nyhetssendinger denne uken besto imidlertid totalt 27.71 prosent av sendingene av utenriks og norsk utenriks. Her hadde Kanal 24 også en betydelig tematisk og geografisk bredde i utenriksstoffet som ble presentert (jf. vedlegg nr. 2).

Undersøkelsen peker i to retninger: På den ene siden leverer Kanal 24 en tilfredsstillende andel utenriksstoff i sine utvidede nyhetssendinger, men på den annen side var den internasjonale dekningen i *Nyhetspuls 17* denne tilfeldig valgte uken spesielt svak. Medietilsynet kan ikke konkludere vedrørende Kanal 24s samlede utenriksdekning på bakgrunn av undersøkelsen, men vil følge utviklingen over tid.

Kanal 24s nyhetssendinger imøtekommer flere av kriteriene: De har et tilfredsstillende antall nyhetsbulletiner, fem lengre nyhetssendinger i løpet av dagen, og et aktualitetsmagasin, *Nyhetspuls 17*, som sendes alle hverdager. Aktualitetsmagasinet varer én time, og er dobbelt så langt som lovet i konsesjonssøknaden. Det er imidlertid grunn til å presisere at *Nyhetspuls 17* har betydelige innslag av musikk og reklame, og dermed ikke er en time med rene verbalinnslag. Likevel når ikke Kanal 24 leveransmålet på 800 timer i året, men leverer 78 timer færre nyheter og aktualiteter i 2005 enn forpliktelsen tilsier.

Medietilsynet konkluderer med at Kanal 24 har faste, egenproduserte nyhetsbulletiner gjennom hele dagen, og et fast daglig aktualitetsmagasin. Undersøkelsen gjort på oppdrag av Medietilsynet avdekker at Kanal 24 hadde betydelig tematisk og geografisk bredde i den internasjonale nyhetsdekningen, men Medietilsynet setter spørsmålstegn ved om den samme bredden finnes i aktualitetsmagasinet. Kanal 24 innfrir ikke leveransemålets krav til sendetid. Medietilsynet konstaterer også brudd på kravet om minst fire daglige utvidede nyhetssendinger på minimum 15 minutter. Begge disse forhold vil bli tatt opp i en egen tilsynssak. Varsel om sanksjon vil bli sendt Kanal 24 i eget brev og inntas ikke som en del av denne rapporten.

2.4.2.2 **Kulturdekningen**

De spesifikke kravene til Kanal 24s kultursendinger presiseres i § 3-3 bokstav b), og lyder slik:

”b. Kulturprogrammer

Konsesjonæren skal ha daglige kulturprogrammer både for brede og smale lyttergrupper. Kulturprogrammene skal gjenspeile mangfoldet og bredden i norsk og internasjonalt kulturliv.”

Det fremgår av allmennkringkasterregnskapet at SAAB er Kanal 24s viktigste kultursending og ble i 2005 sendt alle hverdager i tidsrommet 0900-1100, og periodevis frem til kl. 1200 (s. 14). SAAB er ifølge Kanal 24s beskrivelse *”et program som forener den gode samtalen med reportasjestoff, montasjer, sketsjer og kulturkritikk/anmeldelser”*. Blant gjestene i programmet i 2005 var blant andre Anja Garbarek, Dennis Storhøi, Anne Lindmo, Petter Scherven, Leif Ove Andsnes, Silje Nergård, Nora Brocksted og Japans ambassadør i Norge, Fumiko Saiga, som fortalte om japanske kulturuttrykk. Sommeren 2005 ble SAAB-redaksjonen sendt på sommerturnè, og hadde sending fra Kristiansand, Arendal, Stavern, Sandefjord, Fredrikstad, Oslo og Tønsberg. Disse stedene ble ifølge Kanal 24 valgt med utgangspunkt i musikkfestivaler og revyoppsetninger som også preget sendingen i stor grad (s. 15).

I første halvdel av 2005 ble programmet *Kulturmix* sendt alle hverdager mellom kl. 1800 og 1830. I *Kulturmix* forsøkte man å samle analyse, kritikk og fordypning i kulturstoffet, og kultureportasjen med utstrakt bruk av lydseksempler og effekter fikk bred plass

(allmennkringkasterregnskapet s. 14). Programmet inneholdt også anmeldelser av billedkunst, teater, opera, film og musikk. Kanal 24 opplyser at programmet var svært ressurskrevende og gav liten lytteroppslutning. Programmet ble derfor nedlagt etter sommeren, og stoffet ble innholdsmessig flyttet til SAAB for å tydeliggjøre den programflatens kulturprofil.

Av øvrige kulturprogrammer nevner Kanal 24 *Norsk Retrokultur* som var et kulturelt tilbakeblikk på 70- og 80-tallet, *Bra til å være norsk*, *Rot i virkeligheten*, *Sommer i nord/Sommer i sør* og en *hørespillserie* basert på spenningsnoveller skrevet av Roald Dahl sendt påsken 2005 (s. 15). *Bra til å være norsk* var en programserie som ble laget i anledning Norges hundreårsjubileum hvor det blant annet ble satt søkelys på hva som gjør oss til nordmenn, de store hendelsene i vår historie, kulturen under utvikling, forfattere og kunstnere som preget århundret. Hver episode tok for seg ett tiår. *Rot i virkeligheten* blir av Kanal 24 beskrevet som et program hvor man i stil med Da Vinci-koden blander sammen fakta med ville påstander og hvor resultatet ble et ”*morsomt kulturhistorisk fiksjonsprogram*” (s. 15). I *Sommer i nord/Sommer i sør* ble to helgeflater lagt til Tromsø og Kristiansand, og man presenterte lokal kultur og sommeraktiviteter samtidig som man forsøkte å synliggjøre kulturelle likheter og ulikheter i de to landsdelene. En ytterligere redegjørelse om Kanal 24s kulturtilbud fremgår nedenfor under punkt 2.3.2.7 om kanalens *musikkprofil*.

Medietilsynet konstaterer at Kanal 24 innfrir kravet til sendetidsomfang for kulturprogrammer med god margin. De forpliktende programleveransene på kulturområdet beskriver imidlertid ikke bare omfang, men også formål og innretning på tilbudet. Kanal 24 skal ha kulturprogram for både brede og smale lyttergrupper, og som gjenspeiler mangfoldet og bredden i norsk og internasjonal kulturliv. Kanal 24s redegjørelse i allmennkringkasterregnskapet gir et godt bilde av kanalens tilbud, som også beskriver en tematisk bredde i norsk kulturliv.

Medietilsynet er imidlertid kritisk til at Kanal 24, ved å legge ned programmet *Kulturmix*, ikke lenger kan tilby en egen fast arena dedikert til smale kulturuttrykk og fordypning.

Medietilsynet har ikke grunnlag for å vurdere den sjangermessige bredden i tilbudet eller hvorvidt kanalen ivaretar kritiske, fordypende og analytiske perspektiv på en tilfredsstillende måte. Tilsynet har heller ikke grunnlag for å vurdere dekningen av internasjonal kultur, men vil følge opp de forhold som er beskrevet ovenfor i vurderingen av Kanal 24s programvirksomhet i 2006. Medietilsynet konkluderer med at Kanal 24 innfrir kravet til daglige kulturprogrammer.

2.4.2.3 Barne- og ungdomsprogrammene

Formuleringene i programkravene som omhandler barn og unge følger i stor grad de planer Kanal 24 beskrev for tilbudet i konsesjonssøknaden. Ifølge søknadens beskrivelser skal Kanal 24 ”utvikle barneprogrammer for tre årsklasser og med en musikkprofil som er tilpasset de tema som behandles og den målgruppe programmet henvender seg til” (s. 15). Kravene til barneprogrammene er formulert i § 3-2 bokstav c):

”c. Barneprogrammer

Fem ganger i uken skal det være programmer for barn mellom fire og åtte år. For barn i aldersgruppen åtte til tolv år skal det fem ganger ukentlig tilbys et eget aktualitetsprogram av og med barn. En gang ukentlig skal konsesjonæren tilby et magasinprogram om sport og idrett rettet mot barn.”

I allmennkringkasterregnskapet viser Kanal 24 til at samarbeidet med Barnekanalen AS når det gjelder produksjon av daglige sendinger for barn fortsatte også i 2005. En nærmere redegjørelse for barneprogramtilbudet med målgruppeinnretning fremgår av de supplerende opplysningene. Det uttales her at:

- *Plankehytta* sendes lørdag og søndag morgen kl. 0800-0900 med målgruppe 4-9 år
- *Minipuls* sendes mandag-fredag kl. 1830-1900 med målgruppe 4-12 år
- *Jång* sendes mandag-torsdag samt lørdag kl. 1900-2000 med målgruppe 9-13 år

Plankehytta består ifølge allmennkringkasterregnskapet av opplesningsserier, temareportasjer, serier med fokus på underholdning, gjester, konkurranse og barnemusikk. Programserien hadde i 2005 et samarbeid med *Mini Politi* og *Blekkulf*, med fokus på henholdsvis trafiksikkerhet og miljøvern. Det var også innslag hvor en pensjonert bistandsarbeider var med og gi et innblikk i hvordan folk lever i den tredje verden og fortalte eventyr fra andre kulturer. Kanal 24 viser også til at *Plankehytta*-redaksjonen dro til Mali i november 2005 og lagde direktesendinger under oppføringen av en ny barneskole som ble bygget med midler fra Kanal 24s lyttere.

Kanal 24 beskriver i allmennkringkasterregnskapet programmet *Minipuls* som ”et magasinprogram som består av nyhetsprat, reportasjer, spørsmål fra barn til voksne ressurspersoner og faste spalter”. *Nyhetspraten* er en daglig gjennomgang av nyhetsbildet, hvor programleder stiller spørsmål på barns premisser til en av Kanal 24s nyhetsankere. Som

et eksempel på hvordan kanalen innretter denne programposten vises det til oppfølgingen av Tsunamikatastrofen, hvor *Minipuls* satte fokus på hvordan naturen kan lage menne skelige katastrofer, men også på redningsarbeidet i etterkant. I *Minipuls* deltar det hver torsdag en barnepsykolog, som svarer på spørsmål fra lytterne og forsøker å forklare hvordan nyhetsbildet henger sammen m.v. Tirsdager og torsdager har redaksjonen ifølge Kanal 24 fokus på sport, idrett og fritidsaktiviteter. Av de supplerende opplysningene fremgår det at sport er en selvfølgelig del av dette programmet under store mesterskap, som Norway Cup. Kanal 24 opplyser at de har vært offisiell samarbeidspartner med Norway Cup de siste to årene.

I første halvdel av 2005 sendte Kanal 24 programmet *Cathy* med målgruppe 9-13 år. Programmet satte ifølge allmennkringkasterregnskapet fokus på mote, helse, musikk, dataspill, film, idrett, kjærlighet og vennskap. I sommermånedene flyttet Barnekanalen inn i Dyreparken i Kristiansand, og *Cathy* ble omdøpt til *Sommer i Dyreparken*. Gjennom dette programmet ble lytterne introdusert for alle dyrene i parken. Under Norway Cup flyttet Barnekanalen til Oslo, og produserte programmet *Norway Cup Direkte*. Ifølge allmennkringkasterregnskapet var innholdet i disse sendingene dels et fokus på det flerkulturelle ved turneringen. Fra 15. august overtok programmet *Jång* sendetiden til *Cathy*, og Kanal 24 viser til at dette programmet tok tak i mer oppdaterte barne- og ungdomstemaer anno 2005. Et samarbeid med TV 2/Monster gjorde at programmet kom tett inn på deltagerne i *Idol*, og det opplyses at en annen fast programpost er mattips med fokus på billig, enkel og sunn mat som barn og unge kan lage selv. Videre inngikk redaksjonen et samarbeid med kampanjen "Rusfri Diil" og avholdsorganisasjonen *Juvente*.

Samlet sett har Kanal 24 et høyt antall sendinger for barn og unge. Tabellen for forpliktende programleveranser setter krav til 525 timer i året, og samlet utgjør Kanal 24s sendinger hele 880 timer. Kanal 24 er imidlertid forpliktet til å ha programmer til tre ulike alderssegmenter, og det er derfor viktig å se hvordan sendetiden fordeler seg på disse gruppene.

Kanal 24 har i utgangspunktet en tilfredsstillende andel programmer for barn i aldersgruppen åtte til tolv år. For denne aldersgruppen kan Kanal 24 i 2005 by på et aktualitetsmagasin (*Minipuls*) fem ganger i uken som lovet i søknaden, i tillegg til programmet *Cathy/Jång*. Kanal 24 skal ifølge konsesjonsvilkårene også sende et ukentlig magasinprogram om sport og idrett for barn, og har valgt å legge dette tilbudet inn i programmet *Minipuls*.

Medietilsynet var i Allmennkringkastingsrapporten 2004 kritisk til at programmet *Cathy* mer syntes å være et program rettet mot *tenåringer*, enn aldersgruppen åtte til tolv år.

Medietilsynet har ikke gjort ytterligere undersøkelser for å vurdere hvorvidt denne programflaten imøtekommer ”mellombarnets” behov, men har merket seg at Kanal 24s egen beskrivelse av programmet *Jång* i allmennkringkasterregnskapet støtter tilsynets tidligere oppfatning. Medietilsynet presiserer at når Kanal 24 i 2005 har forent kravet til et ukentlig sportsmagasin og et daglig aktualitetsmagasin i *Minipuls*, er det en forutsetning at *Cathy/Jång* både faktisk fremstår som et reelt tilbud til aldersgruppen åtte til tolv år og også er i tråd med konsesjonssøknadens beskrivelse av et aktualitetsmagasin. Dersom *Cathy/Jång* ikke kan sies å oppfylle disse kravene, vil det få den konsekvens at hyppigheten av programmer til denne aldersgruppen likevel ikke vil være tilfredsstillende. Medietilsynet understreker for øvrig at det er positivt at aktualitetsmagasinet *Minipuls* er på plass i 2005.

Medietilsynet har for programåret 2005 vurdert at Kanal 24 innfrir kravet om programmer for aldersgruppen åtte til tolv år, men vil foreta en nærmere vurdering av dette tilbudet i 2006.

Når det gjelder aldersgruppen fire til åtte år sender Kanal 24 *Plankehytta* hver lørdag og søndag. Det fremgår videre av de supplerende opplysningene at Kanal 24 har utvidet målgruppen til aktualitetsmagasinet *Minipuls* til også å omfatte aldersgruppen fire til åtte år. Det er ikke forenelig med konsesjonsvilkårene og Kanal 24s egen målgruppeinnretning i konsesjonssøknaden å slå sammen tilbudet til to aldersgrupper på denne måten. Medietilsynet mener dessuten at Kanal 24 ikke redegjør tilfredsstillende for hvordan programsettingen i *Minipuls* ivaretar de yngste barnas behov.

Medietilsynet konkluderer med at Kanal 24 ikke innfrir kravet om programmer for barn mellom fire og åtte år fem ganger ukentlig. Forholdet vil bli tatt opp i en egen tilsynssak. Varsel om sanksjon blir sendt Kanal 24 per brev og inntas ikke som en del av denne rapporten.

Kravene til ungdomsprogrammene er formulert i § 3-2 bokstav d):

”d. Ungdomsprogrammer

Fem ganger ukentlig skal det være program som spesielt er rettet mot ungdom fra tretten og oppover.”

Kanal 24s ungdomstilbud er ifølge allmennkringkasterregnskapet programmet *Hei Rune!* Programmet sendes mandag-torsdag kl. 2000-2200. Av de supplerende opplysningene går det frem at målgruppen er 13+ år. I *Hei Rune!* tas det opp temaer som sex, prevensjon, ekstremспорт og idrett for unge, debuterende ungdomsband og festivaltips. Hver kveld diskuterer også et "Radioråd", bestående av ungdommer fra en videregående skole i Fredrikstad, spørsmål fra lytterne. I tillegg til *Hei Rune!* viser Kanal 24 i de supplerende opplysningene til at fredagsprogrammet *Ny – Norsk* er en del av kanalens ungdomstilbud. Det vises samme sted også til at de ukentlige programmene *Gatemusikk* og *Hit 24* regnes som programmer som særlig er rettet mot ungdom.

Kanal 24 presiserer i de supplerende opplysningene at programmene *Plankehytta*, *Jång* og *Hei Rune!* har programmessige temaer og målgrupper som glir noe over i hverandre.

Medietilsynet påpekte i Allmennkringkastingsrapporten 2004 at Kanal 24 sendte ungdomsprogrammet *Hei Rune!* kun fire ganger i uken, mens programmet som ble sendt fredager også hadde andre elementer enn ren ungdomsradio. I de supplerende opplysningene fra Kanal 24 går det frem at fredagsprogrammet i 2005, *Ny – Norsk*, er en del av kanalens tilbud innrettet mot ungdom fra 13 år og oppover. Hvorvidt leveransemålet er innfridd er knyttet til den innholdsmessige innerettingen av ungdomstilbudet. Kanal 24 er bundet av sin egen beskrivelse av programmer for ungdom i konsesjonssøknaden, hvor det fremgår at kanalen skal tilby et debattforum for målgruppen fem ganger i uken. Kanal 24 kan ikke sette inn et hvilket som helst program som er av interesse for ungdom som erstatning for dette.

Medietilsynet konkluderer med at Kanal 24 ikke innfrir kravet om program for ungdom fra tretten år og oppover fem ganger ukentlig. Forholdet vil bli tatt opp i en egen tilsynssak. Varsel om sanksjon blir sendt Kanal 24 i brev form og inntas ikke som en del av denne rapporten.

2.4.2.4 Den flerkulturelle dekningen

Kravene til Kanal 24s flerkulturelle dekning finner vi i § 3-3 bokstav e):

”e. Programmer for det flerkulturelle Norge

Konsesjonæren skal ha et fast ukentlig magasin som tar opp aktuelle flerkulturelle temaer.

Konsesjonæren skal rekruttere medarbeidere med fremmedkulturell bakgrunn.

Konsesjonæren skal legge vekt på å inkludere flerkulturelle perspektiver i sin programvirksomhet generelt, og i nyhets- og aktualitetsdekningen spesielt.”

Kanal 24 redegjør i allmennkringkasterregnskapet for at kanalen prøvde seg frem med nye konsepter for og om det flerkulturelle Norge i 2005 (s. 21). Resultatet ble det ”*humoristiske alvorsprogrammet*” *Helt Ali* hvor programledere var Sarah Natasha Melbye og Lisa Tønne, samt Tønnes komiske, mannlige alter ego; Ali Reza. Programmet kom på lufta i februar 2005, og ble sendt hver lørdag fra kl. 0900-1100 frem til begynnelsen av august. I programmet ble gjester med utenlandsk bakgrunn utfordret på om de var blitt ”gode nordmenn”, og temaer som integrering og kulturforskjeller ble ifølge Kanal 24 behandlet med humor og ironi. Blant gjestene i programmet var *Saynab Mohammed* (norsk-somalisk forfatter), *Iram Haq* (norsk-pakistansk skuespillerinne), *Lidio Domingues* (flyktning fra Paraguay; skiftet navn og fikk jobb), *Maiko Nishino* (japansk ballettdanserinne med hovedrolle i *Svanesjøen* i Oslo), *Peter Muller* (amerikansk skøytetrener i norsk sportskultur) og *Rebecca Mahbouibi* (norsk gründer med iransk bakgrunn). Kanal 24 viser til at de sommeren 2005 valgte å se på nye løsninger for et program om det flerkulturelle Norge, slik at *Helt Ali* ble nedlagt fra august 2005. Ifølge Kanal 24 er konsekvensen av denne pausen at de underleverer innenfor denne programkategorien i 2005. Kanal 24 opplyser at et nytt magasinprogram, *Zulu*, har vært på lufta siden januar 2006.

Når det gjelder dekningen av flerkulturelle perspektiver i sitt øvrige programtilbud viser Kanal 24 i det supplerende opplysningene til at *Nyhetspuls* er særlig opptatt av minoritetsspørsmål i sin løpende nyhetsdekning. Kanal 24 uttaler at de forsøker å ”*ligge tett på innvandringsdebatten*”, og prøver å nyansere bildet gjennom utspill, analyser, kommentarer og debatter. Kanal 24 hevder videre at de er flinke til å invitere folk med minoritetsbakgrunn som gjester i sine aktualitetsprogrammer, og har som filosofi at de skal snakke med dem det gjelder.

Konsesjonsvilkårene stiller også krav til at Kanal 24 skal rekruttere medarbeidere med fremmedkulturell bakgrunn. I sin redegjørelse i de supplerende opplysningene viser Kanal 24 til at dette kravet ivaretas ved at flerkulturelle oppfordres til å søke ledige stillinger ved

utlysning, samt at Kanal 24 i sin eksisterende redaksjonelle stab har flere medarbeidere med flerkulturell bakgrunn.

Medietilsynet mener det er positivt at det ble etablert et program som tok opp aktuelle flerkulturelle temaer i 2005, men tilsynet er kritisk til at Kanal 24 valgte å ta programmet av sendeskjemaet før et nytt program som ivaretok flerkulturelle perspektiver var på plass. Dette førte til at Kanal 24 heller ikke for 2005 innfrir kravet til flerkulturelle programmer.

Medietilsynet registrerer at Kanal 24 uttrykker at de har fokus på flerkulturelle perspektiver i sitt øvrige programtilbud, og at de søker å nyansere bildet med nyheter, analyser og debatter. Tilsynet har imidlertid ikke grunnlag for å vurdere om omfanget av dette er tilfredsstillende, og vil følge opp dette i vurderingen av Kanal 24s programvirksomhet i 2006.

Medietilsynet konkluderer med at Kanal 24 ikke innfrir kravet til flerkulturelle programmer i 2005, men registrerer at antall sendetimer har økt siden 2004. Kanal 24 snudde en i utgangspunktet positiv utvikling innen programområdet ved å ta programmet *Helt Ali* av sendeskjemaet halvveis ut i 2005. Forholdet vil bli tatt opp i en egen tilsynssak. Varsel om sanksjon blir sendt Kanal 24 per brev og inntas ikke som en del av denne rapporten.

2.4.2.5 Livssynsprogrammer

De spesifikke kravene til Kanal 24s livssynssendinger presiseres i § 3-3 bokstav f), og lyder slik:

”f. Livssynsprogrammer

Konsesjonæren skal ha ukentlige livssynsprogrammer samt debatter og analyser/kommentarer som tar opp temaet livssyn. Både det kristne og andre livssyn skal vies plass.”

Det fremgår av allmennkringkasterregnskapet at Kanal 24s program om tro og tvil heter *Ærlig talt!* (s. 20). Programmet ble sendt hver søndag mellom kl. 1000 og 1200 fra februar, med unntak av fellesferien. Kanal 24 viser til at konseptet for programmet er å konfrontere et kjent menneske med etiske dilemmaer og moralske spørsmål i hverdagen. Ifølge de supplerende opplysningene snakker man i programmet om tro, tvil og livsmessige vendepunkt, uten at man tar et utgangspunkt i kristendommen. Tematisk berøres alle de store religioner, men også

standpunktet om å ikke ha en tro. Blant gjestene i 2005 var *Arne Næss sr*, som snakket om sorgen og om den dårlige samvittigheten etter tapet av sin nevø, og hans tanker om døden, *Thorvald Stoltenberg*, som fortalte åpent om familiens sårbarhet, optimismen i en vanskelig tid og troen på noe større, *Bjarte Hjelmeland*, som snakket om å vokse opp som homofil i et kristent hjem, *Ingeborg Moræus Hansen*, som mente at lykken kan kjøpes for penger, *Nina Witoszek*, som presenterte seg som dårlig katolikk, *Erling Dokk Holm*, forfatter av boka "Fra Gud til Gucci" og *Linn Skåber*, som snakket om oppdragelse og moralsk tilgivelse.

Kanal 24 uttaler i allmennkringkasterregnskapet at formen på programmet, med bare en gjest i hver sending, gjorde det vanskelig å strekke det over 120 minutter. For å unngå å ødelegge et godt konsept, valgte Kanal 24 å redusere programmet til én time da sesong 2 kom på luften høsten 2005. Kanal 24 forklarer at dette er årsaken til at de underleverer innen denne kategorien i 2005.

I tillegg til programmet *Ærlig talt!*, viser Kanal 24 i de supplerende opplysningene til at livssyn utgjør en betydelig del av konfliktene i debattene på Kanal 24, og at det multikulturelle Norge gjør at ulike perspektiver med utspring i religion debatteres stadig vekk i kanalens sendinger.

Medietilsynet mener det er positivt at programmet *Ærlig talt!* kom på luften i 2005, men tilsynet er kritisk til at Kanal 24 ikke fant en alternativ måte å ivareta konsesjonskravet på da de valgte å kutte sendetiden i dette programmet i sesong 2. Dette førte til at Kanal 24 heller ikke for 2005 innfrir kravet til livssynsprogrammer. Medietilsynet er tilfreds med den redegjørelsen Kanal 24 gir angående den tematiske bredden i tilbudet.

Medietilsynet konkluderer med at Kanal 24 ikke innfrir kravet til livssynsprogrammer i 2005, men registrerer at antall sendetimer innen området har økt siden 2004. Kanal 24 snudde en i utgangspunktet positiv utvikling innen programområdet ved å halvere sendetiden for programmet *Ærlig talt!* Forholdet tas opp i en egen tilsynssak. Varsel om sanksjon blir sendt Kanal 24 i brevform og inntas ikke som en del av denne rapporten.

2.4.2.6 **Krav til samiske sendinger**

Som P4 og NRK, har også Kanal 24 krav til daglige⁶ sendinger på samisk. Dette kravet er for Kanal 24s del inntatt i konsesjonsvilkårenes § 3-3 bokstav g):

”g. Programmer særlig rettet mot den samiske befolkning

Konsesjonæren skal daglig tilby nyhetssendinger på samisk. I tillegg skal konsesjonæren i samarbeid med samiske institusjoner presentere daglige analyser/kommentarer om samiske forhold på norsk språk.

Konsesjonæren skal legge vekt på å inkludere samiske perspektiver i sin programvirksomhet generelt, og i nyhets- og aktualitetsdekningen spesielt.”

Ifølge allmennkringkasterregnskapet sendte Kanal 24 daglige nyheter på samisk bestående av en daglig bulletin, med i hovedsak riks- og utenriksnyheter presentert på samisk (s. 19) Nyhetssendingen blir produsert av Kautokeino lokalradio⁷ og har en varighet på opp mot ca. 3 minutter. De samiske nyhetene blir sendt sammen med den oppsummerende *Nyhetspuls*-sendingen ved midnatt. De samiske nyhetene ble ifølge Kanal 24 sendt alle hverdager i 2005 med unntak av påskeuken og fellesferien.

Kanal 24 viser videre til at kanalen i februar 2005 startet en daglig spalte om samiske forhold presentert på norsk. Radiospalten ble ledet av den samiske skuespilleren Mikkel Gaup og bød ifølge Kanal 24 på innblikk i den samiske kulturen og hverdagen for den samiske befolkningen, enten de er reindriftssamer i Finnmark eller bosatt på Grünerløkka i Oslo. Det fremgår av de supplerende opplysningene at denne spalten hadde en varighet på 3-4 minutter og ble sendt daglig ca. kl. 1315 fra februar 2005, med unntak av fellesferien. Temaer i programmet var blant annet urfolksturisme, Finnmarksloven, Sametingsvalget, tradisjonelt håndverk (doudji), internasjonalt urfolkssamarbeid og samisk ungdom anno 2005. I forbindelse med produksjonen av denne spalten intervjuet Mikkel Gaup en rekke fremtredende samiske personligheter, og var i følge de supplerende opplysningene i kontakt med nær samtlige samiske institusjoner, herunder Sametinget, samiske politiske partier og andre interesseorganisasjoner.

⁶ Se Delrapport 1 – Innledning, punkt 1.1 for Medietilsynets forståelse av begrepet ”daglig”.

⁷ Konsesjonærens navn i Medietilsynets konsesjonærregister er Guovdageainnu Lagasradio.

I de supplerende opplysningene fremhever også Kanal 24 at deres faste reporter i Tromsø har en spesiell instruks om å dekke de samiske perspektivene både når det gjelder samfunnsmessige og politiske spørsmål.

Kanal 24 kan i 2005 vise til en betydelig økning i omfanget av programmer for den samiske befolkningen, og er nær ved å innfri kravet om 30 timer i året.

Medietilsynet konstaterer at Kanal24 ikke fullt ut innfrir leveransmålet for programmer særlig rettet mot den samiske befolkningen, men registrer at kanalen har hatt en positiv utvikling innenfor dette programtilbudet. Medietilsynet vil følge utviklingen over tid.

2.4.2.7 **Musikkprofil**

Ettersom musikk er en del av den norske kulturarven, er det naturlig at det stilles visse krav til musikkprofilen til en allmennkringkaster. Et overordnet krav til sendingene er som nevnt ovenfor at de skal bidra til å styrke norsk kultur. En presisering av Kanal 24s musikkprofil finner vi i § 3-3 bokstav h):

”h. Musikkprofil

Konsesjonæren skal spille minimum 35 % norsk musikk, med vekt på norskspråklig og norskkomponert musikk.”

Ifølge allmennkringkasterregnskapet er den registrerte andelen norsk musikk på Kanal 24 i 2005 på 31,7 prosent (s. 24). Det presiseres fra Kanal 24s side at det hefter noe usikkerhet ved dette tallet, da det er sannsynlig at ikke all norsk musikk ble registrert som ”norsk”. 44 prosent av den norske musikken er for øvrig ”norsk på norsk”. Kanal 24 uttaler at de ikke er fornøyd med den lave norskandelen, og viser til at de har iverksatt rutiner for å sikre at denne målsettingen nås i 2006.

Når det gjelder musikkprofilen på Kanal 24, fremgår det av allmennkringkasterregnskapet at basisen er radioformatet Hot AC, men at Kanal 24 har en tydelig norsk profil og satsning på unge, lovende band og artister. Det uttales videre at Kanal 24 er med på å lansere en rekke unge norske artister, og at de ifølge Norsk Radiomonitors undersøkelse i mars 2005 hadde en høyere debutandel enn både NRK P3 og P4.

Kravet om 35 prosent norsk musikk er et minimumskrav, og Kanal 24s vilje til å prioritere norsk musikk er etter Medietilsynets oppfatning et uttrykk for hvilket rom kanalen gir denne delen av norsk kultur. Kravet bør etter Medietilsynets oppfatning ses i sammenheng med det overordnede kravet til at sendingene skal bidra til å styrke norsk språk, identitet og kultur.

Medietilsynet konkluderer med at Kanal 24 ikke har innfridd leveransemålene for norsk musikk i 2005. Tilsynet har vurdert hvorvidt forholdet skal tas opp som en egen tilsynssak, men har funnet grunn til å legge vekt på det faktum at Kanal 24 inkluderer et norsk musikktilbud i sine sendinger, samt at kanalen i allmennkringkasterregnskapet gir klart uttrykk for en målsetting om å innfri kravet i 2006. Tilsynet har videre tatt hensyn til at Kanal 24 har redegjort for rutiner som er iverksatt for at kravet skal innfris i 2006. Medietilsynet vil i allmennkringkastingsrapporten for 2006 se spesielt på hvorvidt de iverksatte tiltak gir den ønskede måloppnåelsen, og vil da vurdere grunnlaget for sanksjonsileggelse på nytt. Medietilsynet mener for øvrig at Kanal 24, med 44 prosent ”norsk på norsk” kan sies å ha *vekt på* norskspråklig musikk.

Når det gjelder den sjangermessige bredden i musikktilbudet i sin helhet, vises det i allmennkringkasterregnskapet (s. 25) til en rekke spesialprogrammer med musikk for smale lyttergrupper (antall sendetimer for 2005 er angitt i parentes):

Ny Norsk (50 timer) er et program som i følge Kanal 24 satt søkelyset på ennå ikke etablerte artister, blant annet med avspilling av demoer. Programmet spiller utelukkende norsk musikk og presenterer musikknyheter, liveopptak, band som spiller live i studio og anmeldelser av nye norske utgivelser. Det opplyses at programmet ble sendt i sentral sendetid fredag kveld, og har vært direkte medvirkende til at Kanal 24 er blitt samarbeidspartner med flere festivaler med norsk musikkprofil.

DJ Alias (28 timer) sendes lørdag kveld og gir norske artister og personligheter i musikkmiljøene anledning til å presentere den musikken de liker og som inspirerer dem. Artistene er selv programledere, og Kanal 24 opplyser at de ikke setter noen føringer for musikken som velges. Av artister som har deltatt i dette programmet nevnes Lise Karlsnes, Sondre Lerche, Sivert Høyem og Mira Craig.

I *Postboks Bjørvika* (52 timer) presenteres i følge allmennkringkasterregnskapet et bredt spekter av kunstmusikk, fra middelalderens vokalmusikk til avantgarde støyelektronika. I løpet av 2005 omhandlet programmene også aktuelle utgivelser av samtidsmusikk, og redaksjonen gjorde egne konsertopptak, blant annet fra Ultima-festivalen i Oslo og fra Jacob kirke. Programmene er også tilgjengelig som podcast for nedlasting. Sendetid var lørdager kl. 0700-0800 med reprise midnatt søndag.

Ellers nevnes programmene *Blåtiden* (52 timer), hvor bluesmusikk presenteres i en rekkefølge basert på tema- og tekstsammenheng, *Gatemusikk* (52 timer), hvor musikk innenfor sjangrene rap og hip-hop presenteres, *Ensomme Rytter* (52 timer), som er Kanal 24s roots- og countryprogram, *Gråsonen* (9 timer), hvor musikkprofilen ligger i gråsonen mellom hardrock og progressiv symfonisk rock, *Transistor* (38 timer), hvor musikk fra 70-, 80- og 90-tallet spilles, og *Hjemme hos D'Sound* (23 timer). Sistnevnte var ifølge allmennkringkasterregnskapet en serie om soul, jazz og funk ledet av de tre artistene i bandet D'Sound. Totalt ble det spilt 356 sendetimer med programmer med smalt musikkuttrykk i 2005.

Musikk utgjør en stor del av en radiokanals sendetid, og Medietilsynet mener at Kanal 24 kan vise til bredde innen sitt tilbud av programmer med musikk for smale lyttergrupper. Dette har betydning for kanalens tematiske og sjangermessige bredde. For at Medietilsynet skal kunne vurdere bredden i Kanal 24s øvrige musikktilbud er det nødvendig med statistikk som viser musikkjangrer fordelt på sendetid, og tilsynet anmoder Kanal 24 om å inkludere slik statistikk i allmennkringkasterregnskapet for 2006.

Medietilsynet konkluderer med at Kanal 24 innfrir kravet til programmer med smal musikk.

2.4.2.8 Verbalinnslag

I tillegg til at det stilles krav til verbalinnslagene i § 3-2 bokstav b) som omhandler de overordede krav til sendingene, stilles det spesifikke krav til verbalinnslagene i § 3-3 bokstav i):

”i. Verbalinnslag

Verbalinnslag som ikke er reklame, sponsoridentifikasjon eller programinformasjon skal utgjøre en betydelig del av sendetiden. Konesjonæren skal benytte begge de offisielle norske målformene og skal tilstrebe bred sammensetning av dialekter fra hele landet.”

Medietilsynet vil på generelt grunnlag bemerke at rommet for analyse og fordypning påvirkes av fordelingsnøkkelen mellom verbalinnslag, musikk og reklame. Kanal 24 opplyser i de supplerende opplysningene at verbalinnslagene utgjorde 37 prosent mot 38 prosent i 2004, musikk 50 prosent mot 47 prosent i 2004, reklame 10,5 prosent og *promoer/ID'er* 2,5 prosent i sendetiden mellom 0600 og 2400. Medietilsynet mener vurderingen av om de redaksjonelle verbalinnslagene utgjør en *betydelig* del av sendetiden naturlig må sees i relasjon til hvordan fordelingsnøkkelen er i andre radiokanaler som har en allmennkringkasterrolle og til utviklingen over tid. I denne sammenheng viser vi til at P4 for 2005 har rapportert en fordeling på 63,5 prosent musikk, 29,2 prosent redaksjonelt og 7,2 prosent reklame innenfor sendetidsrommet 0600 til 0100. Medietilsynet har ikke tilsvarende tall for NRKs radiokanaler, men konstaterer at Kanal 24 med 37 prosent verbalinnslag relativt sett synes å ha en høy andel i 2005. Tilsynet vil følge utviklingen innenfor dette området.

Kravet om verbalinnslag innbefatter også et krav om å benytte begge de norske målformene og tilstrebe en bred sammensetning av dialekter fra hele landet. I Allmennkringkastingsrapporten 2004 anmodet Medietilsynet Kanal 24 om å komme med konkrete henvisninger i forhold til omfanget av nynorskbruken i kanalen og hvilke innslag/program hvor de ulike målformene brukes, slik at det gir mulighet for etterprøving/kontroll fra tilsynets side. Når det gjelder redegjørelsen for om kanalen har en bred sammensetning av dialekter, var det tilsynets klare oppfatning at den bør innebære en form for statistisk oversikt over hvilke dialekter som benyttes og i hvilket omfang.

Kanal 24 uttaler i de supplerende opplysningene at de ikke har utarbeidet en statistikk over omfanget av dialektbruk i sine sendinger. Det samme gjelder fordelingen nynorsk/bokmål. Kanal 24 viser imidlertid til at de har en rekke redaksjonelle medarbeidere som ikke snakker standard bokmål, og som leder sentrale programsatsinger. Disse er som følger:

- Nyhetspuls: Audhild Gregorius Rotevatn (nynorsk/sunnmørsk), Håvard Kleppa (nynorsk/rogalandsk), May Reppen Gjelseth (nordnorsk), Ingunn Solheim (nynorsk), Anne Jortveit (sørlandsk) og Ingebjørg Aadland (vestnorsk).
- SAAB: Rune Nilson (rogalandsk)
- SøndagsQuiz: Leif Erik Forberg (nordnorsk)
- Sportspuls: Line Lauvsnes Oddekalv (nynorsk/sunnmørsk) og Torkil Torsvik (trøndersk)
- Rett Hjem: Christell Higræff (bergensk)

Medietilsynet finner det ikke tvilsomt at begge målformer og flere dialekter er representert i Kanal 24s sendinger. Tilsynet har imidlertid ikke grunnlag for å vurdere hvor vidt det er et tilfredsstillende omfang av dialekter og nynorsk, og anmoder Kanal 24 om å presentere statistikk for dette i allmennkringkasterregnskapet for 2006.

DELRAPPORT III - P4

3 VURDERING AV P4 RADIO HELE NORGES PROGRAMVIRKSOMHET I 2005

3.1 SAMMENDRAG

P4 skal være en kanal for brede så vel som smale lyttergrupper, og ved å tilby programmer innenfor ulike interesseområder innfrir P4 delvis dette kravet. Samtidig må det understrekes at det er flere programområder som ikke ble gitt tilfredsstillende dekning i 2005. Når det gjelder programmer for ”eldre” og ”ungdom”, har P4 et omfattende tilbud, mens P4 ikke kan sies å ivareta sine forpliktelser overfor barn og etniske minoriteter. Dette er forhold som tas opp i egne tilsynssaker med bakgrunn i denne rapporten.

Selv om P4 sender programmer innen en rekke ulike temaområder, kan ikke P4 vise til en tilfredsstillende tematisk og sjangermessige bredde. Innen enkelte temaer har P4 en høy konsentrasjon av sendetid og programmer, mens andre temaer blir viet for liten plass i sendeskjemaet. P4 har dessuten en hovedvekt av sendinger innen det som kan kalles lettere sjangrer, mens andelen tyngre sjangrer er for lav. Dette går også på bekostning av de analytiske, kritiske og fordypende perspektivene en allmennkringkaster skal ivareta.

En viktig allmennkringkasteroppgave er å ivareta norsk språk, identitet og kultur, og P4 løser langt på vei denne oppgaven på en tilfredsstillende måte. Samtidig er det slik at manglende måloppnåelse på enkelte programområder samlet sett svekker dette inntrykket, som for eksempel innen *distriktsnyheter*.

P4 tilbyr mange oppdaterte nyhetsbulletiner i løpet av dagen, og byr dessuten på analytiske, kritiske og fordypende perspektiver i aktualitetsmagasinet *Syttentretti* og fordypende dekning av internasjonale nyheter i utenriksmagasinet *Vi og verden*. Likevel er det grunn til å stille spørsmål ved hvorvidt de analytiske, kritiske og fordypende perspektivene blir behørig

ivaretatt i utenriksdekningen, og i nyhetsdekningen for øvrig. Samiske nyhetssendinger ble i 2005 sendt kun fire ganger per uke. Denne underleveransen har vart over lengre tid, og forholdet tas opp i en egen tilsynssak.

Ved konsesjonstildelingen var det viktig at aktøren skulle ha en tydelig kulturprofil, og P4 har tatt mål av seg til å ivareta dette kravet. P4 innfrir imidlertid ikke leveransekravet til kultur-nyhetssendinger, og dette forholdet tas opp i egen tilsynssak. P4 vier for øvrig kulturprogrammer oppmerksomhet, men kan ikke vise til den bredden og variasjonen programplanene i konsesjonssøknaden la opp til. Kultursendingene har heller ikke nødvendig grad av analytiske, kritiske og fordypende perspektiv. Undersøkelser foretatt på vegne av Medietilsynet viser imidlertid at omfanget av internasjonale kulturnyheter synes å være tilfredsstillende. Men også her kan det stilles spørsmål ved om det er tilstrekkelig bredde og variasjon i dekningen.

Store deler av sendetiden er viet til musikk, og som allmennkringkaster er det derfor viktig å kunne vise til bredde i musikktilbudet. P4 innfrir ikke sine leveransemål innen fire av seks definerte sjangrer. P4 innfrir heller ikke kravet til andelen norsk musikk, men påpeker selv at dette er noe de jobber med å få til i årene fremover.

P4 har en betydelig dominans av østnorske dialekter i sitt programtilbud. Bruken av østnorske dialekter har økt fra 84,6 prosent i 2004 til 92,7 prosent i 2005. En slik utvikling er ikke forenelig med de krav som bør stilles til en allmennkringkastingskanal som har forpliktet seg til å ha en bred sammensetning av dialekter, og gjennom dette fremstå som en kanal for hele befolkningen. Medietilsynet har da også konkludert med at P4 ikke innfrir kravet om en *bred sammensetning av dialekter fra hele landet*, og forholdet tas opp i en egen tilsynssak.

3.2 VURDERINGSGRUNNLAG

Ved utlysningen av det femte riksdekkende radionettet ble det i søknadsdokumentet opplyst at programprofilen i konsesjonen skulle baseres på prinsippene for allmennkringkasting, ”*med egenproduserte nyhets og aktualitetssendinger og med en tydelig kulturprofil som reflekterer*

*uttrykksmangfoldet i norsk og internasjonalt kulturliv*⁸. Søknadsdokumentet omhandlet også hvilke kriterier som ville bli tillagt vekt ved vurderingen av søkerens programprofil, og presiserte blant annet at planer for en variert bruk av norske målformer og dialekter ville bli vektlagt.

Konsesjonen for riksdekkende reklamefinansiert radio i det femte riksnettet ble gitt til P4 Radio Hele Norge ASA (P4) for perioden 1. januar 2004 til 31. desember 2013.

Konsesjonsvilkårene omfatter både programkrav og krav knyttet til driften. I Medietilsynets årlige gjennomgang av allmennkringkasterregnskapene er det primært oppfyllelsen av programforpliktelsene som skal vurderes. P4s søknad, herunder programplaner og konkrete leveransemål, er gjort til en del av vilkårene for konsesjonen. Innfrielsen av de enkelte programkravene vurderes med basis i følgende kilder:

- 1) P4s rapport om programvirksomheten
- 2) supplerende opplysninger mottatt per e-post 19. juni 2006
- 3) planer og leveransemål i P4s søknad om konsesjon
- 4) myndighetenes uttalte formål med utlysningen av et femte riksnett for radio, som også ble lagt til grunn ved tildelingen
- 5) P4s nettsider med programoversikter og annen programinformasjon

I gjennomgangen av P4s allmennkringkasterregnskap vil Medietilsynet tydeliggjøre forutsetninger for tallmaterialet som presenteres, og knytte tall og tekst sammen. Kravene til sendervirksomhet består i stor grad av kvalitative begreper, og Medietilsynet vil i sin vurdering ta utgangspunkt i både P4s egne vurderinger av hvordan programkravene kommer til uttrykk i programvirksomheten, og i statistikken slik den fremkommer i allmennkringkasterregnskapet. I denne forbindelse vil Medietilsynet også foreta mediefaglige vurderinger av programvirksomheten.

Allmennkringkasterregnskapet for 2005 viser at P4s programvirksomhet i 2005 samlet sett er forholdsvis lik virksomheten i 2004. P4 begrunner dette med at fremleggelsen av Allmennkringkastingsrapporten 2004 kom for sent til at de kunne tilpasse virksomheten i 2005 etter Medietilsynet signaler (se allmennkringkasterregnskapet s.1). Dette er forhold

⁸ Søknadsdokument for radiokonsesjon av 28. februar 2003. Tilgjengelig på <http://odin.dep.no/kkd/norsk/medier/konsesjon/043061-990048/dok-bn.html>. Øvrig dokumentasjon om radiokonsesjonen, som P4s søknad om konsesjon, vedtak om tildeling og konsesjonsvilkår er også tilgjengelig på hovedsiden om kringkastingskonsesjoner: <http://odin.dep.no/kkd/norsk/tema/medier/konsesjon/043061-990045/dok-bn.html>.

Medietilsynet tar med i betraktningen i vurderingen av P4s måloppnåelse innen de ulike kravene.

3.3 KONSESJONSVILKÅR

3.3.1 Innledende bemerkninger

I P4s konsesjon er det både overordnede og mer spesifikke krav til programvirksomheten. Flere av de spesifikke kravene kan sees som konkrete og kvantifiserte uttrykk for de overordnede programkravene. Vurderingen av om de overordnede kravene er innfridd vil derfor langt på vei baseres på en samlet vurdering av oppfyllelsen av de ulike spesifikke kravene, jf. også orienteringen om Medietilsynets tilsynsopplegg i Allmennkringkastingsrapporten 2004.

Ifølge konsesjonens § 1-10 andre ledd skal P4 basere den kvantitative delen av allmennkringkasterregnskapet på de tabellene som er på sidene 8 og 11 i konsesjonssøknaden. P4 skal for øvrig også redegjøre for hvordan programkravene i konsesjonen er oppfylt og P4s vurdering av kvaliteten på det materialet som er sendt.

Under punkt 3.3.2 viser vi tabellene fra henholdsvis konsesjonssøknadens side 8 om *forpliktende programleveranser* (tabell 1) og søknadens side 11 med *styringsmål for tema og sjanger, antall verbalinnslag per år* (tabell 2). Tabellen over de forpliktende programleveransene er supplert med tallene fra P4s rapportering om programtilbudet for både 2004 og 2005, mens styringsmålstabellen kun er supplert med tallene for 2005. Medietilsynet vil presisere at de to tabellene ikke representerer en oversikt over den totale programvirksomheten til P4. De to tabellene angir omfanget av innslag og programmer avgrenset til de spesifikke områder som P4 gjennom konsesjonssøknaden har forpliktet seg på. Noen kategorier i tabell 1 inkluderer musikk i leveransemålene, mens andre ikke gjør det. Tabell 2 er en oversikt over hvordan verbalinnslagene fordeler seg på tema og sjangrer innenfor de forpliktende programleveransene i tabell 1. Oversikten sier noe om antall innslag, og ikke om varigheten av de enkelte innslagene. Tallene i søknadskolonnen kan betegnes som *søknadsprofilen* og tallene i 2005-kolonnen som *programprofilen*.

Med utgangspunkt i tabell 1 utgjør de forpliktende programleveransene i konsesjonssøknaden sammenlagt 3 902 timer per år. I 2005 har P4 samlet rapportert en sendetid på 6 509 timer. Når det totale sendetidsomfanget for en 24-timers radio i 2005 var på 8 760 timer, betyr det at 2 251 timer av virksomheten i fjor ikke kommer til syne i rapporteringen. Dette ga P4 i konsesjonssøknaden også uttrykk for: *”Tabellen gir ikke et fullstendig bilde av kanalens sjangermessige variasjon, men angir våre kvantitative løfter”* (s. 8 i konsesjonssøknaden). I tråd med konsesjonsvilkårene § 1-10 baserer P4 den kvantitative delen av allmennkringkasterregnskapet på disse tabellene, og presenterer ikke en prosentvis fordeling av samtlige programkategorier i sendeflaten som helhet. Dette begrenser muligheten tilsynet har til å vurdere programtilbudet i sin helhet, og gir således også visse begrensninger for vurderingen av de overordnede kravene som gjelder for sendingene i sin helhet. Når rapporteringen er innrettet på en slik måte at den ikke gir et fullstendig bilde av programtilbudet, er det heller ikke mulig å vurdere programtilbudet *”samlet”*, slik P4 ønsker i allmennkringkasterregnskapet. Her mener P4 at *”programtilbudet i en levende radiokanal i stor grad bør vurderes samlet fordi dette viser en bredde, vilje og helhet man overser hvis postene granskes enkeltvis og statisk”* (s. 11). Til dette vil også Medietilsynet tilføye at når kvantifiseringen av leveranssmål for bestemte stoffområder, temaer og sjangrer er gjort til en del av konsesjonsvilkårene, vil tilsynet nødvendigvis bestå av en etterprøving av om de enkelte leveransmålene er oppfylt.

3.3.2 P4s kvantitative programløfter

P4 har i konsesjonssøknaden, i programvirksomheten og i allmennkringkasterregnskapet tatt i bruk EBU⁹ klassifiseringsverktøy *Escort 2.4*¹⁰. I allmennkringkasterregnskapet rapporterer P4 de forpliktende programleveransene i forhold til tema- og sjangermessig bredde i følgende to tabeller¹¹:

⁹ EBU står for European Broadcasting Union som er en sammenslutning av de europeiske allmennkringkasterne.

¹⁰ Tilgjengelig på http://www.ebu.ch/CMSimages/en/tec_EBU_escort2-4_tcm6-11889.pdf

¹¹ Tabellene finnes henholdsvis på s. 12 (Tabell 1) og på s. 24 (Tabell 2) i allmennkringkasterregnskapet. Begge bygger på tabellene i P4s konsesjonssøknad av 30. april 2003, på henholdsvis s. 8 (Tabell 1) og s. 11 (Tabell 2).

Tabell 1): Forpliktende programleveranser

Forpliktende programleveranser	Antall			Sendetimer		
	søknad	2004	2005	søknad	2004	2005
Nyhetsssendinger	8200	8407	8740	400	411	410
Nyheter på samisk	400	325	324	20	11	12
Distriktsnyheter	260	195	188	13	5	4
Sportsnyheter	1040	1285	1322	52	39	39
Programmer for nyhetsperspektiv, debatt og analyse, innenriks	200	237	223	100	120	111
Programmer for nyhetsperspektiv, debatt og analyse, utenriks	50	43	40	25	43	39
Daglige kultur-nyhetssendinger	880	773	734	44	22	20
Daglig bredt kulturmagasinet	250	318	328	500	760	639
Kulturinnslag (ekskl. kulturnyheter), i brede sendeflater	1300	5717	6252	100	196	205
Programmer med smalt kulturfokus	280	374	483	200	355	463
Programmer for smale musikkjangre	320	485	997	200	422	1007
Barneprogrammer (EBU-målgruppe: 4.2.2 Barn)	360	291	310	235	201	209
Ungdomsprogrammer (EBU-målgruppe: 4.2.3 Ungdom)	250	380	386	750	730	946
Programmer for religion og livsfilosofi*	102	116	119	51	95	93
Flerkulturelle (EBU-målgruppe: 4.4.2 Flerkulturelle)	80	43	51	70	21	25
Programmer med sport og idrett	400	126	124	325	389	389
Programmer rettet mot trafikanter	300	511	507	640	1431	1465
Programmer med smalt fokus, natur, vitenskap, medisin, helse	40	96	11	20	53	11
Natur, vitenskap, medisin, helse, innslag i brede programmer	500	899	708	30	30	22
Forbrukerstoff/innslag i brede programmer	550	873	697	35	27	19
Medier, mediekritikk og -satire	40	99	55	40	99	54
Programmer tilpasset «eldre» radiolyttere	52	199	328	52	199	327

P4 har korrigert¹² visse tall og opplysninger i forhold til søknadens tabell over forpliktende programleveranser. Samtlige korrigeringer er innarbeidet i vår fremstilling av tabell 1.

Den andre hovedtabellen (tabell 2¹³) viser ifølge P4 minimumsproduksjonen av antall verbalinnslag i de program- og innslagsleveranser som fremgår av tabell 1. I tabell 2 krysser P4 de to dimensjonene tema og sjanger, og viser summen av de leveranssmål som for øvrig er beskrevet i konsesjonssøknaden.

¹² I brev av 7. mai 2003 til Kultur og kirke departementet, samt under møte med Medietilsynet våren 2005.

¹³ I P4s konsesjonssøknad av 30. april 2003, s. 11

Tabell 2): Styringsmål for tema og sjanger, antall verbalinnslag per år

Styringsmål	Bulletin Nyheter, kultur, sport, samisk, vær,		Kommentar Analyse, anmeldelse,		Innslag Reportasje, montasje, intervju		Debatt Diskusjon, menings-		Presentasjon Generelt programleder,		Dramatisert Skuespill, opplesning, sketsj		Underholdning Humor, show, konkurranser	
	Søknad	2005	Søknad	2005	Søknad	2005	Søknad	2005	Søknad	2005	Søknad	2005	Søknad	2005
Nyheter og aktuelt	9555	13568	300	68	570	1 049	390	43	40	275		2	0	224
Religion og livsfilosofi			170	1	270	541	70	24	370	12				
Samfunnsspørsmål			350	35	1770	1 474	320	366	170	465		1	0	10
Sport, topp- og breddeidrett	680	1309	960	477	1440	1 852	40	17	140	276	0	1	0	
Forbrukersaker			95	11	393	544	40	6	115	135	0		0	1
Hjem og fritid			50	24	640	1 917	10	39	80	1 261	0	4	0	10
Kunst og kultur totalt	880	734	560	444	3030	3 900	120	40	1570	1 788	40	60	0	20
- musikk			200	303	1100	2 434	20	11	1260	1 485	0	53	0	11
- bildekunst			20	1	170	38	10	2	30	11			0	
- teater og film			120	130	660	534	20	4	100	124	0	4	0	2
- media og mediakritikk			140	9	620	377	60	16	100	79	40	2	0	2
- litteratur			60	1	340	338	10	7	60	54	0	1	0	3
- historie			20	0	140	179	0	0	20	35	0			2
Natur, vitenskap, medisin og helse			100	3	410	457	20	16	280	230	0		0	2
Drama				2	0	56		0	0	8	430	96	0	10
Underholdning			0	2	0	1 753	0	12	0	2 619	0	23	1670	2 565

P4 uttaler i allmennkringkasterregnskapet for 2005 at ”vi fastholder at styringsmålene er – nettopp styringsmål, mens det er tabellen ”forpliktende programleveranser” som kvantifiserer kanalens leveringskrav” (s. 1). Medietilsynet fastholder imidlertid sitt syn om at både tabellen for forpliktende programleveranser og styringsmålene skal danne grunnlag for vurdering av P4s måloppnåelse jf. konsesjonsvilkårenes § 1-10.

Når det gjelder Medietilsynets vurdering av leveransemålene som fremgår av styringsmålstabellen, bemerkes følgende for 2005:

Som offentlig tilsynsorgan tillegger Medietilsynet *likebehandling* av aktører i direkte konkurranse stor vekt. Av de norske allmennkringkasterne er det naturlig å se på P4 og Kanal 24 som aktører med et særskilt konkurranseforhold. De representerer de riksdekkende radioaktørene som både med tanke på lyttere og finansiering konkurrerer i det samme markedet. Etersom Medietilsynet har funnet grunn til å akseptere at Kanal 24 ikke rapporterer etter styringsmålstabellen for kringkastingsåret 2005, vil det innebære en urettmessig forskjellsbehandling om tilsynet ilegger P4 sanksjoner som følge av konstaterte underleveranser i henhold til deres styringsmålstabell. På denne bakgrunn kommer Medietilsynet i årets rapport til å evaluere P4s innfrielse av kravene som fremgår av styringsmålstabellen, men ikke ilegge sanksjoner ved konstaterte brudd. Fra og med 2006 vil P4 og Kanal 24 bli underlagt samme kontroll, ved at begge kanalene blir vurdert både i henhold til styringsmålstabellen og tabellen over forpliktende programleveranser. Det

presiseres at Medietilsynet foretar en reell vurdering av P4s innfrielse av kravene som fremgår av styringsmålstabellen, og at tilsynet forutsetter at P4 tar signalene som fremgår av våre vurderinger til etterretning.

Med basis i det tallmessige grunnlaget som fremgår av leveransemåls- og styringsmålstabellen, og de beskrivelsene P4 har gitt om virksomheten i 2005, vil Medietilsynet vurdere om P4 innfrir de krav som fremgår av konsesjonsvilkårene, herunder om konsesjonssøknadens redaksjonelle planer og forpliktelser oppfylles.

3.4 PROGRAMKRAVENE I P4s KONSESJON

Formålsbestemmelsen i § 1-1 i P4s konsesjon lyder som følger:

”Konsesjonens formål er å fastsette plikter og rettigheter som bidrar til at konsesjonæren utøver sin rett og plikt til å sende riksdekkende reklamefinansiert radio på en måte som i størst mulig grad bidrar til at norske radiolyttere får et enkelt tilgjengelig, bredt og kvalitativt høyverdig radiotilbud som ivaretar hensynet til alle grupper i det norske samfunnet.”

I P4s rapport om programvirksomheten i 2005 (P4s allmennkringkasterregnskap) vises det til prinsippene i radioens programmanual om at *”radiokanalen fremfor noe skal være bred og allsidig, tilby programinnhold for hele befolkningen og ivareta norsk egenart, verdier, tradisjoner og normer.”* (s. 3). P4 uttrykker at de brede sendeflatene settes sammen for å ivareta hensynet til alle norske lyttergrupper, i tillegg til at kanalen har målgruppeinnrettede programmer og programmer som tar for seg spesielle temaer og musikksgjangrer.

Medietilsynet ser formålsbetraktningene i konsesjonens § 1-1 som en del av grunnlaget for å vurdere P4s innfrielse av programforpliktelsene i §§ 3-2 til 3-5. Formålet speiler prinsipper som står sentralt i definisjonen av allmennkringkasting, slik som tilgjengelighet, variasjon i programtilbud og publikumshenvendelse samt innsikt og kunnskap om samfunnet vi lever i. Disse allmennkringkastingsprinsippene gjelder for programtilbudet i sin helhet og er nedfelt i konsesjonens § 3-2, som stiller følgende overordnede krav til sendingene:

”Konsesjonærens sendinger skal være basert på prinsippene for allmennkringkasting, med egenproduserte nyhets- og aktualitetsendinger og med en tydelig kulturprofil som reflekterer uttrykksmangfoldet i norsk og internasjonalt kulturliv. Dette innebærer blant annet at sendeflaten skal

- d) *ha tematisk og sjangermessig bredde både hva gjelder sammensetningen av programkategorier og innenfor den enkelte programkategori*
- e) *inneholde programmer og musikk for både brede og smale lyttergrupper samt programmer som appellerer til ulike aldersgrupper*
- f) *ha et analytisk, kritisk og fordypende perspektiv*
- g) *bidra til å styrke norsk språk, identitet og kultur”*

Presiseringene som fremgår av § 3-2 bokstav a) til d) angir, om enn ikke uttømmende, hovedkriterier for vurderingen av dette vilkåret, og danner strukturen for vår gjennomgang av dette *overordnede* kravet til P4s sendinger. De *spesifikke* kravene til sendingene fremgår av §§ 3-3 (nyhets- og aktualitetssendingene), 3-4 (kultursendingene) og 3-5 (målformer og dialekter). De spesifikke kravene vurderes nedenfor under punktene 3.4.2 til 3.4.4.

3.4.1 Overordnede krav til sendingene – Medietilsynets vurdering

3.4.1.1 Tematisk og sjangermessig bredde

Det fremgår av konsesjonsvilkårenes § 3-2 bokstav a) at P4s sendinger skal ha tematisk og sjangermessig bredde¹⁴.

For å kunne vurdere om et programtilbud byr på en tematisk og sjangermessig bredde er det etter Medietilsynets oppfatning ikke hensiktsmessig med en kategorisering i for store ”sekkeposter”. En eventuell bruk av samlekategorier forutsetter en klar redegjørelse for hvilke programtyper, tematisk og sjangermessig, som faktisk inkluderes i den aktuelle kategorien. I de tilfeller kategorisering av program endres, er det avgjørende for tilsynet at det redegjøres konkret om hva endringen består i, slik at eventuelle utslag dette gir i statistikken ikke tolkes som reelle programmessige endringer.

Tabell 1 (tabell for forpliktende programleveranser) fastsetter et nivå for bestemte programleveranser som P4 minst skal levere, og etterlater et sendetidsrom hvor kanalen kan levere mer av det spesifiserte innholdet og/eller et annet programinnhold. Etersom P4 ikke rapporterer om den totale programvirksomheten gis det ikke et fullstendig bilde av kanalens faktiske programprofil. De rapporterte tallene i tabell 1 representerer imidlertid 74,3 prosent av det totale sendetidsomfanget for en 24-timers radio i 2005. Sett i forhold til søknadens

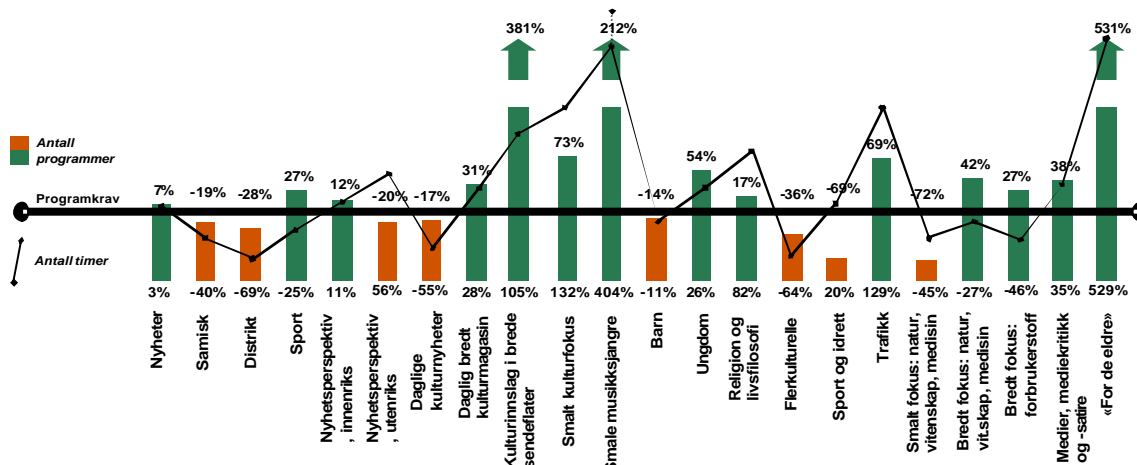
¹⁴ Se vedlegg nr 1, ”Definisjoner”.

samlede programløfter på 3 902 timer forteller således de rapporterte tallene for 2005 på til sammen 6 509 timer mye om innfrielsen av kravet om tematisk og sjangermessig bredde.

Medietilsynet har sett på P4s måloppnåelse slik den kommer til uttrykk i rapportering i tabell 1. Tallene i tabellen gir grunnlag for å se nærmere på den tematiske bredden i P4s programvirksomhet i 2005:

Figur 1:

Figuren viser hvordan P4 leverer i forhold til programkravene innefor de ulike programkategoriene. Søylen (og de øverste tallene) viser prosentvis over- eller underleveranser innen antall innslag/programmer, mens linjediagrammet (og de nederste tallene) viser prosentvis over- eller underleveranse innen antall sendetimer.

Figur 1 illustrerer hvordan P4 ivaretar det overordede kravet til tematisk bredde. Som vi kan se av figuren er det ofte samsvar mellom hvorvidt P4 innfrir begge typer leveransemål (antall programmer/innslag og antall timer), men ikke alltid. Medietilsynet understreker at selv om måloppnåelsen ikke alltid er entydig for henholdsvis antall innslag/programmer og antall sendetimer, representerer samtlige underleveranser brudd på konsesjonsvilkårene.

Seks programområder peker seg negativt ut for begge typer leveransemål, nemlig *nyheter på samisk*, *distriktsnyheter*, *daglige kulturnyheter*, *barneprogrammer*, *programmer for og med det flerkulturelle Norge* og *programmer med smalt fokus: natur, vitenskap, medisin, helse*. Tre

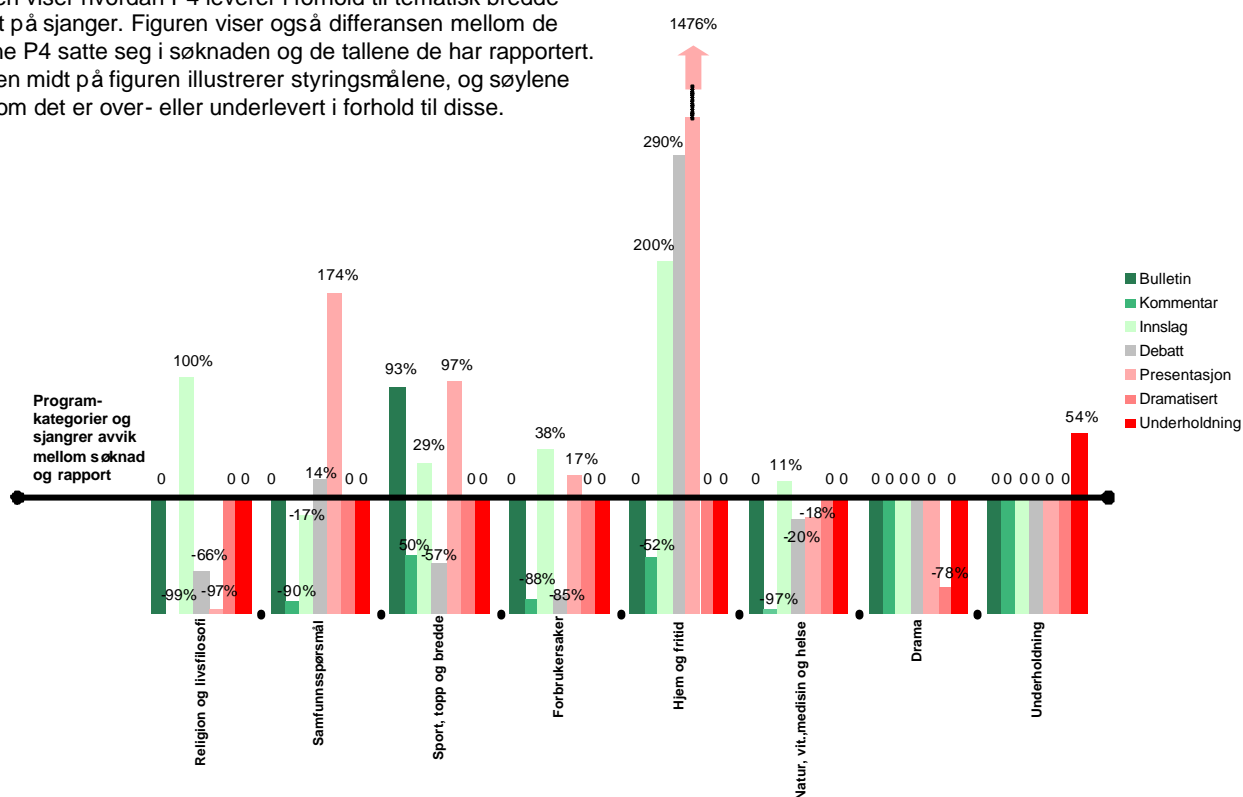
av disse forholdene tas opp i egne tilsynssaker, jf. Medietilsynets vurderinger i punkt 3.4.1.2 og 3.4.3.1. Innen elleve programområder innfrir P4 kravet for både antall sendetimer og antall programmer/innslag. Dette gjelder: *nyhetssendinger, programmer for nyhetsperspektiv, debatt og analyse, innenriks, daglig bredt kulturmagasinet, kulturinnslag i brede sendeflater, programmer med smalt kulturfokus, programmer for smale musikkjangrer, ungdomsprogrammer, programmer for religion og livsfilosofi, programmer rettet mot trafikanter, medier, mediekritikk og –satire samt programmer tilpasset ”eldre” radiolyttere.* På enkelte av programområdene leverer P4 betydelige høyere enn de har forpliktet seg til gjennom vilkårene, og dette gjelder spesielt for *kulturinnslag i brede sendeflater, programmer for smale musikkjangrer* og *programmer tilpasset ”eldre” lyttere*. På de øvrige fem programområdene underleverer P4 på ett av de to leveransemålene. Med andre ord innfrir P4 ikke kravene til halvparten av programområdene spesifisert i tabell 1.

Medietilsynet har også sett på P4s måloppnåelse slik den kommer til uttrykk i rapporteringen av de absolutte tallene i tabell 2 (styringsmålstabellen) ovenfor. Tallene i tabell 2 gir grunnlag for å se nærmere på *både* den tematiske og den sjangermessige bredden i 2005.

Figur 2 viser P4s tematiske måloppnåelse fordelt på sjanger. Figuren er eksklusiv tallene for *nyheter/aktuelt* og *kultur* som er underlagt særskilte vilkår i konsesjonen og vurderes utfyllende i egne avsnitt nedenfor. De øvrige tema-/stoffområdene vurderes i tilknytning til konsesjonens § 3-2 om de overordnede kravene til P4s sendinger.

Figur 2:

Figuren viser hvordan P4 leverer i forhold til tematisk bredde fordelt på sjangerer. Figuren viser også differansen mellom de målene P4 satte seg i søknaden og de tallene de har rapportert. Streken midt på figuren illustrerer styringsmålene, og søylene viser om det er over- eller underlevert i forhold til disse.

Figur 2 viser at P4 leverer i samsvar med styringsmålene på kun ett temaområde, nemlig *underholdning*. Her innfrir P4 minstekravet til omfang innen alle sjangerer. Innenfor dette temaområdet leverer dessuten P4 et betydelig større omfang enn forespeilet i konsesjonssøknaden innen *sjangeren* underholdning.

Innen fem temaområder leverer P4 betydelig over kravene innen én eller flere sjangerer, dette gjelder i særlig grad for *hjem og fritid* som innen sjangeren *presentasjon* leverer mer enn 15 ganger høyere andel enn forespeilet i søknaden. Også temaområdene *religion og livsfilosofi*, *samfunns spørsmål* samt *sport, topp og bredde* blir behørig dekket innen enkelte sjangerer. Felles for temaområdene er imidlertid at til tross for at de tydelig vies stor oppmerksomhet i P4s sendinger, viser figuren samtidig at minstekravet til flere av sjangrene innenfor disse stoffområdene ikke innfris. Særlig gjelder dette sjangerer som *kommentarer* og *debatter*. At P4 ikke leverer i henhold til de kvantitative løftene om et bestemt omfang *kommentarer*, synes

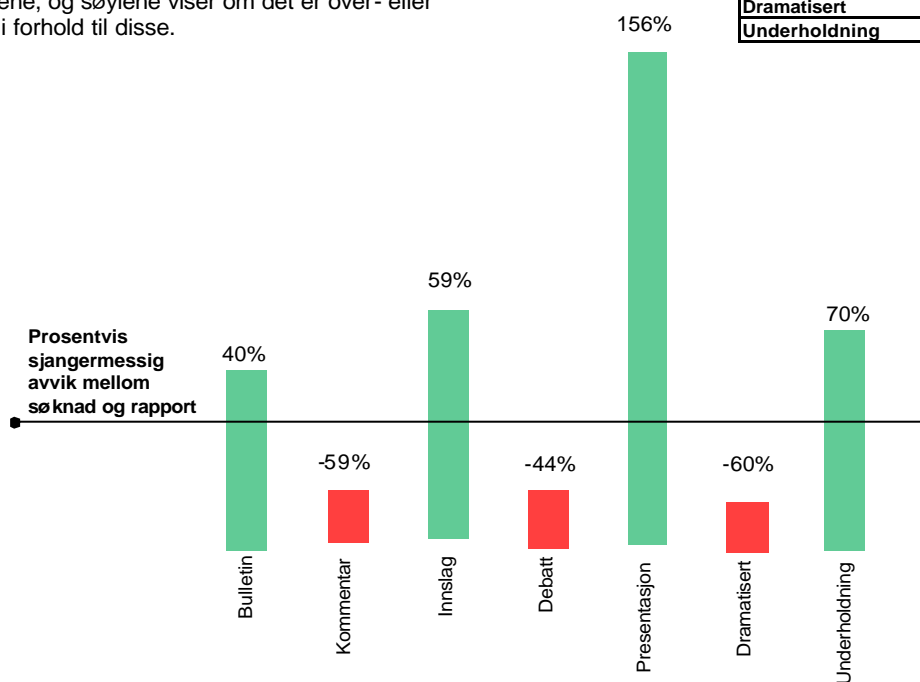
for øvrig å være et gjennomgående trekk på de fleste stoffområdene, noe som omtales nærmere nedenfor.

Medietilsynet har også sett på P4s måloppnåelse knyttet til sjangermessig bredde slik den kommer til uttrykk i rapporteringen i tabell 2. Figur 3 viser antall verbalinnslag i søknadsprofil og i programprofil (det P4 faktisk sendte i 2005) fordelt på sjangrer:

Figur 3:

Figuren viser hvordan P4 leverer i forhold til den sjangerfordeling det legges opp til i styringsmålene i søknaden. Figuren viser altså differansen mellom de målene P4 satte seg i søknaden og de tallene de har rapportert. Streken midt på figuren illustrerer styringsmålene, og søylene viser om det er over- eller underlevert i forhold til disse.

Sjangre	Søknad	2005
Bulletin	11115	15611
Kommentar	2585	1067
Innslag	8523	13543
Debatt	1010	563
Presentasjon	2765	7069
Dramatisert	470	187
Underholdning	1670	2842

Figuren viser at P4 i 2005 samlet for alle programområder har hatt et høyere antall verbalinnslag enn forespeilet i søknaden både når det gjelder *bulletiner*, *innslag*, *presentasjon* og *underholdning*. Figuren viser imidlertid samtidig at P4 leverer færre innslag innen sjangrene *debatter*, *kommentarer* og *dramatisert* enn det som ble fastsatt som minimumskrav i konsesjonssøknaden. Dette er klare brudd på konsesjonsforpliktene.

Medietilsynet registrerer at på lik linje med tilsynets funn for 2004 er det også for 2005 en høy forekomst av det som kan kalles lettere sjangrer i P4s sendinger, samtidig som kanalen underleverer på flere av de tyngre sjangrene. Dette indikerer en vridning bort fra den profilen som ble beskrevet i søknaden. I allmennkringkasterregnskapet redegjør P4 for øvrig selv for at de generelt leverer for lite innen sjangrene *kommentarer* og *debatter* (s. 23). Videre opplyser P4 at det er satt i verk tiltak for å justere programvirksomheten i 2006. Medietilsynet vil følge utviklingen over tid.

Medietilsynets konkluderer med at P4 ikke kan sies å ha innfridd det overordnede kravet til tematisk- og sjangermessig bredde. Når det gjelder muligheten for å etterprøve den faktiske tematiske bredden innenfor kulturdekningen, viser Medietilsynet til merknadene under punkt 3.4.3.1.

3.4.1.2 Brede og smale lyttergrupper – ulike aldersgrupper

I følge konsesjonsvilkårenes § 3-2 b) skal sendingene til P4 inneholde programmer og musikk for både brede og smale lyttergrupper samt programmer som appellerer til ulike aldersgrupper.

Kravet om sendinger for brede og smale lyttergrupper dreier seg om programmer for aldersbestemte grupper og etniske- og språklige minoritetsgrupper, men også om en variasjon i publikumshenvendelse¹⁵ i betydningen ulike interessegrupper.

I allmennkringkasterregnskapet viser P4 fortrinnsvis til bredden i musikktilbudet under den spesifikke redegjørelsen for § 3-2 b) (se s. 5) og i vedlegg til regnskapet (MaxManus musikkstatistikk). I tillegg redegjør P4 ytterligere for bredden i musikktilbudet gjennom å levere statistikk over forpliktende musikksjangrer i de supplerende opplysningene. P4 utdyper for øvrig de ulike punktene i tabell 1 (leveransemåltabellen) fra side 11 til 23 i regnskapet.

De brede lyttergruppene ønsker aktørene av kommersielle grunner å programsette for uavhengig av konsesjonskrav, og trenger derfor ikke et særskilt vern. I Medietilsynets vurdering av hvorvidt P4 har en tilfredsstillende variasjon i publikumshenvendelse er det

¹⁵ Se vedlegg nr. 1, "Definisjoner"

derfor de såkalt smale lyttergruppene som vil stå i fokus; herunder tilbudet til etniske og språklige minoriteter, samt barn og unge.

Medietilsynet har sett på P4s måloppnåelse slik den kommer til uttrykk i rapporteringen av de absolutte tallene i tabell 1. Differansen mellom de absolutte tallene i søknaden og i allmennkringkasterregnskapet avdekker de områder der P4 ikke oppfyller sine kvantitative programløfter. En prosentvis sammenligning av søknadstallene og allmennkringkasterregnskapet tydeliggjør den faktiske programprofilen relativt til søknadsprofilen, ved at den tar hensyn til den delen av det uspesifiserte sendetidsrommet som er rapportert i 2005. Avviket mellom de to gir uttrykk for at faktisk programprofil er noe annerledes enn søknadsprofilen.

Tabell 3): Forpliktende programleveranser: Differanse mellom søknadsprofil og programprofil, absolutte tall og prosentuell

Forpliktende programleveranser	Sendetimer		Differanse Timer	Profil	
	Søknad	2005		Søknad %	Program %
Nyhetsmeldinger	400	410	10	10,3	6,3
Nyheter på samisk	20	12	-8	0,5	0,2
Distriktsnyheter	13	4	-9	0,3	0,1
Sportsnyheter	52	39	-13	1,3	0,6
Programmer for nyhetsperspektiv, debatt og analyse, innenriks	100	111	11	2,6	1,7
Programmer for nyhetsperspektiv, debatt og analyse, utenriks	25	39	14	0,6	0,6
Daglige kultur-nyhetsmeldinger	44	20	-24	1,1	0,3
Daglig bredt kulturmagasin*	500	639	139	12,8	9,8
Kulturinnslag (ekskl. kulturnyheter), i brede sendeflater	100	205	105	2,6	3,1
Programmer med smalt kulturfokus*	200	463	263	5,1	7,1
Programmer for smale musikksjangre*	200	1007	807	5,1	15,5
Barneprogrammer (EBU-målgruppe: 4.2.2 Barn)*	235	209	-26	6,0	3,2
Ungdomsprogrammer (EBU-målgruppe: 4.2.3 Ungdom)*	750	946	196	19,2	14,5
Programmer for religion og livsfilosofi*	51	93	42	1,3	1,4
Flerkulturelle (EBU-målgruppe: 4.4.2 Flerkulturelle)*	70	25	-45	1,8	0,4
Programmer med sport og idrett*	325	389	64	8,3	6,0
Programmer rettet mot trafikanter*	640	1465	825	16,4	22,5
Programmer med smalt fokus, natur, vitenskap, medisin, helse*	20	11	-9	0,5	0,2
Natur, vitenskap, medisin, helse, innslag i brede programmer	30	22	-8	0,8	0,3
Forbrukerstoff/innslag i brede programmer	35	19	-16	0,9	0,3
Medier, mediekritikk og -satire*	40	54	14	1,0	0,8
Programmer tilpasset «eldre» radiolyttere*	52	327	275	1,3	5,0
Totalt	3902	6509	2607	100,0	100,0

* Sendetimeomfang inkludert musikk

P4 har ikke levert et tilstrekkelig antall timer innenfor flere stoffområder til tross for at den rapporterte sendetiden (6 509 timer) klart overstiger det antall timer som er spesifisert i søknaden (3 902 timer). På samme måte har P4 sendt flere timer enn lovet innenfor andre stoffområder. I tabell 3 er de programområder der P4 ikke har avviklet det antall sendetimer som ligger i de forpliktende programleveransene markert med rødt. Der differansen er negativ representerer det klare brudd på konsesjonsvilkårene.

Tabell 3 viser at P4 underleverer på programmer til smale grupper som for eksempel *samer (nyheter på samisk)*, barn, etniske minoritetsgrupper (*programmer for og om det flerkulturelle Norge*), samt natur- og vitenskapsinteresserte (*natur- og vitenskapsprogram med både smalt og bredt fokus*). Samtidig kan P4 vise til en betydelig dekning innenfor *programmer med smalt kulturfokus, programmer for smale musikkjangrer* samt *programmer tilpasset "eldre" lyttere*. Kultur-, nyhets- og aktualitetsdekningen er underlagt særskilte konsesjonsvilkår og blir vurdert mer inngående senere i rapporten, herunder også P4s musikktilbud i 2005.

Når det gjelder programmer for og om det flerkulturelle Norge leverer P4 betydelig under leveransemålet i tabell 1 (tabell for forpliktende programleveranser). Mot et løfte om 80 programmer og et sendetimeomfang på 70 timer sendte P4 henholdsvis 51 programmer og 25 sendetimer i 2005. Medietilsynet registrerer for øvrig at P4 hadde en liten økning i antall programmer i forhold til 2004. P4 redegjør i de supplerende opplysningene for at de ikke ønsker å lage programmer for spesifikke målgrupper: *"Vi blir oppfattet som direkte diskriminerende når vi segmenterer målgrupper. En moderne allmennkringkaster kan ikke leve med et at samfunnets rivende utvikling står i misforhold til det som for flere år siden ble lagt til grunn for konsesjonsløftene"* (supplerende opplysninger fra P4). Medietilsynet kan imidlertid heller ikke se hvordan P4 ivaretar de flerkulturelle perspektivene på en tilfredsstillende måte i sitt øvrige programtilbud, og understreker at dette er forhold P4 må dokumentere for Medietilsynet. Kravet om programmer for og om det flerkulturelle Norge slik det er nedfelt i tabell 1 er uansett absolutt, og Medietilsynet konstaterer brudd på dette konsesjonsvilkåret.

I 2004 sendte P4 nesten fire ganger så mange timer og antall programmer *tilpasset "eldre" lyttere* enn det som var forespeilet i søknaden. I 2005 har P4 økt andelen programmer i denne kategorien ytterligere, og sender nå godt over seks ganger flere timer og antall programmer enn forespeilet. P4 gir, i de supplerende opplysningene, noen eksempler på programmer

tilpasset "eldre" lyttere: "Det kan være samtaleprogram med fordums storheter som Gunnar Sønsteby, musikk-krøniker med gamle helter som likevel har fått et yngre publikum (f.eks Bob Dylan) eller i musikkprogrammet Tor & Tor i 100, om musikk fra 70-tallet" (supplerende opplysninger fra P4).

I søknaden uttrykte P4 et særlig ansvar for barn og unge, og nedfelte dette både i konkrete programløfter og kvantitative leveranssmål. P4 redegjør i sitt allmennkringkasterregnskap for at de minste barna har hatt et eget tilbud alle ukens dager. På hverdager har P4 sendt tradisjonell barneradio kl. 1900 *"med opplesning av eventyr, kjente norske sanger og læring om dyr, naturen, astronomi og andre aktuelle temaer* (allmennkringkasterregnskapet). P4 sendte også barneradio i helgene og kunne by på en egen sportssending for barn.

P4 leverer imidlertid færre programmer og færre sendetimer enn minstekravet i de forpliktende programleveransene tilsier. Mot et løfte om 360 programmer og et sendetimeomfang på 235 timer sendte P4 henholdsvis 310 programmer og 209 sendetimer i 2005. Medietilsynet registrerer for øvrig at P4 hadde en liten økning i antall programmer i forhold til 2004. Selv om P4 redegjør for at de har sendinger for barn både hverdager og helgedager, innfrir de ikke det kvantitative kravet til omfang, og Medietilsynet konstaterer brudd på dette konsesjonsvilkåret.

Når det gjelder programmer for unge har P4 økt andelen både i form av sendetimer og antall programmer. I 2004 underleverte P4 på antall sendetimer, men for 2005 er P4 godt over leveransmålet.

Medietilsynet konstaterer at P4 til en viss grad har et programtilbud til brede og smale lyttergrupper ved å tilby programmer innefor ulike interesseområder. Samtidig er det også programområder for smale lyttergrupper som ikke er gitt tilfredsstillende dekning i 2005. Når det gjelder programmer tilpasset ulike aldersgrupper innfrir P4 delvis konsesjonsvilkårene ved å ha et tilfredsstillende omfang ungdomsprogrammer og programmer tilpasset eldre lyttere. P4 innfrir imidlertid ikke kravet til programmer for og om det flerkulturelle Norge, eller kravet til barneprogrammer. Begge forholdene vil bli tatt opp i egne tilsynssaker. Varsel om sanksjoner vil bli sendt P4 i brev form og inntas ikke som en del av denne rapporten.

3.4.1.3 Analytisk, kritisk og fordypende perspektiv

Det er videre et krav til P4s sendinger at de skal ha et analytisk, kritisk og fordypende perspektiv. Dette fremgår av konsesjonsvilkårenes § 3-2 bokstav c).

P4 uttaler i allmennkringkasterregnskapet at kanalen byr på en rekke analytiske, kritiske og fordypende perspektiver gjennom dagen (s. 5).

Medietilsynet mener P4s måloppnåelse i forhold til dette kravet illustreres godt ved en fremstilling av differanser mellom antall verbalinnslag i søknaden og de rapporterte 2005-tall. Tallene i rødt representerer de temaer/sjangrer der P4 har levert et lavere antall enn spesifisert i søknaden.

Tabell 4: Avviksanalyse. Differanse mellom antall verbalinnslag i rapport og i søknad. Fordelt på tema og sjangrer.

Sjanger	Bulletin	Kommentar	Innslag	Debatt	Presentasjon	Dramatisert	Underholdning
Tema	Differanse	Differanse	Differanse	Differanse	Differanse	Differanse	Differanse
Nyheter og aktuelt	4013	-232	479	-347	235	2	224
Religion og livsfilosofi	0	-169	271	-46	-358	0	0
Samfunnsspørsmål	0	-315	-296	46	295	1	10
Sport, topp- og breddeidrett	629	-483	412	-23	136	1	0
Forbrukersaker	0	-84	151	-34	20	0	1
Hjem og fritid	0	-26	1277	29	1181	4	10
Kunst og kultur totalt	-146	-116	870	-80	218	20	20
Natur, vitenskap, medisin og helse	0	-97	47	-4	-50	0	2
Drama	0	2	56	0	8	-334	10
Underholdning	0	2	1753	12	2619	23	895
Totalt	4496	-1518	5020	-447	4304	-283	1172

Medietilsynet legger til grunn at det er sjangrene *kommentarer* og *debatter*, og til dels *innslag*¹⁶ som gir rom for analytiske, kritiske og fordypende perspektiv. Det er ikke gitt at forekomsten av de fordypende perspektivene er høyt innenfor sjangeren *innslag*.

Medietilsynet mener det ikke er tvilsomt at de forekommer, men at sjangeren også representerer en del såkalt lettere sjangrer.

Tabell 4 illustrerer viser at innen *kommentarer* underleverer P4 på de fleste temaområder, og i særlig grad innen *nyheter og aktuelt*, *religion og livsfilosofi*, *samfunnsspørsmål*, *sport, topp- og breddeidrett* samt *kunst og kultur*. Også innen *debatter* viser tabellen at P4 underleverer på

¹⁶ P4s definisjon av *innslag* i Escort 2.4 er ”enhet som omhandler et bestemt tema, som involverer beskrivelser, forklaringer, illustrasjoner, intervjuer, sitater, bilder eller annen dokumentasjon”

mange temaområder, og den negative differansen er høyest innen *nyheter og aktuelt*. Når det gjelder sjangeren *innslag* leverer P4 høyere antall enn forespeilet i søknaden innen alle temaer, med unntak av for *samfunnsspørsmål* hvor underleveransen er stor.

Tabell 4 avdekker noen mønstre i sendevirksomheten i 2005 som rimelig entydig forteller at P4 tenderer til å levere flere verbalinnslag innenfor det som kan kalles lettere sjangrer. Når P4 samtidig så klart underleverer på de tyngre sjangrene gir dette samlet sett en klar indikasjon på at den faktiske programprofilen er et resultat av en svakere satsing på den fordypende dekningen enn P4 forespeilet i søknaden. P4 har for øvrig signalisert i allmennkringkasterregnskapet for 2005 at det er iverksatt tiltak for å justere programvirksomheten på dette området i 2006 (s. 23).

Medietilsynet vil på generelt grunnlag bemerke at rommet for analyse og fordypning påvirkes av fordelingsnøkkelen mellom verbalinnslag, musikk og reklame. I supplerende opplysninger til allmennkringkasterregnskapet fremgår det at musikkandelen er på 67,2 prosent i fordelingen mellom musikk, redaksjonelt og reklame. De to sistnevnte utgjør henholdsvis 27,1 og 5,7 prosent av den totale sendetiden. Dersom man ser på fordelingen innenfor sendetidsrommet 0600 til 1800 utgjør prosentandelene 59,5, 32,6 og 7,9 for henholdsvis musikk, redaksjonelt og reklame.

Medietilsynet konkluderer med at P4 ikke innfrir kravet til analytiske, fordypende og kritiske perspektiv i sine sendinger.

3.4.1.4 Styrke norsk språk, identitet og kultur

En viktig del av allmennkringkasteroppdraget er at sendingene skal bidra til å styrke norsk språk, identitet og kultur. Dette kravet er inntatt i konsesjonsvilkårenes § 3-2 bokstav d).

I allmennkringkasterregnskapet uttrykker P4 at ”*en bred norsk tilnærming*” har vært en viktig forutsetning for at kanalen har fått så stor oppslutning. Samtidig vises det til betydningen av å dyrke ”*felles opplevelser og nasjonale begivenheter innen sport, kultur, nyheter og underholdning. ...en stor andel norsk musikk, en levende språkdebatt i redaksjonen og daglig fokus på saker som opptar nasjonen.*” (begge sitater fra s. 6 i regnskapet).

Medietilsynets vurderinger av P4s innfrielse av de øvrige konsesjonskravene viser at P4 på mange områder bidrar til å styrke norsk språk, identitet og kultur. Samtidig er det slik at manglende måloppnåelse på visse programområder samlet sett svekker dette. Kanalen innfrir eksempelvis verken egne leveransemål innenfor *distriktsnyheter* eller *flerkulturelle*.

Medietilsynet viser for øvrig til vurderingen av kulturdekningen og musikktilbudet i punkt 3.4.3, herunder norsk musikk i punkt 3.4.3.4, nedenfor.

3.4.2 Nyhets- og aktualitetssendingene – Medietilsynets vurdering

3.4.2.1 Egen nyhetsredaksjon – Egenproduserte nyhetsbulletiner

I tråd med beskrivelsen i konsesjonsutlysning og påfølgende tildeling av konsesjonen i det femte nettet skal nyhets- og aktualitetsdekningen stå sentralt i programvirksomheten. For dette området presiserer konsesjonen ytterligere kravene til sendingene. De spesifikke kravene til nyhets- og aktualitetssendingene presiseres i konsesjonsvilkårenes § 3-3:

”Konsesjonæren skal ha egen nyhetsredaksjon og skal tilby faste, egenproduserte nyhetsbulletiner gjennom hele dagen.”

Det fremgår av allmennkringkasterregnskapet at P4 har en egen nyhets- og aktualitetsavdeling. Avdelingen er organisert med en ledelse og publiseringsansvar/sentraldesk Lillehammer, og man har stoffproduserende medarbeidere i en rekke norske byer samt et korrespondentkorps i utlandet. Det opplyses at *”den daglige stoffinnsamling, nyhetsovervåkning, desking og publisering”* skjer på Lillehammer, mens den journalistiske produksjonen i hovedsak foregår i de andre byene (s. 13). P4 redegjør videre for at kanalen alle hverdager sendte nyheter hver hele time mellom 0600 og 2400, og hver halve time morgen og ettermiddag. Sendingene 0730 og 1730 var ifølge P4 utvidet for å gi rom for kommentarer og analyser. I helger og på helligdager ble nyheter sendt hver hele time i tidsrommet 0800 og 2400. Ifølge P4s registreringer omtalte kanalen 19 665 nyhetssaker i 2004. Av disse var 8,1 prosent såkalte *”eksklusive egensaker”*. 24 prosent av de totale nyhetssakene hadde P4s *”egen vinkling”* på en *”fellesnyhet”*.

P4 ligger på samme nivå som i 2004 når det gjelder andelen nyhetssendinger gjennom dagen, noe Medietilsynet er tilfreds med. Antall nyhetsbulletiner har gått noe ned siden 2004, men

ligger fremdeles 4 013 over leveransemålet som ble satt i søknaden. Omfanget av "egenproduserte" innslag og kommentarer i nyhetssendingene er ikke kvantifisert i søknaden, men P4 har uttrykt at egenproduksjonen skal være *omfattende*. Et sentralt mediepolitisk mål med å etablere flere riksdekkende radiokanaler er å legge til rette for alternative tilbud. I et allmennkringkastingsperspektiv står nyhetstilbudet sterkt, og kriterier som *egen nyhetsredaksjon* og *egenproduksjon av nyheter* er tillagt stor betydning. P4 har ifølge konsesjonssøknaden en plan om å utfordre de tradisjonelle nyhetskriteriene og derigjennom å skape et alternativt nyhetsbilde. For å kunne konkludere hvorvidt P4 utfordrer den tradisjonelle nyhetsformidlingen kreves det en nærmere gransking av P4s nyhetssendinger, men tatt i betraktning prosentandelene for egenproduksjon, med 8,1 prosent "*eksklusive egensaker*" og 24 prosent "*egen vinkling*" i 2005 kan det synes som om P4 ikke representerer et alternativt nyhetsbilde i tråd med intensjonen i søknaden. Andelen "*eksklusive egensaker*" har imidlertid økt med 1,5 prosentpoeng siden 2004, men samtidig er "*egen vinkling*" redusert med 2,3 prosentpoeng. For å kunne gjøre en reell vurdering av hvorvidt P4 bidrar med et alternativt nyhetsbilde, ber Medietilsynet P4 om å inkludere konkrete eksempler på "*eksklusive egensaker*" og "*egen vinkling*" i neste års allmennkringkasterregnskap.

Videre gjelder følgende krav i § 3-3 for nyhets- og aktualitetssendingene:

- "a) Nyhets- og aktualitetssendingene skal ha et analytisk, kritisk og fordypende perspektiv*
- b) Nyhets- og aktualitetssendingene skal dekke både norske og internasjonale nyheter og aktualiteter*
- c) Det skal være minst to daglige nyhetssendinger på samisk"*

Medietilsynet vil i det følgende evaluere P4s innfrielse av disse kravene.

3.4.2.2 Krav om analytisk, kritisk og fordypende perspektiv

Det fremgår av bokstav a) i § 3-3 at nyhets- og aktualitetssendingene skal ha et analytisk, kritisk og fordypende perspektiv.

I følge allmennkringkasterregnskapet er P4s arena for debatt og meningsbrytning i hovedsak aktualitetsmagasinet *Sytten Tretti*. Programmet sendes alle hverdager og "*tilstreber å sette de viktigste nasjonale og internasjonale temaer i perspektiv ved at sakene belyses og debatteres fra aktuelle og ofte overraskende sider*" (s. 14). P4 har som mål at hver fjerde sak i dette

magasinet skal ha et internasjonalt utgangspunkt, og viser til at det ofte er formålstjenlig å sette internasjonale saker inn i en norsk sammenheng. P4s korrespondentkorps bidrar med innslag fra andre land og kulturer i denne programposten. P4 opplyser at de også ser det som naturlig å tilby en arena for samfunnsdebatt og perspektiv i flere av de brede flatene gjennom dagen, og viser særlig til *P4s Radiofrokost* og de utvidede nyhetsendingene. Videre har P4 sendt sitt ukentlige utenriksmagasin, *Vi og verden*. I dette programmet omtales og belyses aktuelle internasjonale saker gjennom bruk av P4s korrespondenter, ekspertkommentatorer og studiogjester. Programmet ble sendt 40 ganger i 2005.

Etter Medietilsynets vurdering har P4 med aktualitetsmagasinet *Sytten tretti* et godt etablert tilbud på hverdager som ivaretar analytiske, kritiske og fordypende perspektiv. Medietilsynet er imidlertid kritisk til at P4 ikke hadde et ukentlig innenriksprogram i 2005, men registrerer at et slikt program, *Vi og verden innenriks*, er på plass i 2006. Medietilsynet bemerket i Allmennkringkastingsrapporten 2004 at utenriksmagasinet *Vi og verden* ikke var tildelt plass innenfor sentral sendetid. P4s allmennkringkasterregnskap redegjør ikke for sendetiden til dette programmet i 2005, men av P4s sendeplan fremgår det at dette programmet sendes rett etter *Vi og verden innenriks* lørdager kl. 1830 i 2006, noe Medietilsynet anser for å være en positiv utvikling.

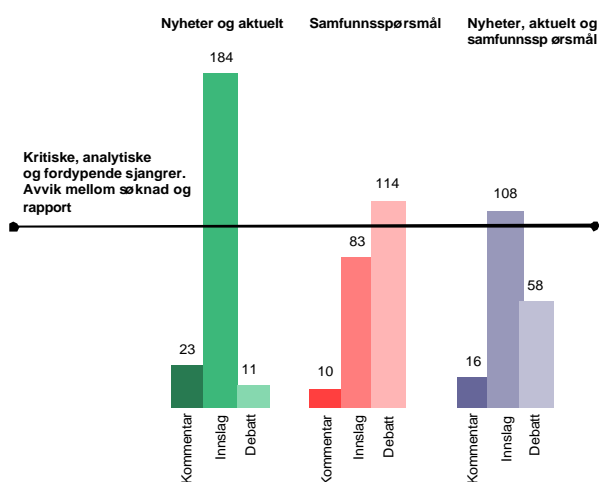
Tabell 2 (styringsmåltabellen) viser P4s tallfestede minimumsproduksjon i forhold til tema- og sjangermessig bredde. I figur 4 er søknads- og 2005-tall for temaområdene *nyheter/aktuelt* og *samfunnsspørsmål* på sjangerområdene *kommentarer*, *innslag* og *debatter* trukket ut. Sjangeren *bulletin* er ikke tatt med i denne fremstillingen av to årsaker. For det første er den dimensjonen av P4s nyhets- og aktualitetsdekning omtalt under første leddet av § 3-2. For det andre står ikke den sjangeren som den mest sentrale i vurderingen av kravet om analytiske, kritiske og fordypende perspektiv ettersom *bulletinformen* i sin karakter er kort og nåtidsorientert.

Figur 4 viser differansen mellom søknadens og 2005-virksomhetens antall verbalinnslag innenfor de nevnte sjangrene:

Figur 4:

Figuren viser hvordan P4 leverer i forhold til kritiske, analytiske og fordypende sjangrer som det legges opp til i styringsmålene i søknaden. Figuren viser altså differansen mellom de målene P4 satte seg i søknaden og de tallene de har rapportert. Streken midt på figuren illustrerer styringsmålene, og søylene viser om det er over- eller underlevert i forhold til disse.

Kritiske, analytiske og fordypende sjangrer	Kommentar		Innslag		Debatt	
	Søknad	2005	Søknad	2005	Søknad	2005
Nyheter og aktuelt	300	68	570	1 049	390	43
Samfunnsspørsmål	350	35	1770	1 474	320	366
Nyheter og aktuelt og samfunnsspørsmål	650	103	2 340	2 523	710	409

Figur 4 viser at P4, på linje med i 2004, har levert et lavere antall verbalinnslag innen sjangrene *kommentarer* og *debatter* innenfor *nyheter og aktuelt* enn forespeilet i søknaden, noe som representerer klare brudd på forpliktelsene innenfor ett av P4s sentrale programområder. Når også temakategorien *samfunnsspørsmål* inkluderes i fremstillingen forsterkes bildet ytterligere.

Gjennom fordelingen av sjangrer er det mulig å si noe om hvorvidt P4s faktiske programtilbud innen *nyheter og aktuelt* kan by på analytiske, fordypende og kritiske perspektiver. P4 har hatt 68 *kommentarer* og 43 *debatter* innen *nyheter og aktuelt* i løpet av 2005. Tatt i betraktning leveransmålene på henholdsvis 300 *kommentarer* og 390 *debatter*, og årets 365 dager, fremstår ikke P4 som en nyhets- og aktualitetskanal med fokus på analytiske, fordypende og kritiske perspektiv. Snarere viser kanalen en vridning bort fra søknadens forpliktelser. P4 har annonsert i allmennkringkasterregnskapet at de har iverksatt tiltak i 2006 for å justere programvirksomheten på dette området, og Medietilsynet vil følge utviklingen over tid.

Medietilsynet konkluderer med at P4s nyhets- og aktualitetssendinger til en viss grad har et analytisk, fordypende og kritisk perspektiv, men konstaterer klare brudd på de kvantitative leveransemålene.

3.4.2.3 Dekning av norske og internasjonale nyheter

Nyhets- og aktualitetssendingene til P4 skal i henhold til konsesjonsvilkårenes § 3-3 videre dekke både norske og internasjonale nyheter og aktualiteter.

Allmennkringkasterregnskapet viser at P4s nyhets- og aktualitetsavdeling har stoffproduserende innenriksmedarbeidere i Oslo, Bergen, Tromsø, Trondheim, Lillehammer og Kristiansand. I tillegg har man korrespondenter i USA, Tyskland, England og Israel (s. 13). Som nevnt ovenfor under punkt 3.4.2.2 bidrar korrespondentene særlig med innslag til programmene *Syttent Tretti* og utenriksmagasinet *Vi og verden*.

Når det gjelder lovnaden om at minst hver fjerde sak i nyhetene skal være utenriks, fremgår det av supplerende opplysninger som Medietilsynet har mottatt per e-post at utenriksstoffet i 2005 utgjorde 24,7 prosent av 19 665 nyhetssaker. Dette representerer en svak økning i fra året før, slik at P4 nå ligger tett opptil lovet andel. Medietilsynet har merket seg at P4 leverer godt over målet av antall nyhetsbulletiner i 2005, noe som bekrefter at kanalen har fokus på nyhetsdekningen. Medietilsynet har for øvrig merket seg at P4s utenriksnettverk ikke er i samsvar med hva som var forespeilet i konsesjonssøknaden.

En undersøkelse av Kanal 24 og P4s *internasjonale dekning* i uke 45 (7. til 13. november) 2005, gjort på oppdrag fra Medietilsynet, slår fast at ”P4 i uke 45 ligger godt an til å innfri kravet om at ”minst hver fjerde sak” i morgensendingene skal være utenriks, mens i den utvidede nyhetssendingene er langt unna dette målet” (vedlegg 2, s. 45). Samme undersøkelse indikerer at P4s aktualitetsdekning i uke 45 hadde lite fokus på internasjonalt stoff med totalt kun 7,3 prosent av sendeflaten viet utenriksstoff og norsk utenriks, ”(...) noe som også svekker muligheten for fordypning og analyse på dette området” (vedlegg 2, s. 45).

Om utenriksmagasinet *Vi og verden* sier undersøkelsen at i uke 45 (søndag 13. november 2005) utgjorde samlet sendetid av faktisk utenriksstoff 14,1 minutter eller 24,31 prosent,

inkludert introduksjon og avslutning, av det 57,31 minutter lange programmet. Resten av programmet besto av musikk (39,08 minutter), reklame (3,15 minutter), programinformasjon (0,17 minutter) og P4 jingler (0,09 minutter). ”Dette viser at det gis relativt sett liten sendetid til den faktiske internasjonale dekningen. Verbalinnslagenes andel har betydning for hvilket rom det gis forordypning og analyse” (vedlegg 2, s. 46).

Medietilsynet kan ikke med bakgrunn i undersøkelsen referert ovenfor konkludere vedrørende P4s utenriksdekning all den tid den tar for seg kun én av årets 52 uker. Medietilsynet registrerer for øvrig at den samlede utenriksdekningen i de utvidede nyhetssendingene denne tilfeldig valgte uken er svak, og svakere enn for året sett under ett¹⁷. Videre ser Medietilsynet grunn til å kommentere at den relative andelen faktisk utenriksstoff i utenriksmagasinet *Vi og verden* er lav, og dette er bekymringverdig med tanke på de analyserende, fordypende og kritiske perspektivene et utenriksmagasin bør ivareta.

Medietilsynet finner ikke grunnlag for å konstatere brudd på konsesjonsforpliktelsene på dette punkt, og konkluderer med at P4 innfrir kravet om å dekke både norske og internasjonale nyheter og aktualiteter. Medietilsynet mener imidlertid at utenriksdekningen befinner seg på et minimumsnivå, og mener det er grunn til å stille spørsmål ved hvorvidt de analytiske, fordypende og kritiske perspektivene i utenriksdekningen er av et slikt omfang at det kan betraktes som tilfredsstillende.

3.4.2.4 **Krav til samiske sendinger**

§ 3-3 stiller også krav om at P4 skal ha minst to daglige nyhetssendinger på samisk.

Det fremgår av allmennkringkasterregnskapet at P4 har sendt to daglige nyhetssendinger på samisk etter nyhetene kl. 1800 og 2000 alle hverdager. Nyhetssendingen produseres, i tråd med søknaden, sammen med Kautokeino Lokalradio (Guovdageinnu Lagasradio searvi¹⁸), og legger vekt på å gi oversikt over både det nasjonale, internasjonale og lokale nyhetsbildet med saker av spesiell interesse for den samisktalende delen av befolkningen. I de supplerende opplysningene Medietilsynet har mottatt i etterkant av utarbeidelsen av

¹⁷ Ifølge P4s allmennkringkasterregnskapet for 2005 er utenriksdekningen 24,7 prosent.

¹⁸ Lokalradioens navn i henhold til Medietilsynets konsesjonærregister

allmennkringkasterregnskapet, orienterer P4 om at de siden januar 2004 har vært uten samiske nyhetssendinger på fredager. Opplysningene i allmennkringkasterregnskapet medfører således ikke riktighet på dette punkt. Feilen opplyses å ha skjedd på bakgrunn av en svikt i interne rutiner. P4 har rettet opp feilen, slik at man fra og med 2. juni 2006 har samiske nyhetssendinger på alle hverdager. P4 opplyser videre at de samiske nyhetssendingene nå sendes tre ganger daglig.

Tabell 1 over forpliktende programleveranser viser at P4 i 2005 verken når målet for antall sendetimer eller antall nyheter på samisk, med henholdsvis 9 timer og 76 innslag færre enn lovet, jf. tabell 1 ovenfor. Medietilsynet har også merket seg at de supplerende opplysningene viser at P4 bare har sendt samiske nyhetssendinger fire ganger per uke i 2005.

Medietilsynets konklusjon på dette punktet er at P4 ikke innfrir kravet til to daglige nyhetssendinger på samisk. Dette vil bli behandlet som en egen tilsynssak.

3.4.3 Kultursendingene – Medietilsynets vurdering

Kulturdekningen er det andre sentrale programområdet i P4s konsesjon, som konsesjonen ytterligere presiserer kravene til sendingene for. De spesifikke kravene til kultursendingene er nedfelt i konsesjonsvilkårenes § 3-4:

- ”a) Dekningen av ulike kulturuttrykk skal være preget av bredde og variasjon. Også smale kulturuttrykk skal vies oppmerksomhet.*
- b) Kultursendingene skal ha et analytisk, kritisk og fordypende perspektiv*
- c) Kultursendingene skal dekke både norsk og internasjonalt kulturliv*
- d) Konsesjonæren skal spille minimum 35 % norsk musikk.”*

Medietilsynet vil i det følgende evaluere P4s innfrielse av disse kravene.

3.4.3.1 Bredde og variasjon

Kravet om at P4s dekning av ulike kulturuttrykk skal være preget av bredde og variasjon finner vi i § 3-4 bokstav a). Det presiseres samme sted at også smale kulturuttrykk skal vies oppmerksomhet.

Det fremgår av allmennkringkasterregnskapet at kulturdekningen er dét enkeltfelt i programvirksomheten P4 har satset mest på etter tildelingen av ny konsesjon (s. 16). P4 uttaler at kanalens kulturdekning skal være både bred og smal, og at den smale kulturen også skal tilbys brede lyttergrupper.

P4 deler hovedsakelig sin kulturdekning mellom det brede programmet *Colosseum* på dagtid og det smalere programmet *Colosseum Spesial* senere samme kveld (s. 17). *Colosseum* sendes alle hverdager mellom kl. 13.00 og 15.00. *Colosseum* skal ”informere, utfordre og underholde lytterne på de fleste av kulturens temaer og genrer” (s. 16). Selv om programmet har en bred tilnærming, presenteres likevel smale saker i en kortere, tilgjengelig form med henvisning til dypere dekning i *Colosseum Spesial* samme kveld. *Colosseum Spesial* blir benyttet til fordypning og spesialisering innen kulturfeltet. I de supplerende opplysningene gir P4 et eksempel på hvordan innslag kan fordeles mellom disse to programmene:

”Når vi omtaler filmen ”Mars og Venus” – som er under produksjon – vil et intervju med Pia Tjelta og Torbjørn Harr om filmens handling være det vi definerer bredt. I Colosseum Spesial snakker vi med regissør Eva Dahr om manusprosess, og om kvinnelige produsenters bakgrunn for å jobb med dette prosjektet.”

Colosseum har videre tilknyttet en rekke faste eksperter som i følge P4 gir sendeflaten en kritisk tilnærming til stoffområdet, blant annet gjennom egne anmeldere for film/DVD/TV, musikk og dataspill.

I tillegg til disse to kulturmagasinene, har P4 kulturinnslag i sine brede sendeflater. I allmennkringkasterregnskapet uttales det at stoff om litteratur, musikk, media, historie og bilde- og scenekunst blir presentert i de brede sendeflatene i form av studiotintervjuer, reportasjer, direkterapporter, debatter og kommentarer/anmeldelser (s. 16).

I 2005 sendte P4 en rekke ukentlige programmer for smale musikkjangrer. Av de supplerende opplysningene fremgår det at dette tilbudet omfattet programmene *Tapas* (World Music), *Etno* (etnisk musikk), *Den blå timen* (jazz) og *Klassisk Morgen*. P4 uttaler imidlertid i allmennkringkasterregnskapet at kanalen har hatt blandete erfaringer med disse programmene, og har måttet skåret ned på flere av sjangrene da de ikke fungerte slik intensjonen var. P4 har også mottatt tilbakemeldinger fra lytterne om at de heller ønsket seg programmer der stilarter er blandet sammen, enn at man presenterer en spilleliste med kun én sjanger (s. 17).

Medietilsynet vil nå se på forholdet mellom P4s kvantitative leveransemål på kulturområdet i søknaden og den faktiske programvirksomheten i 2005.

Med en musikkandel på 67,2 prosent av sendetiden er det rimelig å forvente at P4, med et særlig ansvar på kulturområdet, har en god variasjon i musikktilbudet. Musikklofter og -leveranser i 2005 fremgår av tabell 5, og viser sendetid målt i timer:

Tabell 5:

Musikk totalt, forpliktende genre	Løfte	2005
”Middle of the road”, pop, rock, dance	1200	4429
Eldre pop, classic	500	328
Barnemusikk, viser	300	343
Folk- og samtid, jazz, country, roots, danseband	500	262
R&B, rap, reggae, world music, etnisk	800	753
Seriøs klassisk/lett klassisk	25/100	119

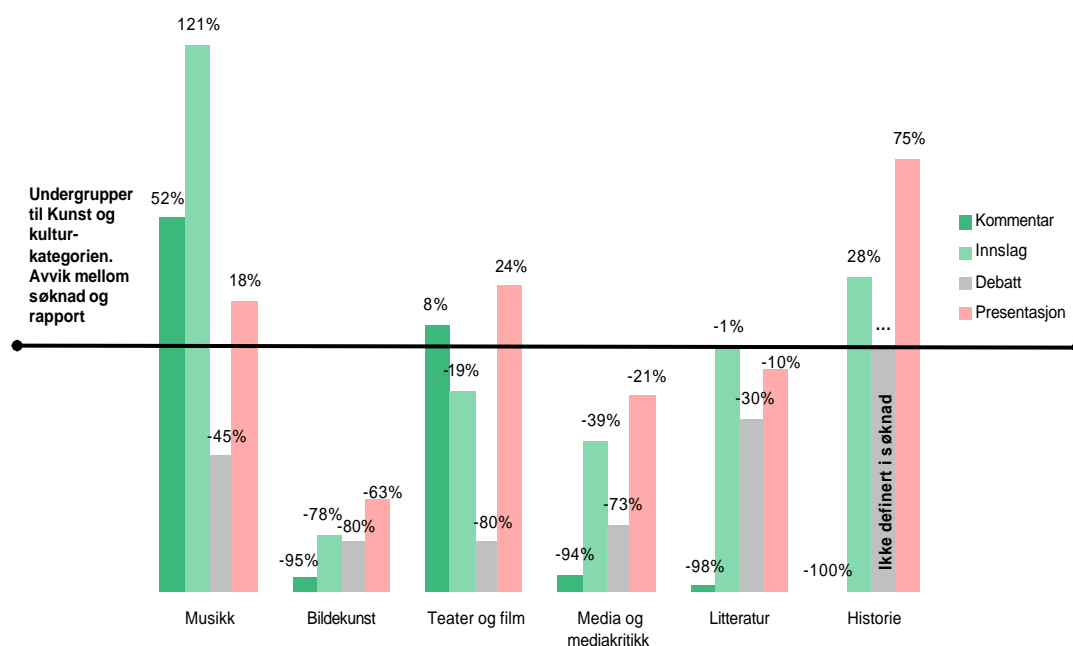
Fordelingen mellom de ulike sjangrer har holdt seg forholdsvis stabil i forhold til 2004, med unntak av for *folk- og samtid, jazz, country, roots og danseband* hvor det har vært en markant nedgang i antall timer¹⁹. Tabellen viser at P4 ikke innfrir leveransemålene for fire av de definerte musikkjangrene, nærmere bestemt ”*eldre pop, classic*”, ”*folk- og samtid, jazz, country, roots, danseband*”, ”*R&B, rap, reggae, world music, etnisk*” samt ”*klassisk*”.

Figur 5 viser avvikene i antall verbalinnslag mellom rapporterte tall for 2005 og konsesjonssøknaden, fordelt på undergrupper i kulturtilbudet:

¹⁹ Antall timer i denne musikkjangeren i 2004 var 643; 143 timer mer en forpliktelsen i søknaden

Figur 5:

Sjanger	Kommentar		Innslag		Debatt		Presentasjon	
	Søknad	2005	Søknad	2005	Søknad	2005	Søknad	2005
Musikk	200	303	1100	2 434	20	11	1260	1 485
Bildekunst	20	1	170	38	10	2	30	11
Teater og film	120	130	660	534	20	4	100	124
Media og mediakritikk	140	9	620	377	60	16	100	79
Litteratur	60	1	340	338	10	7	60	54
Historie	20	0	140	179	0	0	20	35

Figuren viser prosentvis hvor mange sendinger det er innen undergruppene til kunst- og kulturkategorien hos P4. Figuren viser altså differansen mellom de målene P4 satte seg i søknaden og de tallene de har rapportert. Streken midt på figuren illustrerer styringsmålene, og søylene viser om det er over- eller underlevert i forhold til disse. Det eksakte antall finnes i tabellen.

Figur 5 illustrerer den tematiske og sjangermessige bredden i P4s kulturtilbud. Figuren viser at selv om enkelte temaområder har blitt viet stor oppmerksomhet i 2005 underleverer P4 på én eller flere sjangerer innefor alle temaer. P4 har et omfangsrikt tilbud innen undergruppen *musikk* innen de fleste sjangerer, med unntak for sjangeren *debatt* hvor de ikke leverer i samsvar med minstekravet i søknaden. Områdene *billedkunst*, *media og mediekritikk* samt *litteratur* utpeker seg negativt med lavere antall verbalinnslag enn forespeilet innen alle sjangerer. Konsentrasjonen om musikk i kulturdekningen viser med all tydelighet at den tematiske bredden ikke innfris i henhold til leveransemålene i søknaden.

P4 sendte kultur- og underholdningsbulletiner fire ganger daglig samt en ”*lettere underholdningsbulletin for ungdom sent på kvelden*” (s. 15), noe som er i tråd med

intensjonen i konsesjonssøknaden om at kulturnyhetene skal utgjøre en del av nyhetsdekningen. P4 innfrir imidlertid ikke kravet om antall programmer og sendetimer for de daglige kultur-nyhetssendingene. I de forpliktende programleveransene fremgår det at kanalen skal ha 880 sendinger og 44 sendetimer, mens P4s faktiske leveranse i 2005 var på henholdsvis 734 sendinger og 22 sendetimer. Ved utlysningen av konsesjonen i det femte riksnettet var det en forutsetning at kanalen skulle ha en tydelig kulturprofil, og Medietilsynet er kritisk til at P4 ikke leverer i tråd med dette konsesjonsvilkåret.

Videre finner Medietilsynet grunn til å bemerke at ettersom P4s klassifiseringsverktøy Escort 2.4 ikke gir mulighet for å kategorisere bulletiner etter tema, er den tematiske bredden P4 lovet, innenfor nettopp kulturnyheter, vanskelig å etterprøve. Medietilsynet må derfor be P4 finne en alternativ måte å redegjøre for bredden i kulturnyhetene på, jf. også funnene i undersøkelsen av kulturnyhetene i 2005 som er gjengitt under punkt 3.4.3.3.

Medietilsynet konkluderer med at P4 ikke innfrir leveransekravet til kultur-nyhetssendinger. Forholdet vil bli tatt opp i en egen tilsynssak. Varsel om sanksjon vil bli sendt P4 i brev form og inntas ikke som en del av denne rapporten. Tilsynet konstaterer videre at P4s kulturdekning ikke har den bredden og variasjonen som programplanene i konsesjonssøknaden la opp til.

3.4.3.2 Analytisk, kritisk og fordypende perspektiv

I likhet med nyhetssendingene skal også kultursendingene ha et analytisk, kritisk og fordypende perspektiv, jf. konsesjonsvilkårenes § 3-3 bokstav b).

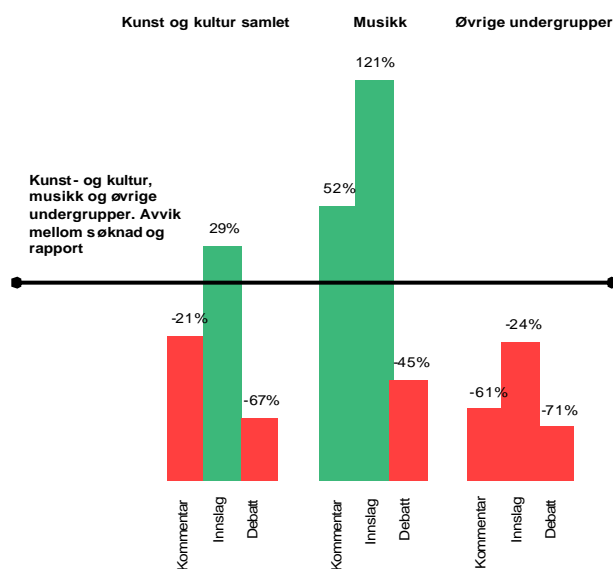
Det fremgår av allmennkringkasterregnskapet at P4 ivaretar det analytiske, kritiske og fordypende perspektivet gjennom ukentlige anmeldelser av plate-, spill og filmutgivelser, ved å holde et kritisk blikk på hele kulturområdet gjennom de daglige kulturnyhetene, og ved å sette søkelyset på kritikkverdige forhold og faglig uenighet gjennom reportasjer og debatter (s. 6). P4 opplyser også at kanalen i 2006 har etablert ytterligere ett ukentlig kulturprogram, med kulturdebatt som eneste innhold.

Figur 8 ser nærmere på forekomsten av de fordypende perspektivene i P4s kulturdekning slik de fremkommer i tabell 2. Her er samlet kulturdekning vurdert opp mot undergruppene musikk og øvrige grupper, innenfor sjangrene kommentarer, innslag og debatt:

Figur 6:

Kritiske, analytiske og fordypende	Kommentarer		Innslag		Debatt	
	Søknad	2005	Søknad	2005	Søknad	2005
Kunst og kultur	560	444	3030	3 900	120	40
Musikk	200	303	1100	2 434	20	11
Øvrige undergrupper	360	141	1930	1 466	100	29

Figuren viser hvordan P4 leverer i forhold til Kunst- og kultur, musikk og øvrige undergrupper som det legges opp til i styringsmålene i søknaden. Figuren viser altså differansen mellom de målene P4 satte seg i søknaden og de tallene de har rapportert. Streken midt på figuren illustrerer styringsmålene, og søylene viser om det er over- eller underlevert i forhold til disse.

Medietilsynet legger til grunn at det er sjangrene *kommentar* og *debatt*, og til dels *innslag*, som gir rom for analytiske, kritiske og fordypende perspektiv. Figur 8 viser at P4 innenfor kunst og kultur samlet har levert færre verbalinnslag i 2005 enn spesifisert i søknaden innen både *kommentar* og *debatter*. Særlig stort er avviket for *debatter*. Samtidig har P4 levert flere *innslag* enn forespeilet i søknaden. Ser en på fordelingen av innslag mellom underkategorier mener Medietilsynet det er verdt å merke seg at det innenfor kategorien *musikk* at innslagene synes konsentrert. I de *øvrige undergrupper* er det betydelige underleveranser innen samtlige tre sjangrer, også for sjangeren *innslag*.

Medietilsynet konkluderer med at P4 ikke innfrir kravet om at kultursendingene skal ha analytisk, kritisk og fordypende perspektiv.

3.4.3.3 Dekke norsk og internasjonalt kulturliv

Kultursendingene til P4 skal dekke både norsk og internasjonalt kulturliv. Dette kravet fremgår av § 3-3 bokstav c) i konsesjonsvilkårene.

I allmennkringkasterregnskapet fremgår det at de lokale og regionale kultursakene ble dekket av P4s medarbeidere i de store norske byene, både gjennom reportasjer i brede sendeflater og som innslag i kulturnyheter. P4s korrespondenter dekket internasjonal kultur, og brakte utenlandske inntrykk og kulturdebatter til Norge (s. 7).²⁰ P4 forklarer i regnskapet at de mistet sin USA-korrespondent i 2005, og håper å få en ny reporter på plass i 2006 for å dekke denne delen av verden. I følge de supplerende opplysningene har P4s korrespondentkorps hendelsesnyheter som første prioritet, og dernest fokus på kultur.

P4 har i søknaden forpliktet seg til at hvert fjerde innslag i kulturnyheter skal være av internasjonal karakter. Fra og med 30. mars 2005 har P4 ført statistikk over innslagene i kulturnyheter, og fordelingen er som følger:

Tabell 6:

Andel innenriks og uten-riks i kulturnyheter		
	Timer	%
Innenriks	1318	76,2
Utenriks	412	23,8
Total	1730	100

En undersøkelse av Kanal 24 og P4s *internasjonale dekning* i uke 45 (7. til 13. november) 2005, gjort på oppdrag fra Medietilsynet, slår fast at når det gjelder P4s kulturnyheter ”i uke 45 synes det (...) som om antallet internasjonale saker er på høyde med det P4 har forpliktet seg til å levere, men den tematiske og geografiske bredden er smal” (vedlegg 2, s. 47).

²⁰ Se punkt 3.4.2.3 for nærmere informasjon om P4s korrespondentkorps og nasjonale nyhets- og kulturjournalister

P4 leverer færre kulturnyheter av internasjonal karakter enn lovet i konsesjonssøknaden. Det er imidlertid ikke ført statistikk for hele 2005 på dette området, og det er derfor vanskelig å vite om tallet representerer en reell underleveranse. Selv om Medietilsynet ikke kan konkludere noe om P4s internasjonale kulturdekning på bakgrunn av undersøkelsen referert ovenfor, tar tilsynet med i betraktningen at P4 på en tilfeldig valgt uke i november 2005 leverte i tråd med søknadens intensjoner. Medietilsynet vil for øvrig følge utviklingen nå det gjelder bredden i kulturdekningen, jf. merknadene i punkt 3.4.3.1.

3.4.3.4 Norsk musikk

P4 skal i følge vilkårenes § 3-3 bokstav d) spille minimum 35 % norsk musikk i sine sendinger.

Dette konsesjonskravet samsvarer med P4s løfte om 35 prosent norsk musikk i søknaden. P4 har videre forpliktet seg til at minimum 50 prosent skal være "norsk på norsk" (konsesjonssøknaden s. 5) og at "*minimum en låt i timen i primetime*" skal være "norsk på norsk" (søknaden s. 6 og 22). Den sjangermessige bredden i formidlingen av norsk musikk er presentert i en egen tabell over forpliktende leveransemål i antall timer per år og følges opp i de supplerende opplysningene for 2005:

Tabell 7:

Norsk musikk, forpliktende genre	Løfte	2005
Norsk musikk på norsk	800*	743
Norsk barnemusikk og viser	150	298
Norsk folkemusikk, country, roots, danseband	125	50
Norsk jazz	125	35
Norsk pop og rock	1100	1427
Norsk R&B, rap, world music, etnisk	100	109
Norsk musikk, totalt	1600	1919

* P4 har bekreftet at leveransemålet for "norsk på norsk" skal tilsvare 50 prosent av 1600

Ifølge allmennkringkasterregnskapet spilte P4 32,1 prosent norsk musikk i 2005, noe som tilsvarer 1 833 sendetimer. Det fremgår også at 743 timer var ”norsk på norsk”, noe som utgjør 13,2 prosent av P4s totale musikktilbud på norsk (s. 22). P4 opplyser at enkelte spesialprogrammer av produksjonstekniske grunner ikke er medregnet ved beregningen av den totale andelen norsk musikk for 2005 (s. 7). I de supplerende opplysningene gir P4 en nærmere orientering om hvorfor de underleverte på norskandelen i 2005 og hvilke tiltak man har satt i verk for å innfri dette kravet i 2006:

”Vårt mål er 35% norsk andel, men leveransen vil variere fra år til år. I 2005 var det færre norske topplåter i rotasjon, mens 2006 ligger an til å bli et særdeles bra år for norsk musikk. I tillegg til at vi har innarbeidet norsk musikkliste (Norsk Artist Spesial) flere steder i sendeskjemaet, roterer vi i år flere norske låter i alle flater. Pr. utgangen av mai 2006 er det spilt 40% norsk musikk på P4 i 2006, og vi tar sikte på å nå målet om 35% norsk musikk på årsbasis.”

Medietilsynet merker seg at P4 ikke innfrir kravet om 35 prosent norsk musikk heller i 2005, og at andelen er redusert med 1,9 prosentpoeng siden 2004. Andelen ”norsk på norsk” når heller ikke søknadens løfte på 50 prosent. P4 sendte 743 timer mot løftet på 800 timer²¹. Prosentandelen norsk musikk, herunder ”norsk på norsk”, er et uttrykk både for hvilket rom P4 skal gi denne delen av norsk kultur og for fordelingen mellom norsk og ikke-norsk musikk i sendingene. Kravet bør etter Medietilsynets oppfatning leses sammen med det overordnede allmennkringkastingsprinsippet om at sendingene skal bidra til å styrke norsk språk, identitet og kultur. Det er også av betydning at P4 er tildelt en konsesjon, hvor det ved utlysning og tildeling ble lagt stor vekt på at sendingene skulle ha en tydelig kulturprofil. I dette ligger en forutsetning om bredde i kulturdekningen.

Medietilsynet konkluderer med at P4 ikke har innfridd leveransemålene for norsk musikk i 2005. Tilsynet har vurdert hvorvidt forholdet skal tas opp som en egen tilsynssak, men har funnet grunn til å legge vekt på det faktum at P4 inkluderer et norsk musikktilbud i sine sendinger, samt at kanalen både i allmennkringkasterregnskapet og i de supplerende opplysninger gir klart uttrykk for en målsetting om å innfri kravet i 2006. Tilsynet har videre tatt hensyn til at P4 har redegjort for hvilke konkrete tiltak som er iverksatt for at kravet skal innfris i 2006. Medietilsynet vil i allmennkringkastingsrapporten for 2006 se spesielt på

²¹ P4 har bekreftet at leveransemålet for ”norsk på norsk” skal tilsvare 50 prosent av 1600; altså 800 timer.

hvorvidt de iverksatte tiltak gir den ønskede måloppnåelsen, og vil da vurdere grunnlaget for sanksjonsileggelse på nytt.

3.4.4 Målformer og dialekter – Medietilsynets vurdering

Ettersom allmennkringkasterrollen innebærer at kringkasteren skal bidra til å styrke norsk språk, identitet og kultur, er det naturlig at konsesjonsvilkårene også omfatter krav knyttet til bruk av det norske språket. For P4s vedkommende finner vi et slik krav i § 3-5.

Bestemmelsen lyder som følger:

”Konsesjonæren skal benytte begge de offisielle målformene og skal tilstrebe en bred sammensetning av dialekter fra hele landet.”

Ifølge konsesjonssøknaden har P4 som mål at 30 prosent av verbalinnslagene ikke skal være på bokmål (s. 28). Videre fremgår det at P4 skal ha et mangfold av norske dialekter og unngå en østnorsk dialektdominans i sendingene.

I allmennkringkasterregnskapet viser P4 til at begge målformer var representert blant programledere og nyhetsopplere i 2005 (s. 7). I tillegg presenterer P4 denne oversikten over dialektbruken blant programledere og nyhetsopplere²²:

Tabell 8:

Dialekter	Andel	
	2004	2005
Østlandet	68,5	76
Vestlandet	11,8	2,4
Sørlandet	1	1,8
Midt-Norge	0,4	0,4
Oslo	16,1	16,7
Ikke norsk*	1,3	1,8
Nord-Norge	0,9	0,9

Av P4s supplerende opplysninger går det frem at P4 ikke legger avgjørende vekt på målformer ved sitt rekrutteringsarbeid, men er i stedet ”100 % fokusert på å kommunisere tydelig og korrekt”. Videre fremgår det at av 8 nyhetsankere er halvparten brukere av normalisert dialekt. P4 forklarer den høye prosentandelen for østlandsk dialekt på P4 med at

²² Tabellen inkluderer ikke reportere på innslagsnivå

programlederne i de store flatene har denne målformen, noe som representerer mange minutter verbalt. Det fremheves fra P4s side at man med nyhetenes sentrale plass i sendeskjemaet mener at kanalen oppleves å ha et betydelig innslag av dialekter, uten at dette nødvendigvis fremgår klart av statistikker. P4 mener at tilsvarende betraktninger gjelder for nynorsk/bokmål.

Medietilsynet konstaterer at andelen østnorske dialekter har økt fra 84,6 prosent i 2004 til hele 92,7 prosent i 2005 (andelene for Østlandet og Oslo er her lagt sammen). En slik økning er ikke forenelig med allmennkringkasteroppdraget, gitt den dominerende posisjonen denne dialektgruppen på forhånd hadde. Statistikken viser at alle andre dialekter er representert med svært lave andeler. Medietilsynet har særlig merket seg at andelen dialekter fra Vestlandet har gått ned fra 11,8 prosent, og utgjør i 2005 kun 2,4 prosent. Etter Medietilsynets oppfatning er det således ingen tvil om at østnorske dialekter har en så dominerende posisjon i P4s sendinger, at kanalen ikke kan sies å innfri kravet om en *bred sammensetning av dialekter fra hele landet*. Dette forholdet vil bli tatt opp i en egen tilsynssak. Varsel om sanksjon vil bli sendt P4 i brev form, og inntas ikke som en del av denne rapporten.

Når det gjelder bruken av nynorsk og bokmål i sendingene, presenterer ikke P4 en tilsvarende prosentvis oversikt. Etersom P4s redegjørelse viser at begge målformer var representert blant programledere og nyhetsopplesere i 2005, kan ikke Medietilsynet konkludere med at P4 ikke innfrir kravet om å *benytte begge offisielle målformer*. Som nevnt i Allmennkringkastingsrapporten 2004 er det imidlertid Medietilsynets oppfatning at ettersom P4 har et eget prosentuell mål for verbalinnslag på nynorsk/bokmål bør en slik prosentvis fordeling kunne innrapporteres. P4 bør som minimum kunne gi en mer konkret henvisning til hvilke innslag/program og sendeflater hvor målformene benyttes, slik at det gir mulighet for etterprøving/kontroll fra tilsynets side. Medietilsynet forutsetter at P4 innretter sin rapportering i tråd med disse forutsetninger for 2006.

DELRAPPORT IV – TV 2

4 VURDERING AV TV 2s PROGRAMVIRKSOMHET I 2005

4.1 SAMMENDRAG

TV 2 gir i allmennkringkasterregnskapet uttrykk for et ønske om å være en kanal som skal tilfredsstillende en rekke ulike ønsker og behov i befolkningen (s. 7). Medietilsynets vurderinger viser at TV 2 har tematisk og sjangermessig bredde i sitt programtilbud, og presenterer programstoff innen mange stoffområder og interessefelt. Samtidig finnes klare tyngdepunkt i tilbudet, og på enkelte programområder leverer TV 2 få programmer.

I rollen som informasjons- og nyhetsformidler redegjør TV 2 for en ny og positiv trend i 2005 med økt fokus på utenriksdekningen, og en tematisk og geografisk bredde i nyhetsdekningen. TV 2 hadde videre en bred dekning ved stortingsvalget høsten 2005.

TV 2s allmennkringkasteroppdrag innebærer å ha et programtilbud til brede så vel som smale seergrupper. TV 2 har et variert programtilbud særlig for de brede seergruppene, men når det gjelder programtilbudet til smale seergrupper som den samiske befolkningen og etniske minoriteter, har TV 2 et tilbud som befinner seg på et minimumsnivå i forhold til konsesjonskravene. Faktisk er tilbudet til etniske minoriteter så lavt i 2005 at Medietilsynet konstaterer brudd på konsesjonsvilkåret på dette punktet. Den samme konklusjonen har Medietilsynet nådd når det gjelder kravet til jevnlig norskspråklige programmer for unge. Selv om TV 2 har sendt flere programmer rettet mot ungdom, kan ikke Medietilsynet se at TV2 har kunnet redegjøre for å ha hatt et slikt jevnt tilbud spesielt rettet mot denne målgruppen i 2005, som konsesjonen krever. Dette forholdet tas opp i en egen tilsynssak.

TV 2 bidrar på vesentlige områder til å styrke norsk språk, identitet og kultur. Kanalens norskspråklige dramatilbud har fremdeles en hovedvekt innen lettere sjangrer, men Medietilsynet registrerer TV 2s satsning på norske dramaproduksjoner, noe som vil kunne

bidra til en bredde i tilbudet. TV 2 viser også en positiv trend når det gjelder satsingen på norskproduserte barneprogram i 2005. TV 2 dekker et bredt spekter av kulturuttrykk, både fra inn- og utland, gjennom sine kulturprogram, men hovedvekten er innenfor lettere sjangrer. For fullt ut å kunne gjenspeile mangfoldet i norsk og internasjonalt kulturliv må TV 2 også inkludere smalere perspektiver i sitt programtilbud.

4.2 VURDERINGSGRUNNLAG

Ved utlysningen av det riksdekkende fjernsynsnettet ble det i søknadsdokumentet opplyst at programprofilen i konsesjonen skulle baseres på prinsippene for allmennkringkasting, noe som ble presisert til blant annet å innebære at *"kanalens programprofil skal være av allmenn karakter og interesse, og at det skal tilbys program for så vel smale som brede seergrupper"*²³. Samtidig ble det angitt minimumsvilkår for hva som skulle inngå i sendingene for enkelte programkategorier og tjenester.

Konsesjonen for riksdekkende reklamefinansiert fjernsyn ble gitt til TV 2 AS (TV 2) for perioden 1. januar 2003 til 31. desember 2009. Konsesjonen inneholder en rekke konsesjonsvilkår fastsatt av Kultur- og kirkedepartementet og omfatter både programkrav og krav knyttet til driften. I Medietilsynets årlige gjennomgang av allmennkringkasterregnskapene er det primært oppfyllelsen av programforpliktelsene som skal vurderes. Innfrielsen av de enkelte programkravene vurderes med basis i følgende kilder:

- 5) allmennkringkasterregnskapet for 2005
- 6) supplerende opplysninger mottatt per e-post 23.05.06
- 3) myndighetenes uttalte formål med utlysningen av en riksdekkende fjernsynskonsesjon, som også ble lagt til grunn ved tildelingen
- 4) TV 2s nettsider med programoversikter og annen programinformasjon

Kravene til sendevirksomhet består i stor grad av kvalitative begreper. Medietilsynet vil i sin vurdering ta utgangspunkt i både TV 2s egne vurderinger av hvordan programkravene kommer til uttrykk i programvirksomheten, og i statistikken slik den fremkommer i

²³ Søknadsdokument for fjernsynskonsesjon av 29. mars 2001. Tilgjengelig den 12. januar 2002 på <http://odin.dep.no/kkd/norsk/tema/medier/konsesjon/018041-990012/dok-bn.html>. Øvrig dokumentasjon om fjernsynskonsesjonen, som TV 2s konsesjonssøknad, vedtak om tildeling og konsesjonsvilkår er også tilgjengelig på hovedsiden om kringkastingskonsesjoner: <http://odin.dep.no/kkd/norsk/tema/medier/konsesjon/043061-990017/dok-bn.html>.

allmennkringkasterregnskapet. I denne forbindelse vil Medietilsynet også foreta mediefaglige vurderinger av programvirksomheten.

4.3 KONSESJONSVILKÅR

TV 2s konsesjon har både overordnede og mer spesifikke krav til programvirksomheten. Flere av de spesifikke kravene setter mål for omfang og hyppighet for bestemte programtilbud og programinnslag. De spesifikke kravene forutsetter også at bestemte temaer og programtyper inkluderes i virksomheten. En samlet vurdering av oppfyllelsen av de ulike spesifikke kravene inngår i vurderingen av oppfyllelsen av de overordnede kravene.

I henhold til konsesjonsvilkårenes § 3-2 tredje ledd skal TV 2s årlige allmennkringkasterregnskap inneholde programstatistikk i overensstemmelse med de til enhver tid gjeldende standarder fra den europeiske kringkastingsunionen (European Broadcasting Union, EBU). TV 2 har utarbeidet et allmennkringkasterregnskap som inneholder slik programstatistikk. Allmennkringkasterregnskapet tar for seg hvert enkelt konsesjonsvilkår og redegjør for hvordan TV 2 ivaretar sine forpliktelser. Programstatistikken TV 2 leverer er basert på kanalens totale sendevirksomhet, og gir et bilde av bredden og variasjonen i TV 2s programtilbud.

Med basis i programstatistikken og de beskrivelser av virksomheten som TV 2 har levert for 2005, vil Medietilsynet vurdere om TV 2 innfrir konsesjonens krav til programvirksomhet. Innledningsvis presenteres allmennkringkasterregnskapets programstatistikk, ettersom den er et sentralt element i vurderingen av flere av de konkrete programkravene. Andelene er angitt i prosent av total sendetid, avrundet til nærmeste tidel:

Tabell 1:

Programkategorier	2003	2004	2005
	%	%	%
Nyheter	7,8	8,9	8,6
Mennesker og samfunn	12,9	14,1	16,1
Drama	20,6	22,5	21,5
Komedie	11,1	11,3	9,7
Show	9,4	9	10,1
Sport	9,1	8,6	9,3
Krim, action, eventyr	11,3	8,4	8,4
Dokumentar, natur	3,4	2,8	2,5
Været	1,4	1,2	1,3
Musikk, kultur	2,5	2,6	2
Religion, livsfilosofi	0,8	0,6	0,6
Barne-TV	6,4	7,6	8,1
Gameshow	3	1,9	1,7
Annet	0,5	0,3	0,1
Totalt	100	100	100

I Medietilsynets vurdering av TV 2s innfrielse av de ulike programforpliktelsene er det grunn til å vurdere utviklingen på de enkelte programområdene og det relative forholdet mellom dem over tid. TV 2s konsesjonsperiode startet 1. januar 2003, og det er derfor naturlig å inkludere programstatistikken for inneværende konsesjonsperiode i tabellen (ovenfor).

4.4 PROGRAMKRAVENE I TV 2s KONSESJON

TV 2s konsesjon har en innledende bestemmelse i § 1-1 som lyder som følger:

”Konsesjonens formål er å fastsette plikter og rettigheter som bidrar til at konsesjonæren utøver sin rett og plikt til å sende riksdekkende reklamefinansiert fjernsyn på en måte som i størst mulig grad bidrar til at norske TV-seere får et enkelt tilgjengelig, bredt og kvalitativt høyverdig TV-tilbud som ivaretar hensynet til alle grupper i det norske samfunnet.”

Medietilsynet ser formålsbetraktningene i konsesjonens § 1-1 som en del av grunnlaget for å vurdere TV 2s innfrielse av programkravene i konsesjonsvilkårenes kapittel 3.

TV2s sendinger skal videre baseres på prinsippene for allmennkringkasting slik det fremgår av konsesjonens § 3-2:

- h) programmenyen skal ha tematisk og sjangermessig bredde, både hva gjelder sammensetningen av programkategorier og sammensetningen innenfor den enkelte programkategori, jf. også § 3-3.*
- i) det skal være programmer for både brede og smale grupper*
- j) sendingene skal bidra til å styrke norsk språk, identitet og kultur*
- k) minst halvparten av TV 2s sendinger skal være norskspråklige*

Videre inkluderer de overordnede kravene en ”intensjonserklæring” fra TV 2s konsesjonsøknad, hvor det heter at ”TV 2 har som intensjon å styrke andelen norskspråklig produksjon i konsesjonsperioden”.

De *spesifikke kravene* til sendingene fremgår av konsesjonsvilkårenes § 3-3 og vurderes i punkt 4.4.2 nedenfor. Paragraf 3-3 presiserer krav som stilles til bestemte programområder, og i flere tilfeller krav til hyppighet.

4.4.1 Overordnede krav til sendingene – Medietilsynets vurdering

4.4.1.1 Tematisk og sjangermessig bredde

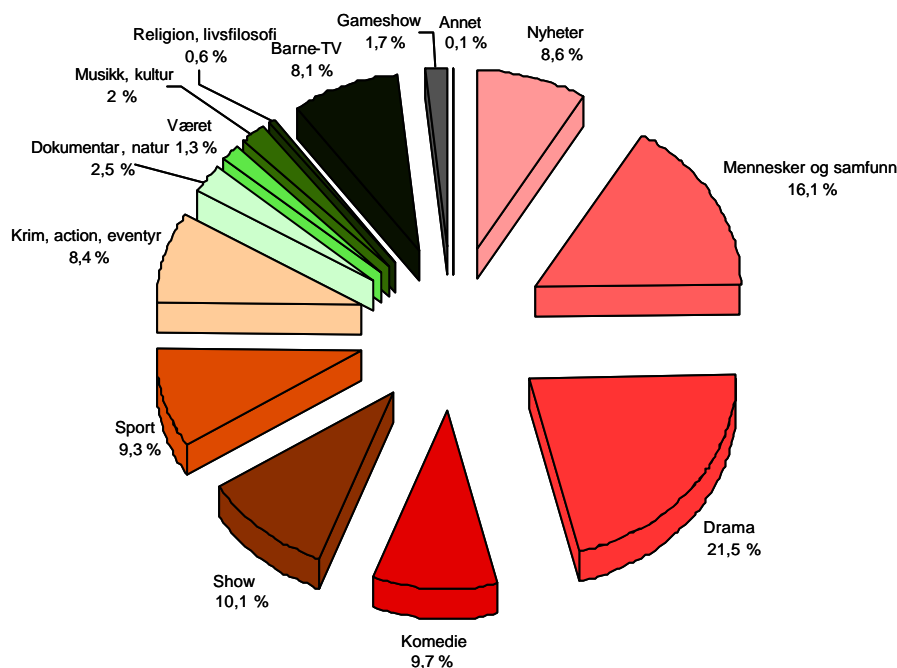
TV 2s konsesjon stiller i § 3-2 bokstav a) krav om at sendingene skal ha tematisk og sjangermessig bredde²⁴.

Av allmennkringkasterregnskapet fremgår det at ”TV 2 ønsker å tilby en *allsidig programmeny med stor tematisk bredde og sjangermessig variasjon*” (s. 7). Den totale sendetiden til TV 2 var 7 204 timer i 2005. Den rene programflaten var 5 948 timer. Da er reklame, egenpromotering og pauseinnslag trukket fra. I forhold til 2004 representerer dette en reduksjon på 97 timer, noe TV 2 forklarer med at sendingene i perioder har sluttet tidligere på natten enn i 2004. TV 2 redegjør for at sammensetningen av hovedkategorier har vært stabil de siste årene. Likevel er det noen endringer, som økningen i kategorien ”Mennesker og samfunn” fra 14,1 prosent av programflaten i 2004 til 16,1 prosent i 2005. Økningen skriver seg ifølge TV 2 hovedsakelig fra et styrket aktualitetstilbud. I kategoriene ”Drama”, ”Komedie” og ”Krim, action og eventyr” synker imidlertid den samlede andelen av sendeflatten, men disse kategoriene utgjør uansett en betydelig andel på 2 350 timer. TV 2

²⁴ Se vedlegg nr. 1, ”Definisjoner”

viser videre til at barne-tv øker med 0,5 prosentpoeng, mens programkategorien ”musikk, kultur” går 0,6 prosentpoeng tilbake. Samtidig øker kategorien ”show” fra 9,0 til 10,1 prosent i 2005.

Figur 1:

Figur 1 illustrerer at selv om andelen fiksjonsprogram/dramasjangrer har sunket noe siden 2004, er programkategoriene fortsatt dominerende i sendeflaten med 39,6 prosent. Medietilsynet vil her understreke kravet til bredde i sammensetningen av tema og sjangrer innenfor den enkelte programkategori, og at fiksjonsprogrammernes betydelige andel av sendeflaten gjør det rimelig å forvente sjangermessig bredde også innenfor dette tilbudet. Her vises det til vurderingen av det norskspråklige dramatilbudet i punkt 4.4.2.4 nedenfor. Når det gjelder den tematiske bredden, mener Medietilsynet det er grunn til å bemerke at temakategorien *religion, livsfilosofi* på lik linje med 2004 har en liten prosentandel i det totale programtilbudet, jf. vurderingen av livssynsprogrammer under punkt 4.4.2.8 nedenfor.

Medietilsynet konkluderer med at TV 2 innfrir det overordnede kravet om tematisk og sjangermessig bredde, men understreker at den lave leveransen på særskilte programområder er problematisk. Etter Medietilsynets oppfatning kan utviklingen i det relative forholdet mellom de ulike kategoriene over tid være et viktig moment i vurderingen av om dette overordnede kravet innfris.

4.4.1.2 Brede og smale seergrupper

Kravet om at TV 2s sendinger skal inneholde programmer for både brede og smale seergrupper er presisert i konsesjonsvilkårenes § 3-2 bokstav b).

I allmennkringkasterregnskapet fastslår TV 2 at selv om de til enhver tid ønsker å tiltrekke seg flest mulig TV-seere, sender de likevel programmer som i hovedsak henvender seg til mer begrensede målgrupper. De fastholder at det er ”en viktig oppgave for en allmennkringkaster å gjøre også tradisjonelle smale tema tilgjengelig for flest mulig seere” (s. 10), og at dette er den generelle intensjonen som ligger bak utformingen av dokumentarer og programmer innenfor tradisjonelt smale programområder. I redegjørelsen fremgår det at TV 2 søker å ivareta kravet om et tilbud til brede og smale publikumsgrupper ved at faste programposter og enkeltprogrammer er rettet inn mot konkrete målgrupper (som barn, samer, kulturinteresserte eller religiøse), og ved å by på en tematisk bredde i sammensetningen av programstoff i nyhets-, aktualitets- og underholdningsprogrammene. TV 2 trekker frem følgende eksempler på programmer som har vært med på å ivareta hensynet til smalere programmer: *Et himla liv*, *TV-Pastoren*, *Søndagsåpent*, *Abraham barn* (alle livssynsprogrammer), *TV 2 Junior* (barne-tv), *Spillmagasinet*, *Gaffa*, *Jul i Mariakirken*, *Øya spesial*, *Leif Ove Andsnes spiller Mozart*, *10A – siste skoleår*, *Ungdom på flere fronter*, *Turklar* og *Maina Sofie og jakten på gullreinen*.

Dette konsesjonsvilkåret dreier seg om en variasjon i publikumshenvendelse i betydningen ulike interesse- eller aldersgrupper²⁵. I et tilsynsperspektiv er det ofte de smalere publikumsgruppene som krever et tilbud som vurderes nærmere, selv om det åpenbart er slik at en allmennkringkaster også skal ha et tilbud til brede grupper. Dette har en sammenheng med at kringkasterne naturlig vil ha et ønske om å nå ut til de bredere publikumsgruppene.

Medietilsynets vurdering er at TV 2 har et programtilbud som i beste sendetid i hovedsak er vendt til brede publikumsgrupper. De enkelte programområdene gis en inngående vurdering nedenfor i punkt 4.4.2 om de spesifikke kravene til sendingene. Vurderingene viser at TV 2 tilbyr egne programmer for smale grupper, men at kanalen på visse områder har et stykke igjen før oppfyllelsen også ivaretar formålet med de ulike kravene til egne programtilbud for bestemte målgrupper. Som det fremgår av det som er sagt i vurderingen av den tematiske og

²⁵ Se vedlegg 1, ”Definisjoner”

sjangermessige bredden i punkt 4.4.1.1 ovenfor, er det også visse tema som får en beskjeden dekning i programtilbudet som helhet. Medietilsynet vil over tid følge utviklingen i forhold til ivaretagelsen av dette overordnede kravet.

4.4.1.3 Styrke norsk språk, identitet og kultur

TV 2s konsesjon har to bestemmelser i de overordnede kravene som dreier seg om ivaretagelsen av det norske i sendingene. Dette gjelder bokstav c) om at sendingene skal bidra til å styrke norsk språk, identitet og kultur, og bokstav d) om at minst 50 prosent av sendingene skal være norskspråklige.

TV 2 ønsker norske produksjoner innenfor alle viktige tv-sjangrer, ”og dette har vært en viktig rettesnor for TV 2s programstrategi i mange år, uavhengig av konsesjonskrav” (allmennkringkasterregnskapet s. 11). I 2005 var norskandelen i TV 2s sendinger på 63,9 prosent, noe som er en økning på 3,4 prosentpoeng fra året før, og representerer den høyeste norskandelen i TV 2 har hatt til nå. TV 2 viser også til at sendeflaten om morgenen, på formiddagen og i beste sendetid om kvelden i hovedsak er norsk. Utenlandske produksjoner dominerer på ettermiddag, sen kveld og natt. TV 2 presenterer følgende oversikt over fordelingen av opphavsland i sendeflaten:

Tabell 2:

Opphavsland	2003	2004	2005
	%	%	%
Norge	60,2	60,5	63,9
USA	26,7	31,2	29,3
Australia	6,8	4,1	2,9
England	2,8	2,2	2
Danmark	0,2	1	0,6
Sverige	0,8	0,4	0,7
Østerrike	1,1	0,3	0
Annet	1,4	0,3*	0,6**
Totalt	100	100	100

* Omfatter totalt 23 sendetimer fra Italia, Bosnia, Frankrike, Canada, Portugal, Spania og Hong Kong.

** Omfatter totalt 35 sendetimer fra Tyskland, Italia, Frankrike, Canada, New Zealand, Hong Kong, Irland, Belgia og Polen.

TV 2 viser til at de engelskspråklige produksjonenes samlede andel sank fra 37,5 prosent i 2004 til 34,3 prosent i 2005. Også andelen amerikanske produksjoner sank noe, men ligger

likevel på et stabilt høyt nivå, noe som har sammenheng med ”*stort produksjonsvolum, høy kvalitet og tradisjon for betydelig seerappell i Norge*” (s. 11). For øvrig viser TV 2 til kravene om europeisk programandel som fremgår av kringkastingsforskriften §§ 2-1 og 2-2. Den europeiske andelen der nyheter, sport og gameshow ikke teller med, var på 57 prosent. Dette er en økning på 3,5 prosentpoeng fra 2004. De uavhengige produksjonene utgjorde 25,2 prosent av sendetiden. TV 2 redegjør for at kanalen heller ikke vil ha noe problem med å oppfylle kravene til europeisk programmateriale i årene som kommer da de satser tungt på norsk produksjon og innslag av danske og svenske programmer i tiden fremover.

Medietilsynets vurdering er at TV 2 på vesentlige områder bidrar til å styrke norsk språk, identitet og kultur. Særlig er TV 2s satsing på norsk dramaproduksjon, visning av norsk film og den generelle nyhets- og aktualitetsdekningen viktige bidrag til innfrielsen av kravet. Vi viser for øvrig til vurderingen av de spesifikke kravene til norskspråklig programtilbud, herunder norskspråklig barne- og ungdomstilbud og norskspråklig drama nedenfor i punktene 4.4.2.3 og 4.4.2.4. Norsk identitet og kultur favner et mangfold av kulturer og identiteter, og TV 2s innfrielse av kravene til egne programmer for ulike minoritetsgrupper vil ha betydning for om kanalen kan sies å oppfylle også dette overordnede kravet, jf. vurderingene av tilbudet til den samiske befolkning og til etniske minoriteter i punktene 4.4.2.6 og 4.4.2.7 nedenfor.

Forståelsen av det å være norsk må også ses i sammenheng med forståelsen av forhold i andre land. Det er derfor naturlig å se på dekning av internasjonale kulturer over tid, og særlig fordelingen mellom produksjonenes opphavsland. Denne fordelingen er forholdsvis stabil i 2005, men med en ytterligere nedgang i engelskspråklige produksjoner. Engelskspråklige produksjoner, og da særlig de amerikanske, er likevel dominerende i den internasjonale dekningen. Andel norske produksjoner er imidlertid solid, og legges også innenfor sentrale sendetider.

Medietilsynet konkluderer med at TV 2 innfrir kravet om at minst halvparten av sendingene skal være norskspråklige. TV 2 bidrar dessuten til å styrke norsk språk, identitet og kultur.

4.4.2 Spesifikke krav til sendingene – Medietilsynets vurdering

I § 3-3 om spesifikke krav til sendingene er en rekke sentrale programforpliktelser regnet opp i nr. 1 til 9. I det følgende tar Medietilsynet for seg hvert enkelt programkrav som er fastsatt i § 3-3.

4.4.2.1 Egenproduserte nyhetssendinger

I konsesjonsvilkårenes § 3-3 nr. 1 stilles det krav om at TV 2 skal ha daglige egenproduserte nyhetssendinger.

I allmennkringkasterregnskapet fremgår det at TV 2 opprettholder det samme nivå som i 2004 med ti faste, daglige nyhetssendinger og et høyt antall ekstra nyhetssendinger. Andelen *nyheter* utgjør imidlertid en liten reduksjon fra 8,9 prosent i 2004 til 8,6 prosent av sendeflaten i 2005. I sendetid utgjorde dette 512 timer mot 536 timer året før. Reduksjonen skyldes i hovedsak et noe høyere antall ekstra nyhetssendinger i 2004 enn i 2005. TV 2 gir uttrykk for at det satses på bred dekning både i tematisk og geografisk forstand, og at det settes inn store ressurser i forbindelse med ekstraordinære hendelser for å kunne levere hurtig og oppdatert informasjon. TV 2 trekker spesielt frem at kanalen i 2005 fikk en bredere utenriksdekning, noe som henger sammen med målsettingen om *”å både være tilstede på alle store dagsordenhendelser internasjonalt og sette nye internasjonale problemstillinger og geografiske områder på dagsorden”* (s. 12). Som ledd i utenrikssatsningen har TV 2 iverksatt et eget Europaprojekt i 2005, og vil med dette *”sette et skarpere søkelys på vår egen verdensdel, ikke minst på våre nye venner og allierte i landene øst for det tidligere jernteppet”* (s. 12). TV 2 har også opprettet en ny reporterstilling med base i Brussel, noe de hevder har bidratt til å styrke dekningen av EU-relatert stoff. I 2005 var det stortingsvalg, og TV 2 fremhever sin viktige posisjon ettersom befolkningens informasjonsbehov øker.

Medietilsynet mener TV 2 har redegjort tilfredsstillende for hvordan kanalen ivaretar kravet til daglige, egenproduserte nyhetssendinger, og er positiv til TV 2s sterke fokus på nyhetsdekning. TV 2 gir uttrykk for et økt fokus på utenriksdekningen, herunder også et eget Europaprojekt og etablering av egen reporterstilling i tilknytning til dette. Medietilsynet ser positivt på de tiltak TV 2 her skisserer, og imøteser en nærmere orientering i

allmennkringkasterregnskapet for 2006 vedrørende hvordan disse målsettingene og konkrete tiltakene kommer til uttrykk i den faktiske programvirksomheten.

Medietilsynet konkluderer med at TV 2 innfrir kravet til daglige, egenproduserte nyhetssendinger.

4.4.2.2 **Aktualitetsdekningen**

Konsesjonen stiller også krav til TV 2s aktualitetsdekning. Kravet fremgår av konsesjonsvilkårenes § 3-3 nr. 2 hvor det fremgår at TV 2 jevnlig skal sende aktualitets- og dokumentarprogrammer.

I allmennkringkasterregnskapet viser TV 2 til at kanalen har et ”*bredt utvalg av*” aktualitets- og dokumentartilbud i sentral sendetid (s. 16). Programkategorien ”Mennesker og samfunn” har økt fra 14,1 prosent av sendeflaten i 2004 til 16,1 prosent i 2005, og ifølge TV 2 skriver økningen seg hovedsakelig fra et styrket aktualitetstilbud. *Tabloid* ble i 2005 sendt fire ganger ukentlig i 2005, mot tre ganger i uka året før. I tillegg trekker TV 2 frem den nye satsingen *Fredag* og en fyldig valgkampdekning. Programmene *Holmgang*, *Tonje Steinsland møter*, *TV 2 Hjelper deg* og *God morgen, Norge!* utgjorde også en viktig andel av TV2 aktualitetstilbud. TV 2 fremhever videre sin satsing på dokumentarer hvor ”Dokument 2” er selve flaggskipet: ”*Basert på et tett samarbeid mellom interne krefter og dyktige filmskapere i det uavhengige produksjonsmiljøet har TV 2 de siste årene bygd opp et dokumentarfilmtilbud som er enestående i Norge*” (s. 16). TV 2 viser også til at kanalen økte sendetiden til valgprogrammer med 51 prosent fra forrige stortingsvalg, og påpeker at de fikk gode kritikker fra mediekommentatorer for fyldig og nyskapende valgdekning (s. 15).

Medietilsynet kan på bakgrunn av TV 2s redegjørelse konstatere at TV 2 har et daglig aktualitetstilbud i sentral sendetid, og at kanalen hadde en bred dekning av stortingsvalget høsten 2005. Medietilsynet ser også positivt på TV 2s omfattende satsing på dokumentarer.

Medietilsynets konklusjon er således at TV 2 innfrir kravet om å jevnlig sende aktualitets- og dokumentarprogrammer.

4.4.2.3 Barne- og ungdomstilbudet

TV 2 er forpliktet gjennom konsesjonsvilkårene til å tilby programmer for barn og unge. Kravene til *barnetilbudet* er nedfelt i vilkårenes § 3-3 nr. 3, som sier at TV 2 skal ha daglige norskspråklige sendinger for barn under 12 år med mindre det foreligger spesifikke redaksjonelt begrunnede unntak.

I allmennkringkasterregnskapet fremgår det at TV 2 sendte 482 timer barne-tv i 2005, tilsvarende 8,1 prosent av sendeflaten. Dette er en økning i forhold til 2004 hvor andelen var på 7,6 prosent. TV 2 har opprettholdt omfanget fra 2004 på hverdager med ti minutter barne-tv hver morgen. I tillegg er TV 2s barne-tv-tilbud i helgene økt med en halvtime hver dag. Den norskproduserte animasjonsserien *Elias* trekkes frem som den viktigste nysatsningen i 2005. Videre viser TV 2 *Lyriaka* som handler om sang, dikt og musikk, *Mats* som er et egenprodusert barnemagasin om kokkekunst, den islandske serien *Lazy Town* og en ny norskprodusert animasjonsserie om Kaptein Sabeltann. Programmer som har en bredere familieappell, men likevel er egnet for barn mellom 3 og 11 år, er ikke tatt med i regnskapet. Eksempler på dette er familiefilmer som *Olsenbanden junior går under vann*, *Flåklypa grand prix*, *Shrek* og *Mikkles jul*. TV 2 fremhever dessuten at uavhengig av sjanger var *Idol* det mest sette programmet blant barn mellom tre og elleve år, og konkluderer med at kanalen hadde et ”omfangsrikt og variert tilbud til barn i 2005” (s. 25).

Det har vært en gradvis økning i TV 2s tilbud til barn siden 2003, og Medietilsynet ser positivt på økningen av programtilbudet i helgene. Medietilsynet bemerket i allmennkringkastingsrapporten for 2004 at TV2s regulære tilbud til barn i hovedsak besto av tegneserier med norsk tale, men registrerer at TV 2 gjennom *Elias* og *Kaptein Sabeltann* i 2005 også sendte nye norske produksjoner. Medietilsynet ser positivt på denne utviklingen.

Medietilsynet slår fast at TV 2 innfrir kravet om daglige norskspråklige sendinger for barn også i 2005, men understreker at omfanget av hverdagstilbudet fremdeles befinner seg på et minimumsnivå og at en reduksjon i denne delen av tilbudet ikke vil være i samsvar med kravet.

Kravene til *ungdomstilbudet* er nedfelt i § 3-3 nr. 4 hvor det fremgår at TV 2 jevnlig skal ha norskspråklige sendinger for unge.

TV 2 sendte tidligere ungdomsmagasinet *Sone 2*, men denne programposten ble lagt ned i 2004. TV 2 har i 2005 valgt en ny tilnærming til konsesjonskravet; en tilnæringsmåte de selv anser som vesentlig bedre med hensyn til det overordnede kravet om tematisk og sjangermessig bredde, og som samtidig tar hensyn til behovet for en viss regularitet (allmennkringkasterregnskapet s. 26). TV 2 trekker frem en rekke programsatsinger i 2005 som primært var rettet mot unge, herunder dokumentarserien *10 A – siste skoleår*, *Spillmagasinet*, *Klisterhjerne*, dokusåpen *Et år for livet*, sendinger fra Norway Cup, Bjørklund Cup, Tour de Norvege og dokumentarserien *Ungdom på flere fronter*. I tillegg nevnes enkeltprogrammene *Tilbake til begynnelsen* og *Små kjempers øy*. Blant det øvrige programtilbudet påpeker TV 2 at *Idol*, *Senkveld*, *Jakten på kjærligheten*, *Hotel Cæsar*, *Joey* og *Frustrerte fruere* er programmer med stor seeroppslutning hos unge.

I Allmennkringkastingsrapporten 2004 tolket Medietilsynet begrepet unge til å bety det som ofte ellers defineres som ungdom. TV 2 mener denne definisjonen er alt for snever, og viser til begrepet ”forlenget ungdomstid”, nyere samfunnsvitenskapelig litteratur der den tradisjonelle ungdomstiden forlenges, og kategorien ”unge under 30” som stadig benyttes i statistiske publikasjoner. TV 2 finner det derfor naturlig å legge målgruppene 12-19 år og 20-29 år til grunn for å måle oppfyllelsen av dette konsesjonskravet (allmennkringkasterregnskapet s. 26). Medietilsynet ba i Allmennkringkastingsrapporten 2004 TV 2 redegjøre for sin fortolkning av hva som menes med ”jevnlige sendinger” og hvordan denne fortolkningen får sitt uttrykk av et jevnt tilbud til unge. TV 2 redegjør for sin fortolkning, og skriver at jevnt åpentbart peker på en viss regelmessighet gjennom hele året, men mener det ikke dermed er rimelig å si at konsesjonen medfører ett bestemt konsept rettet mot unge skal gå med samme regularitet hele året. Det vises til at TV 2 hadde en rekke programsatsninger som primært var rettet mot ungdom. Disse programrekkene utgjorde over 50 programmer, og ville ha tilsvart ett program per uke dersom utsendelsen hadde vært samlet i ett konsept. Noe som i følge TV 2 ville gått ut over dagens sjangervariasjon.

Medietilsynet fastholder sin oppfatning om at målgruppene 12-19 og 20-29 er en for vid definisjon på betegnelsen ”unge” i denne sammenhengen, men at TV 2s målgruppe 12 – 19 år kan legges til grunn. At nyere samfunnsvitenskapelig litteratur tar for seg fenomenet ”forlenget ungdomstid” og at ”unge under 30” er en vanlig form for kategorisering, har ingen betydning i denne sammenhengen. Formålet med kravet er å gi en bestemt målgruppe vern gjennom

konsesjonsforpliktelsen. Medietilsynet uttrykte det på denne måten i Allmennkringkastingsrapporten 2004:

”Medietilsynet mener således det er vektige grunner som tilsier at målgruppen unge ikke bør defineres aldersmessig vidt, og at det motsatte vil undergrave hele formålet med bestemmelsen. Det bør være klart at målgruppen unge, i en bredere definisjon av begrepet, er en attraktiv gruppe kringkasterne av rent kommersielle betraktninger programsetter tilbud for, og som således ikke trenger et spesielt vern gjennom konsesjonsforpliktelsene” (s. 129).

Medietilsynet mener det ikke er tvilsomt at store deler av TV 2s programtilbud appellerer til unge. Dette kan likevel ikke erstatte særskilte programmer for målgruppen 12–19 år. Formålet med å stille krav om egne programmer spesielt rettet mot unge må være at sendingene skal tilby en arena dedikert til temaer ungdom er opptatt av, og at programmene skal bidra til å reflektere norske ungdomsidentiteter.

Medietilsynet er enig med TV 2 i at begrepet ”jevnlign” ikke nødvendigvis forutsetter at ett bestemt konsept rettet mot unge skal gå hele året med samme regularitet, og at tilbudet til ungdommene i målgruppen 12-19 år kan oppfylles gjennom ulike programkonsepter. En forutsetning er selvsagt at alle konseptene er i tråd med konsesjonskravets formål, og har den nødvendige målgruppeinnretningen. For øvrig bemerkes det fra Medietilsynets side at det ikke er en nødvendig motsetning mellom sjangermessig bredde og å ha ett fast ungdomskonsept på programmet, dersom det legges til rette for at ulike sjangrer, herunder også programtyper, og temaer kan dekkes innenfor dette konseptet.

”Jevnlign” innebærer likevel slik Medietilsynet ser det at det må være en viss regularitet i tilbudet. Videre handler ikke regularitet bare om hyppighet, men har også en side til at et tilbud skal være gjenfinnbart, i betydningen av at det skal være lett for ungdom å finne frem til hvilke programmer i TV 2s sendeskjema som er ment å være spesielt for dem.

Etter å ha vurdert ungdomstilbudet slik det er beskrevet i TV 2s allmennkringkasterregnskap, mener Medietilsynet det er grunn til å stille spørsmål ved om TV 2s tilbud i 2005 tilbyr en dedikert ungdomsarena som formålet med dette konsesjonsvilkåret legger opp til, hvor temaer blir behandlet på ungdommers egne premisser og programmer med ungdom som særskilt målgruppe, opptrer med tilstrekkelig regularitet. Det presiseres fra Medietilsynets side at tilsynet ikke har noen oppfatninger om hvordan TV 2 formmessig skal innrette dette

ungdomstilbudet. Selv om TV 2 har sendt flere programmer rettet mot ungdom, kan ikke Medietilsynet se at TV2 har kunnet redegjøre for å ha hatt et slikt jevnlig tilbud spesielt rettet mot målgruppen 12– 19 år i 2005 som konsesjonen krever.

Medietilsynet konkluderer med at TV 2 ikke innfrir kravet til jevnlig norskspråklige sendinger for unge i 2005. Forholdet vil bli tatt opp i en egen tilsynssak. Varsel om sanksjon blir sendt TV 2 i brev form og inntas ikke som en del av denne rapporten.

4.4.2.4 Norskspråklig drama

Ifølge konsesjonsvilkårenes § 3-3 nr. 5 skal TV 2 sende norskspråklig drama.

Samlet sett synker TV 2s dramatilbud fra 22,5 prosent i 2004 til 21,5 prosent i 2005 ifølge TV 2s allmennkringkastingsregnskap (s. 8). Men selv om det samlede dramatilbudet er redusert, er andelen norskprodusert drama økt i 2005. TV 2 trekker frem *Hotel Caesar*, som med sine 190 nye episoder i 2005 utgjør en betydelig del av dramatilbudet til kanalen. Videre er serien *Seks som oss* og TV-dramaet *Ran* viktige produksjoner. *Ran* har vært en av de mest ressurskrevende satsningene på TV 2 i 2005, og kunne ikke blitt til uten betydelig støtte fra Norsk Filmfond. Serien vant Gullruten for beste tv-drama i 2005. Andre dramaproduksjoner som ble vist i 2005 var situasjonskomedien *Hos Martin*, miniserien *Maina Sofie og jakten på gullreinen* og 16 norske spillefilmer.

Medietilsynet konkluderte i Allmennkringkastingsrapporten 2004 at TV 2s dramatilbud hadde en klar hovedvekt i lettere sjangrer som underholdningsdrama og komiserier (s. 131). TV 2s dramatilbud har fremdeles hovedvekten innen lettere sjangrer, men Medietilsynet er positiv til den økte satsingen på norske produksjoner som TV 2 dokumenterer, og som bidrar til bredde i dramatilbudet.

Medietilsynet konkluderer med at TV 2 innfrir kravet om å sende norskspråklig drama i 2005.

4.4.2.5 Kulturdekningen

Konsesjonens krav til TV2s kulturdekning er formulert i § 3-3 nr. 6. Her fremgår det at TV 2 skal ha egne programmer som gjenspeiler mangfoldet i norsk og internasjonalt kulturliv.

I allmennkringkasterregnskapet for 2005 fremgår det at TV 2 sendte 97 timer kulturprogrammer, tilsvarende 1,6 prosent av programflaten i 2005. Dette er en reduksjon på 46 timer fra i 2004, eller 0,6 prosentpoeng (s. 29). Dette skyldes i hovedsak at *Absolutt underholdning* ikke sendes i reprise, slik det ble gjort sen kveldstid i 2004. *Absolutt underholdning* var det viktigste kulturtilbudet på TV 2 i 2005. Programmet er direktesendt og omhandler nyheter fra kultur- og underholdningslivet i Norge og utlandet. Ifølge TV 2s allmennkringkasterregnskap dekker *Absolutt underholdning* et vidt spekter av norsk og utenlandsk kultur og underholdning som film, musikk, trend/mote, scenekunst, litteratur og bildende kunst. TV 2 viser videre til kulturprogrammet *Gaffa*, som var et videoeksperiment satt i scene av rekke kjente bergensmusikere. I 2003 og 2004 hadde TV 2 et kulturmagasin kalt *Mens vi venter på Operaen*. Noe tilsvarende program fantes ikke i 2005, men TV 2 skriver også at de planlegger et nytt kulturmagasin av denne typen. TV 2 sendte i tillegg 20 timer musikkprogrammer. Musikkprogrammene utgjorde til sammen 0,4 % av sendeflaten.

Medietilsynet påpekte i Allmennkringkastingsrapporten 2004 at TV 2 ikke ga tilstrekkelig informasjon om hvordan TV 2 tilrettelegger programmene for å ivareta dekningen av både nasjonalt og internasjonalt kulturliv (s. 133). TV 2 omtaler dekningen av internasjonalt kulturliv i regnskapet for 2005, men Medietilsynet ber om at dette punktet behandles mer utdypende i neste års regnskap, da denne dimensjonen ved kulturdekningen er spesielt nevnt i konsesjonskravet.

TV 2s redegjørelse viser at *Absolutt Underholdning* dekker et spekter av norske og utenlandske kulturuttrykk med hovedvekt på lettere sjangrer. Etter Medietilsynets oppfatning gav kulturmagasinet *Mens vi venter på Operaen* TV 2s kulturdekning en viktig bredde og regularitet ved både å ha fokus på også smalere kulturuttrykk og å kunne gi rom for en mer fordypende dekning. Det synes derfor som om vesentlige dimensjoner i kanalens kulturtilbud ble svekket ved at dette programmet ble tatt av sendeplanen. For å kunne oppvise den nødvendige variasjonen i sitt kulturtilbud, ser Medietilsynet positivt på at TV 2 nå planlegger

et nytt kulturprogram av denne typen. Tilsynet vil følge den videre utviklingen innenfor programområdet nøye.

Samlet sett konkluderer Medietilsynet med at TV 2 oppfyller kravet om å ha egne programmer som gjenspeiler norsk og internasjonalt kulturliv. Kanalen kan imidlertid ikke fullt ut sies å gjenspeile mangfoldet i dette kulturlivet.

4.4.2.6 Samisk tilbud

TV 2 skal ifølge konsesjonsvilkårenes § 3-3 nr. 7 ha egne programmer eller programinnslag for den samiske befolkning. Disse skal som hovedregel være på samisk.

TV 2 redegjør i allmennkringkasterregnskapet for 2005 for at samisk liv og virke er viet plass i riksdekkende nyhetssendinger med 31 innslag i løpet av året, og at dette er den viktigste virksomheten TV 2 bedriver på dette programområdet (s. 33). Storparten av ressursene TV 2 hadde satt av til samiske programmer i 2005 ble brukt til produksjon av *Maina Sofie og jakten på gullreinen*, en miniserie på fire episoder, som ble sendt i påsken 2005. TV 2 sendte også den norsk-samiske kinofilmen *Bazo* som nattdokumentar, og den nye samiske dokumentaren *Arvesølvet*. TV 2 redegjør også for samarbeidet med finske YLE og svenske SVT om prosjektet "Voice of the North" som skal sikre kvaliteten på de samiske programmene kanalene skal sende.

Antall programinnslag i de riksdekkende nyhetssendingene holder seg på samme nivå som i 2004, mens antall egne programmer tilrettelagt for den samiske befolkningen er noe lavere enn i 2004. Det i utgangspunktet lave nivået tatt i betraktning gjør at Medietilsynet anser dette som problematisk. I 2004 hadde TV 2 sju programmer tilrettelagt på samisk, og Medietilsynet kommenterte dette på følgende måte:

"Det må således anses som problematisk at TV 2 har sendt færre program i 2004 enn i 2003, og at tendensen basert på de to første årene TV 2 har dette spesifikke kravet, synes å være et lavere omfang av egne program enn kanalen sendte mot slutten av forrige konsesjonsperiode" (s. 135).

Vilkåret i TV 2s konsesjon²⁶ gir ikke mål for omfang og hyppighet av samiske programmer, men formålet med å programlegge for denne gruppen er blant annet hensynet til ytringsadgang, informasjon og representasjon for denne særskilte minoritetsgruppen og synliggjøring og bevaring av samisk språk og kultur. Selv om reduksjonen fra 2004 til 2005 er liten, er det med bakgrunn i den manglende regulariteten og den gradvise reduksjonen av tilbudet vanskelig å se at TV 2 innfrir *formålet* med kravet om samiske programmer. Det vises i denne sammenheng til at antall programmer allerede i 2004 var på et minimum, og at den ytterligere reduksjonen av tilbudet i 2005 forsterker dette bildet.

Ettersom TV 2s konsesjonsvilkår ikke inneholder noen kvantitativ angivelse på omfanget av tilbudet til den samiske befolkningen, finner Medietilsynet det vanskelig å konstatere brudd på dette kravet for 2005. Medietilsynet vil imidlertid følge utviklingen over tid, og ha et særlig fokus på hvorvidt den nedadgående tendensen i 2005 representerer en varig trend.

4.4.2.7 Tilbud til etniske minoriteter

TV 2 skal også ha egne programmer eller programinnslag for etniske minoriteter. Det går frem av konsesjonsvilkårenes § 3-3 nr. 8.

I allmennkringkasterregnskapet for 2005 går det frem at TV 2 s programtilbud til etniske minoriteter i 2005 besto av dokumentaren *Reinjentas dilemma* og samtaleprogrammet *Tonje Steinsland møter Saynab Mohamud*. I tillegg sendte TV 2 to repriser av *Med Allah og Buddha i Peer Gynts rike* (s. 33).

Antall programmer for etniske minoriteter er i 2005 lavere enn i 2004. Som for kravet om samiske programmer gir heller ikke dette konsesjonsvilkåret noe mål for omfang og hyppighet, men tatt i betraktning at dette stoffområdet allerede i 2004 var på et minimum, er denne reduksjonen uheldig. Formålet med å programlegge for denne gruppen er blant annet hensynet til ytringsadgang, informasjon og representasjon for de særskilte minoritetsgrupper, og synliggjøring av ulike kulturer og perspektiver. For å kunne imøtekomme formålet med dette kravet forutsettes det derfor en viss grad av regularitet. Kategorien "etniske minoriteter" er dessuten en sammensatt gruppe, og for å kunne gjenspeile dette mangfoldet er det

²⁶ I tillegg til kravet i TV 2s konsesjon er den samiske befolkningsgruppe beskyttet gjennom nasjonalt regelverk og internasjonale forpliktelser som sameloven og ILO-konvensjonen nr. 169 (1989).

nødvendig med et visst omfang i programtilbudet. Ved kun å sende totalt fire programmer for etniske minoriteter i løpet av et helt år, hvorav to av programmene er repriser, kan Medietilsynet ikke se at TV 2 ivaretar dette konsesjonskravet.

Medietilsynet konstaterer brudd på kravet om egne programmer eller programinnslag for etniske minoriteter i 2005. Dersom TV 2 ikke forbedrer tilbudet innen dette programområdet i 2006 vil Medietilsynet vurdere å ta opp dette forholdet i en egen tilsynssak.

4.4.2.8 Livssynsprogrammer

Ifølge konsesjonsvilkårenes § 3-3 nr. 9 skal TV 2 sende livssynsprogrammer.

TV 2 opprettholder samme nivå som i år 2004 med 0,6 prosent av programflaten viet til livssynsprogrammer. Dette utgjør til sammen 37 timer. TV 2 poengterer at de har fått ”*mye oppmerksomhet og også internasjonal anerkjennelse for et nyskapende og egenartet tilbud av livssynsprogrammer*” (s. 30). Kanalen sendte ti programmer i serien *Et himla liv* som handlet om norske misjonærer på oppdrag i Afrika, fire episoder av den nye serien *TV-Pastoren* med Egil Svartdahl og to episoder i miniserien *Abrahams barn* om jødedommens, kristendommens og islams’ forhold til Abraham. I tillegg sendte TV 2 reprise av *Allah og Buddha i Peer Gynts rike* og 26 utgaver av *Søndagsåpent*. Det ble også sendt flere kirkekonsserter i forbindelse med jul og påske, samtidig som det ble lagt vekt på å ha et godt tilbud av generelle familieprogrammer uten religiøst tilsnitt i høytidene. Livssynsprogrammene sendes ifølge TV 2 i hovedsak søndager kl. 1800. TV 2 påpeker at til tross for at det i et samfunn der 85 prosent av befolkningen er medlemmer av statskirken, er naturlig å vie kristendommen stor plass, legger de vekt på å ha et tilbud som også omfatter andre livssyn, og viser i den forbindelse til at de viste miniserien *Abrahams barn* og reprise av *Allah og Buddha i Peer Gynts rike*.

Programkravet setter ikke mål for hyppighet og omfang, men TV 2 kan uansett vise til et ukentlig tilbud innenfor dette programområdet. Dette er noe Medietilsynet i utgangspunktet mener bør være et tilfredsstillende nivå. Store deler av tilbudet er imidlertid repriser av *Søndagsåpent*. Graden av innfrielse har også en side til bredden og variasjonen i tilbudet. Den

norske befolkningen er sammensatt og mangfoldig gruppe, og det vil være naturlig at en allmennkringkasters livssynsprogrammer gjenspeiler denne bredden. Som for 2004 viser TV 2s redegjørelse at til tross for at kanalen har hatt en viss bredde i perspektivene, er hovedinnretningen i TV 2s dekning basert på den kristne trosretning.

Medietilsynet konkluderer på denne bakgrunn med at TV 2 innfrir kravet om å sende livssynsprogrammer i 2005, men at kanalen ikke fullt ut kan sies å gjenspeile bredden innenfor området. Andel programmer er dessuten beskjedne antall repriser tatt i betraktning.

4.4.3 Bruk av målformer og dialekter – Medietilsynets vurdering

TV 2s konsesjon setter i tillegg til de overordnede kravene i vilkårenes § 3-2, og som er vurdert ovenfor, noen andre generelle krav til sendingene. Dette gjelder blant annet kravet om at TV 2 skal benytte begge de offisielle norske målformene, noe som fremgår av konsesjonsvilkårenes § 3-4.

TV 2 skriver i allmennkringkasterregnskapet at de ønsker å fremstå som *”en mangfoldig kanal for hele landet også når det gjelder språkføringen i sendingene”* (s. 34). To av fem faste nyhetsankre på TV 2s hovednyhetssendinger kl. 1830 og 2100 og en av de faste programlederne på sporten snakker nynorsk. Også programledere for *”en rekke populære programmer i 2005”* snakker ifølge TV 2 nynorsk: Arne Hjeltnes i *Klisterhjerne* og *Gutta på tur*, Gaute Grøtta Grav i *Sjøppelkongen* og Nils Gunnar Lie i *God morgen, Norge!* Med jevne mellomrom tekstes nyhets- og sportsreportasjene på nynorsk (norsk-til-norsk-teksting via tekst-tv), og den amerikanske dramaserien *I skuddlinjen* ble teksten på nynorsk gjennom åpen tekst som ligger ute i bildet (s. 34). TV 2 vil, ifølge regnskapet, sørge for at både bokmål og nynorsk blir godt representert på sendeplanen i 2006, og etter planen skal flere serier tekstes på nynorsk.

TV 2s redegjørelse gir en indikasjon på representasjonen av nynorsk i konkrete programmer, og Medietilsynet ser ingen grunn til å betvile at begge målformer benyttes i TV 2s sendinger.

Medietilsynets konkluderer med at TV 2 innfrir kravet om å benytte begge offisielle målformer i sine sendinger.

4.4.4 Teksting for hørselshemmede – Medietilsynets vurdering

Konsesjonen til TV 2 stiller også et krav til at programtilbudet skal gjøres tilgjengelig for hørselshemmede. Kravet er nærmere presisert i § 3-5, og lyder slik:

”TV 2 skal tekste sendingene i tidsrommet 1800 til 2200 hver dag for hørselshemmede. Dette gjelder programmer der teksting er teknisk og praktisk mulig i forhold til produksjonstid. Lar det seg ikke gjøre å tekste hele sendingen skal enkeltinnslag om mulig tekstes.

TV 2 skal ta i bruk teknologi for automatisert simultanteksting av sine direkte sendte nyhets- og aktualitetsprogrammer så snart slik teknologi er tilgjengelig og kvalitetsmessig tilfredsstillende. Inntil slik teknologi tas i bruk skal TV 2 tekste reprisene på direkte sendte aktualitetsprogrammer.”

I allmennkringkasterregnskapet redegjør TV 2 for at kanalen tilrettelegger norske programmer for hørselshemmede i sentral sendetid. Nærmere bestemt tekster TV 2 samtlige programmer som ikke er direkte sendte mellom kl. 1800 til 2200, blant annet *Hotel Cæsar, Klisterhjerne, Vil du bli millionær?, Sjøppelkongen, Søndagskongen, Hos Martin, Turklar, På innsiden med Thomas Giertsen, TV 2 hjelper deg* og *Jakten på kjærligheten* (s. 35). TV 2 tekstet også de reportasjene i nyhets- og sportssendingene som ble ferdig i rimelig tid før sending. Gjennomsnittlig utgjorde dette knapt fire tekstede reportasjer per 1830-sending og knapt fem per 21-sending. I nyhetsmagasinet *Magasinet* ble vanligvis samtlige reportasjer tekstet. Når det gjelder sportstekstingen, omhandler stoffet ofte begivenheter som pågår tett opptil og under sending. På bakgrunn av dette har ikke TV 2 klart å opprettholde nivået på antall tekstede reportasjer i 2005, men tallet har gått noe ned. Ettersom det automatiserte tekstesystemet lar vente på seg, har TV 2 i 2005 gjort visse forbedringer i det manuelle systemet slik at VB-kommentarene til nyhets- og sportsankere kan tekstes. TV 2 ønsker også å gjøre forsøk med teksting av nyhetsankernes introduksjoner, men understreker at *”dette er tekster som ofte forandres tett opp til sending, og at introduksjoner som endres rett før sending sannsynligvis også medfører at tekstingen av den første VB-kommentaren må kuttes* (s 35). TV 2 er i tråd med konsesjonspålegget innstilt på å ta i bruk automatisert direkteteksting så snart teknologien er tilstrekkelig utviklet for norsk, men påpeker at ettersom norsk er en liten språkgruppe har det vært vanskelig å få internasjonale teknologileverandører interessert. TV 2 konkluderer med at statlig medvirkning er en forutsetning for utviklingen av norsk språkdatabase og norsk språkteknologi. På statsbudsjettet for 2006 ble det bevilget fire

millioner kroner til et samarbeidsprosjektet mellom staten og allmennkringkasterne, noe TV 2 mener ikke er nok til å utvikle ferdig teknologi, men kan være et viktig bidrag til å utvikle en norsk prototyp. TV 2 understreker at *”et produkt med høy nok gjenkjennelsesrate til å kunne brukes i på vanlige tv-sendinger, etter alt å dømme ligger noen år frem i tid* (s. 35).

Medietilsynets vurdering er at TV 2 har redegjort tilfredsstillende for hvordan kanalen ivaretar kravet til teksting av sendingene i tidsrommet 1800 til 2200 og hvilke utfordringer som knytter seg til hva som er *teknisk og praktisk mulig*. Medietilsynet konkluderer med at TV 2 innfrir forpliktelsene om teksting for hørselshemmede.

DELRAPPORT V - NRK

5 VURDERING AV NRKs PROGRAMVIRKSOMHET I 2005

5.1 SAMMENDRAG

NRK er en statlig institusjon med lovfestet rett til å drive kringkasting. Dette setter NRK i en særstilling blant de norske allmennkringkasterne, og det påhviler NRK et ekstra ansvar for å ivareta sine allmennkringkastingsforpliktelser.

NRK viser i sitt allmennkringkasterregnskap til en lytter/seerundersøkelse som viser at store deler av publikum anser deres virksomhet som troverdig, mangfoldig og viktig. Dette samsvarer på mange måter med den vurdering Medietilsynet har foretatt av NRKs programvirksomhet i 2005. NRK kan gjennom sine to kanaler på fjernsynssiden og tre kanaler på radiosiden vise til tematisk og sjangermessig bredde, med fokus på nyheter, informasjonsprogram, sport, drama, musikk, underholdning og samfunnsspørsmål. NRK må imidlertid tåle kritikk på enkelte områder der de har få programmer, for eksempel innenfor kategoriene naturprogram, vitenskap og undervisningsprogrammer.

NRK har en viktig oppgave å ivareta med hensyn til programmer for nasjonale og språklige minoriteter, og kan vise til et fast program for etniske minoriteter, *Migrapolis*, både i fjernsyn og radio, samt programmer som inkluderer minoritetsperspektiver også i det øvrige sendeskjemaet. NRK har et særskilt ansvar overfor den samiske befolkningen, og sender samiske nyheter på radio og fjernsyn. Fjernsynstilbudet sendes kun hverdager. Selv om en slik innretning ikke er i strid med tilsynets fortolkning av vedtektsbestemmelsens krav til daglige nyhetssendinger, reiser Medietilsynet spørsmål ved om ikke NRK som lisensfinansiert allmennkringkaster bør ha et fjernsynstilbud på samisk også i helgene. Medietilsynet er videre ikke helt tilfreds med det samisk-språklige tilbudet til barn og unge, ettersom NRK har valgt å legge et samisk-språklig tilbud til *barn* i fjernsyn og et samisk-språklig tilbud til *unge* i radio, mens vedtektsbestemmelsen tilsier at begge gruppene skal ha et tilbud på begge

plattformer. Det samiske tilbudet generelt er hovedsakelig konsentrert om nyheter, men NRK har en viss tematisk bredde, særlig på radiosiden. NRKs redegjørelse om samiske kulturprogrammer i fjernsyn og radio viser at kjernetilbudet i en viss grad kan sies å bidra til å utvikle og formidle samisk kunst og kultur.

NRK bidrar i høy grad til å utvikle og formidle norsk, kunst og kultur, blant annet ved å innfri kravet til norsk musikk i radio, formidle scenekunst og musikk fra statlige finansierte kulturinstitusjoner, ved å formidle og produsere norsk drama og å sende kulturprogrammer som viser bredden i norsk kulturliv. Medietilsynet påpeker imidlertid at nynorskandelen i NRK fjernsyn er for lav. NRK skal være en kanal for hele landet, og kringkasteren har 12 distriktskontorer. NRK tilbyr regionale sendinger i fjernsyn *alle hverdager* og i radio alle dager unntatt søndager. I lys av betraktningene ovenfor når det gjelder det samiske fjernsynstilbudet, er det Medietilsynets oppfatning at man også på dette området bør kunne stille spørsmål ved om ikke NRKs regionale tilbud bør omfatte helgene.

NRK har særlige forpliktelser overfor barn og unge, og kringkasteren imøtekommer i stor grad disse forpliktelsene med faste programposter for barn både på fjernsyn og i radio, egne ungdomsprogrammer i fjernsyn og et radiotilbud til ungdom gjennom P3s sendinger. Medietilsynet har imidlertid noen bemerkninger knyttet til i hvilken grad NRK når alle delene av ungdomsgruppen med sitt radio- og fjernsynstilbud, og ber NRK redegjøre nærmere for dette i neste års regnskap.

5.2 VURDERINGSGRUNNLAG

Norsk rikskringkasting AS (NRK) har med hjemmel i kringkastingsloven § 2-1 første ledd²⁷ en lovfestet rett til å drive kringkasting, noe som setter det statlige selskapet i en annen posisjon enn de øvrige allmennkringkasterne ettersom disse er underlagt konsesjonsplikt. I forlengelsen av at staten eier alle aksjene i NRK, er det Kultur- og kirke departementet som forvalter eierskapet til NRK. Generalforsamlingen utgjøres av kultur- og kirke ministeren.

NRKs formålsparagraf er fastsatt i kringkastingsloven § 6-1 tredje ledd. Det fremgår av denne bestemmelsen at hovedformålet til NRK er å drive allmennkringkasting, og at annen

²⁷ Se <http://www.lovdata.no/all/nl-19921204-127.html> for kringkastingslovens bestemmelser.

virksomhet må ha tilknytning til dette hovedformålet. I NRKs vedtekter er selskapets oppfatning av allmennkringkasteroppdraget utdypet²⁸. Vedtektene ble sist endret den 14. juni 2004 i tilknytning til daværende kultur- og kirkeminister Valgerd Svarstad Hauglands redegjørelse til Stortinget om en presisering av NRKs allmennkringkasteroppdrag²⁹.

Fastsettelsen av NRKs allmennkringkasteroppdrag i vedtektsform gjør at Medietilsynet ikke kan føre tilsyn med NRK på lik linje med de øvrige allmennkringkasterne. For å kunne sanksjonere NRK måtte programkravene vært tatt inn i regelverket (lov/forskrift). Oppfølgingen av Medietilsynets vurderinger av NRKs programvirksomhet ivaretas av NRKs generalforsamling. Generalforsamlingen vil på bakgrunn av Medietilsynets evalueringer vurdere behovet for å endre NRKs vedtekter, for derigjennom å presisere NRKs allmennkringkasteroppdrag ytterligere.

I Medietilsynets årlige gjennomgang av allmennkringkasternes virksomhet er det primært oppfyllelsen av programforpliktelsene som skal vurderes. Innfrielsen av de enkelte programkrav vurderes for NRKs del med basis i følgende kilder:

- 7) NRKs allmennkringkasterregnskap for 2005 med vedlagte statistikker
- 8) supplerende opplysninger mottatt per e-post 23. juni og 5. juli 2006
- 9) NRKs vedtekter
- 10) myndighetenes uttalte formål med presiseringen av NRKs allmennkringkasteroppdrag i statsrådets redegjørelse om allmennkringkasteroppdraget til NRK for Stortinget den 4. mai og den etterfølgende behandlingen i Stortinget 11. mai 2004
- 4) NRKs nettsider med programoversikter og annen programinformasjon

På punkter der kravene til sendevirksomheten bygger på kvalitative begreper, vil Medietilsynet både se på NRKs refleksjoner over hvordan disse kravene kommer til uttrykk i programvirksomheten og statistikken slik den fremkommer i allmennkringkasterregnskapet. I denne forbindelse vil Medietilsynet også foreta mediefaglige vurderinger av programvirksomheten.

²⁸ Se http://odin.dep.no/filarkiv/277189/Vedtekter_for_NRK_AS.pdf for NRKs vedtekter.

²⁹ Se Allmennkringkastingsrapporten 2004 punkt 5.1 for ytterligere informasjon.

5.3 NRKs VEDTEKTER

NRKs vedtekter inneholder både overordnede krav og mer spesifikke krav til kringkasterens allmennkringkastingstilbud. Det er programtilbudet i NRKs kjernevirksomhet, altså fjernsynskanalene NRK1 og NRK2 og radiokanalene P1, P2 og P3, Medietilsynet skal vurdere. Forpliktelsene til disse kanalene fremgår av vedtektenes §§ 3-4 om NRKs kjernevirksomhet og 3-5 om programkrav. I henhold til vedtektenes § 3-6 skal NRKs årlige allmennkringkasterregnskap redegjøre for programvirksomheten relatert til forpliktelsene som er fastsatt i disse bestemmelsene.

NRK har utarbeidet et allmennkringkasterregnskap som, sammen med de supplerende opplysningene, tar for seg hver enkelt programforpliktelse. Det blir i tillegg redegjort for hvordan NRK mener kravene ivaretas. Programstatistikken NRK leverer er for de fleste kanalene basert på kanalens totale sendevirksomhet, og gir slik et bilde av bredden og variasjonen i programtilbudet som helhet. Med basis i denne programstatistikken og de beskrivelser NRK har levert om kjernevirksomheten i 2005, vil Medietilsynet vurdere om NRK innfrir vedtektenes krav til programvirksomheten.

Programtilbudet i NRKs kjernetilbud kan deles i henholdsvis de to riksdekkende fjernsynskanalene og de tre riksdekkende radiokanalene. I tabell 1 og 2 presenteres programtilbudet for de to riksdekkende fjernsynskanalene, mens tabellene 3, 4 og 5 omhandler radiokanalene. Tabellene er hentet fra vedlegget til NRKs allmennkringkasterregnskap:

Tabell 1: Programstatistikken for NRK 1

NRK 1 i 2005	Interaktivt	Program	Totalt	2004	2005
	timer	timer	timer	%	%
Barneprogram		629	629	9	10
Drama		1080	1080	16	17
Informasjonsprogram	104	1442	1546	24	24
Kunst/kultur/medier		227	227	2	4
Musikk	111	143	254	4	4
Naturprogram	52	66	119	1	2
Nyheter		1259	1259	20	20
Religion/livsfilosofi		54	54	1	1
Sport	53	696	749	12	12
Underholdning	15	378	393	9	6
Vitenskap		88	88	1	1
Annet		12	12	0	0
Undervisning		4	4	0	0
Pauseprogram/filler		8	8	0	0
Totalt	335	6075	6410	100	100

Tabell 2: Programstatistikken for NRK2

NRK 2 i 2005	Interaktivt	Program	Totalt	2004	2005
	timer	timer	timer	%	%
Barneprogram		6	6	0	0
Drama	3	823	826	9	10
Informasjonsprogram		490	490	5	6
Kunst/kultur/medier	73	133	207	1	2
Musikk	5120	527	5646	69	67
Naturprogrammer		32	32	0	0
Nyheter		94	94	1	1
Pauseprogram/filler		3	3	0	0
Sport	66	395	461	6	5
Underholdning	54	587	641	9	8
Undervisning		7	7	0	0
Vitenskap		2	2	0	0
Totalt	5316	3099	8416	100	100

Tabell 3: Programstatistikken for P1

NRK P1	Førstegangs-sendinger	Repriser	Totalt 2005	2004	2005
	timer	timer	timer	%	%
Drama	34	35	69	1	1
Musikk	2004	636	2639	29	30
Kunst/kultur/medier	1	0	1	0	0
Underholdning	1875	331	2206	20	25
Hjem/fritid/hobby	64	0	64	1	1
Vitenskap	93	1	94	1	1
Religion/livsfilosofi	111	48	159	2	2
Samfunnsspørsmål	681	1	682	8	8
Nyheter	969	0	969	11	11
Portrett	12	16	29	0	0
Barneprogram	131	0	131	2	2
Regionale sendinger inkl. Såmi radio	1335	19	1354	15	15
Sport	269	0	269	2	3
Annet	94	0	94	7	1
Totalt	7674	1086	8760	99	100

Tabell 4: Programstatistikken for P2

NRK P2	Førstegangs-sendinger	Repriser	Totalt 2005	2004	2005
	timer	timer	timer	%	%
Drama	106	163	269	4	4
Musikk	1599	491	2091	33	32
Kunst/kultur/media	987	260	1247	11	19
Underholdning	35	56	91	1	1
Hjem/fritid/livsstil	44	58	102	1	2
Vitenskap	241	276	517	7	8
Religion/livsfilosofi	54	61	116	1	2
Samfunnsspørsmål	393	339	733	14	11
Nyheter	971	142	1113	19	17
Portretter	27	36	63	1	1
Barneprogram/ungdomsp	30	34	65	1	1
Regionale inkl. Såmi	134	1	135	2	2
Sport	12	0	12	0	0
Annet	18	0	18	4	0
Totalt	4653	1917	6570	100	100

Tabell 5: Programstatistikken for P3

NRK P3	Totalt 2005	2004	2005
	timer	%	%
Musikk	4266	64	65
Pop-kultur	58	1	1
Om film	76	1	1
Musikkjournalistikk	676	10	10
Nyheter	515	11	8
Humor	274	3	4
Underholdning	577	5	9
Aktualitet/samfunn	76	3	1
Sex og samliv	40	1	1
Annet	13	0	0
Totalt	6570	100	100

Selv om det er programvirksomheten i 2005 som er gjenstand for vår vurdering, vil det imidlertid være grunn til å se hen til utviklingen for de enkelte programområdene, og det relative forholdet mellom dem, over tid. Dette må etter Medietilsynets oppfatning særlig gjelde for NRK, som har en lovfestet rett og en plikt til å drive allmennkringkasting. Vi har derfor valgt å ta med programstatistikken for de to siste årene, som er sammenfallende med perioden hvor Medietilsynet har ivarettatt dette tilsynsoppdraget. Selv om det er enkelte forskjeller mellom kategoriseringen fra 2004 til 2005, gir tabellene likevel et bilde av utviklingen i programtilbudet. Det bemerkes i denne sammenheng at for at Medietilsynet skal kunne registrere de enkelte utviklingstrekk i programtilbudet, er det viktig at NRK har en enhetlig kategorisering av sine programområder og forklarer eventuelle endringer i allmennkringkasterregnskapene, herunder knytter bemerkninger til hvilke programmer som er blitt kategorisert annerledes.

5.4 PROGRAMKRAVENE I NRKs VEDTEKTER

NRK er ikke forpliktet til å rapportere hvordan selskapet innfrir de overordnede kravene til NRKs allmennkringkastingstilbud slik de er formulert i vedtektenes § 3-3, som representerer de overordnede betraktningene på NRKs allmennkringkasteroppdrag. § 3-3 spiller også prinsipper som står sentralt i definisjonen av allmennkringkasting, slik som tilgjengelighet, variasjon i programtilbud og publikumshenvendelse samt innsikt og kunnskap om samfunnet vi lever i. Medietilsynet mener den overordnede bestemmelsen i § 3-3 kan sees som en del av

grunnlaget for å vurdere NRKs forpliktelser, og har derfor valgt å gjengi den før vi går inn på vurderingen av de spesifikke kravene. Vedtektenes § 3-3 lyder slik:

”Det samlede allmennkringkastingstilbud skal via fjernsyn, radio og interaktive medier eller liknende sikre den norske befolkning et bredt tilbud av programmer og tjenester. I tilbudet skal det etterstrebtes høy kvalitet, allsidighet og mangfold. I tilbudet skal det legges avgjørende vekt på hensynet til informasjons- og ytringsfrihet og de demokratiske grunnverdier. Ved informasjonsformidlingen skal det legges vekt på saklighet, analytisk tilnærming, redaksjonell uavhengighet og upartiskhet. Virksomheten skal sikre befolkningen adgang til vesentlig samfunnsinformasjon og debatt. Den skal bidra til å styrke norsk språk, identitet og kultur. Virksomheten skal preges av høy etisk standard og over tid være balansert.”

Allmennkringkasterregnskapet til NRK skal som nevnt ovenfor under punkt 5.3 redegjøre for programvirksomheten i det foregående året, relatert til de forpliktelser som er fastsatt i §§ 3-4 og 3-5. Ifølge § 3-4 skal programtilbudet i NRKs kjernevirksomhet:

- ”- ha tematisk og sjangermessig bredde, både når det gjelder sammensetningen av programkategorier og sammensetningen innenfor den enkelte programkategori.***
- inneholde programmer som er informerende og utviklende, og som øker befolkningens allmennkunnskap***
- ha et innhold som appellerer til brede lag av befolkningen og som ivaretar interesser til minoritetsgrupper og særskilte grupper***
- i hovedsak bestå av norskspråklige sendinger. Begge de offisielle målformene skal benyttes. Minst 25 prosent av verbalinnslagene skal være på nynorsk.***
- samlet ha en bred samfunnsmessig dekning og således avspeile mangfoldet av kultur, livssyn og levevilkår som finnes i de forskjellige delene av landet.”***

Presiseringene i de fem strekpunktene i § 3-4 danner strukturen for vår gjennomgang av disse kravene til NRKs kjernevirksomhet. De konkrete programkravene for henholdsvis radio- og fjernsynstilbudet i NRKs kjernevirksomhet fremgår av § 3-5 og vurderes nedenfor i punkt 5.4.2. Selv om det er åpenbare forskjeller i hvordan konsesjonsvilkårene for de kommersielle kringkasterne og vedtektene til NRK er formulert, er det på samme tid likheter i strukturen mellom de to vilkårstypene. Dette gjør at vurderingen av om de ulike programkravene i § 3-5 er innfridd, slik som for konsesjonsvilkårenes spesifikke og overordnede programkrav, samlet sett sier mye om graden av oppfyllelse av kravene som stilles i § 3-4.

5.4.1 Kravene til NRKs kjernevirksomhet – Medietilsynets vurdering

5.4.1.1 Tematisk og sjangermessig bredde

Ifølge vedtektenes § 3-4 første ledd, første strekpunkt, skal NRK i programtilbudet i sin kjernevirksomhet ha tematisk og sjangermessig bredde³⁰, både når det gjelder sammensetningen av programkategorier og sammensetningen innenfor den enkelte programkategori.

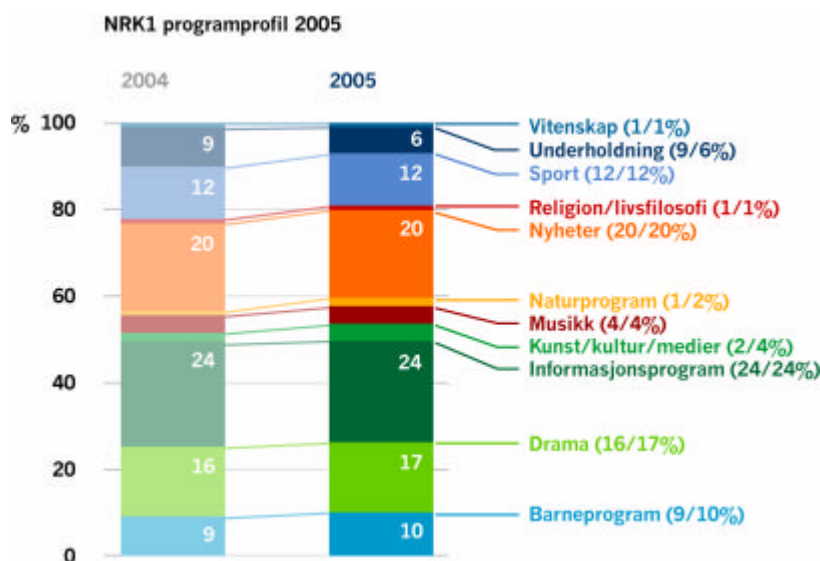
For å kunne vurdere om et programtilbud byr på en tematisk og sjangermessig bredde er det etter Medietilsynets oppfatning ikke hensiktsmessig med en kategorisering i for store ”sekkeposter”. En eventuell bruk av samlekategorier forutsetter en klar redegjørelse for hvilke programtyper, tematisk og sjangermessig, som faktisk inkluderes i den aktuelle kategorien. I de tilfeller kategorisering av program endres, er det avgjørende for tilsynet at det redegjøres konkret om hva endringen består i, slik at eventuelle utslag dette gir i statistikken ikke tolkes som reelle programmessige endringer.

I samsvar med redegjørelsen om NRKs allmennkringkasteroppdrag og Stortingets etterfølgende debatt om denne, er det forutsatt at strengere krav bør stilles til den offentlige, lisensfinansierte allmennkringkasteren NRK enn til de kommersielle allmennkringkasterne. Medietilsynet vurderer derfor bredden i det samlede programtilbudet både i radio og i fjernsyn, men også programtilbudet innefor hver enkelt kanal for på den måten å avdekke komplementære og substituerbare strukturer i NRKs allmennkringkastingsvirksomhet.

I allmennkringkasterregnskapet fremgår det at NRK sendte 14 826 timer **fjernsyn** i 2005. Dette fordelte seg med 6 410 timer i NRK1, og 8 416 timer i NRK2. I sendetimetallet for NRK2 er det medregnet 5 316 timer interaktiv-TV. Dette betyr at hovedtilbudet i NRK2 består av musikk, sendt i flater som innbyr til ulike former for interaktivitet fra publikum. Programtilbudet i de to kanalene målt i prosent av deres faktiske sendetid er illustrert i figur 1 og i figur 2. Disse figurene er basert på de prosentandelene som fremgår i tabellene 1 til 5 i punkt 5.3 ovenfor, men figurene illustrerer bedre det relative forholdet mellom de ulike programkategoriene i sendeflaten som helhet. Det er også slik NRK selv har fremstilt programstatistikken i sitt allmennkringkasterregnskap for 2005.

³⁰ Se vedlegg nr. 1 “Definisjoner”.

Figur 1:

(Kilde: NRK)

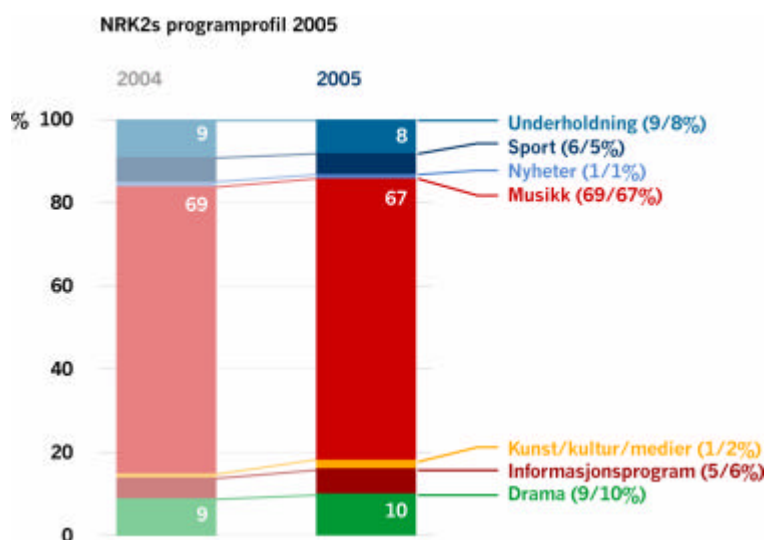
Figur 1 viser at *informasjonsprogrammer*, *nyheter* og *drama* er dominerende programkategorier i NRK1s sendeflate, med andeler på henholdsvis 24, 20 og 17 prosent. Kategorien *informasjonsprogrammer* er en samlekategori som inkluderer en rekke ”underkategorier”. En oversikt over disse underkategoriene finnes nedenfor under punkt 5.4.1.2. NRK uttaler i de supplerende opplysningene at kategorien *informasjonsprogrammer* har økt de siste årene på grunn av innføringen av daglige Frokost-tv sendinger samt noen flere timer med informasjonsprogrammer i sen primetime på hverdager. Det er videre grunn til å bemerke at andelen underholdning har gått ned fra 9 til 6 prosent i 2005. NRK redegjør for denne endringen i vedlegget til allmennkringkasterregnskapet, og viser til at nedgangen skyldes reelle endringer i programtilbudet: Flatene kl. 1955 og 2230 på hverdager har fått større innslag av naturprogrammer, informasjonsprogrammer og kulturprogrammer, noe som igjen har ført til reduksjon i andelen *underholdning* i dette tidsrommet. NRK viser også til at 9 timer *Kulturnytt* på NRK1 trekker andelen *kunst/kultur/medier* noe opp. Økningen i drama fra 16 til 17 prosent skyldes ifølge NRK et økt tilbud innenfor denne kategorien etter kl. 2300 og om ettermiddagen på hverdager.

Det er Medietilsynets konklusjon at NRK1 har en sjangermessig bredde i programtilbudet i 2005. Når det gjelder den tematiske bredden i NRK1 vil Medietilsynet peke på at kategorien *undervisningsprogram* er representert med 0 i programstatistikken. Dette er et tilbud i NRKs programvirksomhet som tradisjonelt har hatt et opplysende innhold, og som det i Stortingets

debatter om NRKs allmennkringkasteroppdrag er fokus på. Omfanget av *religion/livsfilosofi*, *naturprogram* og *vitenskap* er så lavt at det etter Medietilsynet vurdering ikke er rom for en ytterligere nedgang innen disse kategoriene. At NRK1 er NRKs hovedkanal innenfor kjernevirksomhetens fjernsynstilbud medfører en særskilt forpliktelse til å innrette programtilbudet slik at allmennkringkasteroppdraget innfris.

Figur 2 illustrerer hvordan programtilbudet er innrettet i NRK2. Figurens prosentangivelser tilsvarer tallene som fremgår av tabell 2 i punkt 5.3 ovenfor. Det er tydelig at musikkandelen er dominerende i NRK2 med hele 67 prosent av sendeflaten. Dette har åpenbart en sammenheng med at NRK i programstatistikken inkluderer det interaktive tv-tilbudet som i hovedsak utgjøres av nettopp musikkprogrammer.

Figur 2:

(Kilde: NRK)

Med et så stort musikktilbud er det interessant å se hvilken bredde det er i dette tilbudet. Tabellen nedenfor viser fordelingen av musikk sjangrer på sendetid, og det er tydelig at kategorien *pop/rock* dominerer NRK2s musikktilbud med hele 4 436 timer av totalt 5 646 timer med musikk. Dette utgjør 78 prosent av musikktilbudet. Det ble også viet sendetid til *musikk annet, jazz, country* og noe *klassisk/opera*.

Tabell 6:

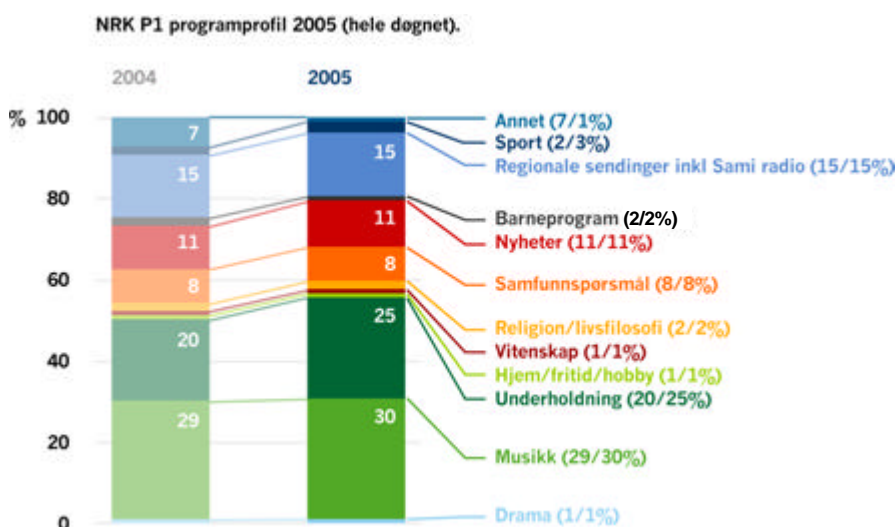
Underkategori av musikk på programnivå	2005
	Timer
Country	102
Jazz	179
Klassisk/opera	98
Musikk annet	832
Pop/rock	4436
Total	5646

Figur 2 bekrefter inntrykket av at NRK2 i hovedsak fungerer som en tilleggskanal til NRK1. Den begrensede tematiske og sjangermessige bredden innen NRK2, med en stor andel musikk konsentrert om kategorien *pop/rock*, bidrar ikke i vesentlig grad til å styrke den tematiske og sjangermessige bredden på fjernsynssiden.

NRK sendte samtidig 21 900 timer **radio** i 2004. Dette fordelte seg med 8 760 timer i P1, hvorav 1 335 timer var regionale sendinger og 19 timer var fra NRK Sàmi Radio, 6 570 timer i P2 (kl. 0600-0000), hvorav 8 timer regionale sendinger og 127 timer for den samiske befolkningen, og 6 570 timer i P3 (kl. 0600-0000).

Programprofilen i de tre kanalene er illustrert i figurene 3, 5 og 7, og kan på samme måte som for fjernsynsfigurene sees sammen med tabell 3, 4 og 5 for de respektive kanalene i punkt 5.3 ovenfor. Figur 3 viser programtilbudet i **P1**:

Figur 3:

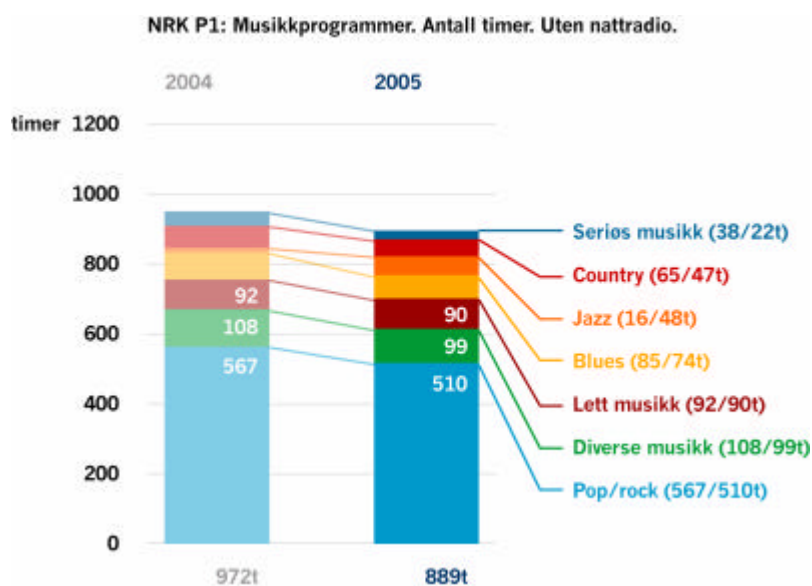

(Kilde: NRK)

Programprofilen i P1 viser at de største endringene fra 2004 har skjedd i kategoriene *underholdning* og *annet*, hvor *annet* er blitt redusert fra 7 til 1 prosent og *underholdning* økt fra 20 til 25 prosent. NRK forklarer disse endringene med ”vasking” av data. Etter en kritisk gjennomgang av *annet*-kategorien for 2005 er flere programmer nå blitt overført til *underholdning*. NRK presiserer at endringene ikke skyldes noen programmessige endringer på kanalen.

Figur 3 viser hvordan kategoriene *musikk* og *underholdning* står sentralt i P1s programprofil, med andeler på henholdsvis 30 og 25 prosent, noe som nært tilsvarende halve programtilbudet. Med et slikt musikkomfang³¹, er det interessant å se hvilken musikk som spilles. NRK redegjør i allmennkringkasterregnskapet for hvilke musikkjangrer som var representert på P1 i 2005 (natradio ikke medregnet):

Figur 4:

(Kilde: NRK)

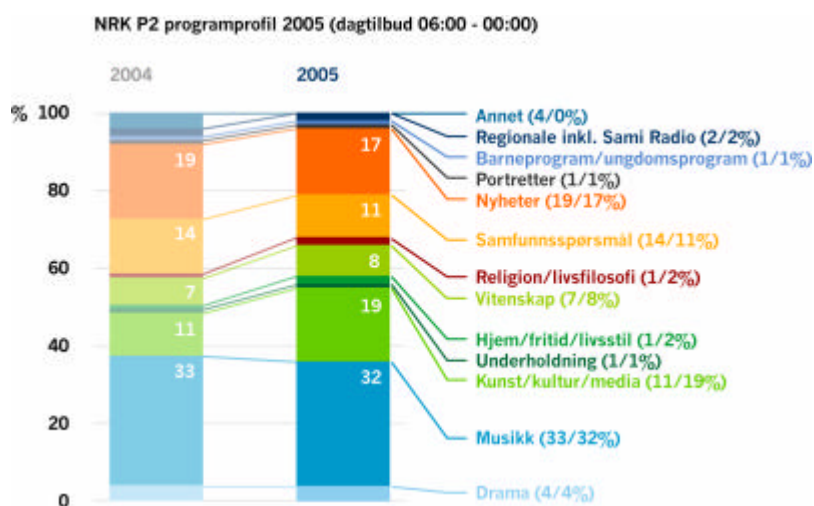
Figur 4 viser at *pop/rock* dominerer musikkbildet i P1 med hele 510 av i alt 889 timer sendt musikk. P1 sendte også en forholdsvis høy andel innen kategorien *lett musikk* og *diverse musikk*, mens *blues*, *jazz*, *country* og noe *seriøs musikk* også ble viet sendeplass.

³¹ Ettersom programstatistikken er basert på sendingene hele døgnet bidrar nattsendingene i P1, med en høy andel musikk, til å øke musikkandelen relativt sett for fremstillingen av programtilbudet som helhet.

Når det gjelder vurderingen av den tematiske bredden i P1 vil Medietilsynet peke på en generell utfordring i forhold til rapporteringen av den reelle tematiske bredden i magasinflater/brede sendeflater. I forhold til P1 er det også spørsmål om hvilken tematisk og sjangermessig bredde de regionale sendingene byr på. Beskrivelsene av de ulike programmene i P1 i allmennkringkasterregnskapet og på NRKs nettsider reflekterer likevel at P1 har en tematisk og sjangermessig bredde i tilbudet.

I figur 5 presenteres programtilbudet i **P2** basert på sendetiden 0600 til 0000. NRK begrunner dette med at P2 samsender med Alltid Klassisk om natten:

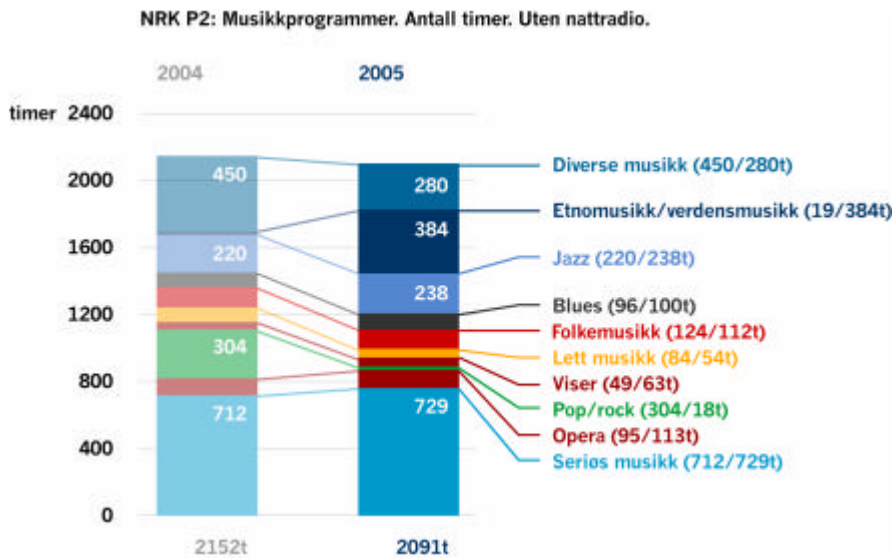
Figur 5:

(Kilde: NRK)

Figur 5 viser hvordan kategoriene *musikk*, *samfunnsspørsmål* og *nyheter* dominerer programprofilen i P2, med andeler på henholdsvis 32 prosent, 11 prosent og 17 prosent. NRK redegjør i allmennkringkasterregnskapet for bredden i musikktilbudet på P2 (natradio ikke medregnet):

Figur 6:

(Kilde: NRK)

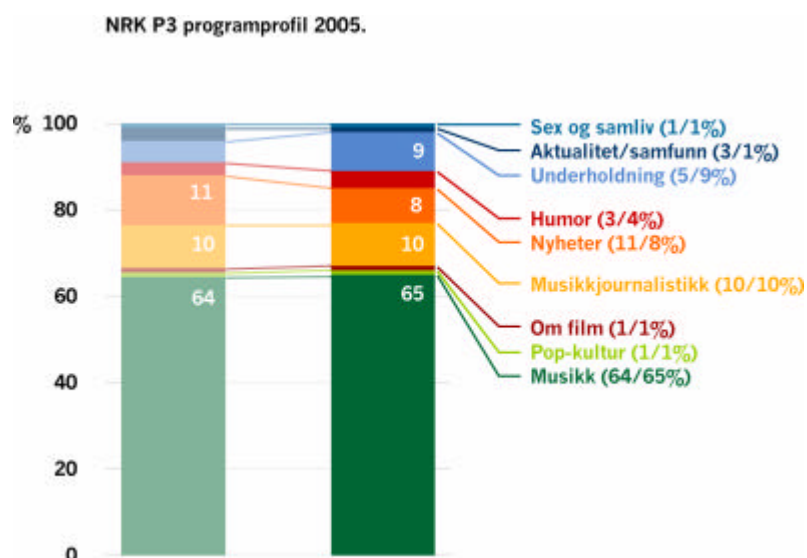
Figur 6 illustrerer at P2 hadde et bredt sammensatt musikktilbud i 2005, men at *seriøs musikk* dominerte musikkbildet med hele 729 timer av i alt 2091 timer med musikk. P2 viet også betydelig sendetid til *etnomusikk/verdensmusikk*, *diverse musikk* og *jazz*. Også *opera*, *blues* og *folkemusikk*, *viser*, *lett musikk* og noe *pop/rock* var inkludert i sendeskjemaet.

Av programstatistikken synes det som om de største endringene for 2005 har skjedd innenfor kategoriene *kunst/kultur/media*, *samfunnsspørsmål* og *annet*. I vedlegget til allmennkringkasterregnskapet forklarer NRK disse endringene med omkodning av programmer samt "vasking" av kategorien *annet*. I tillegg nevner NRK at nedgangen i kategorien *nyheter* ikke skyldes programmessige endringer, men en feilregistrering av nyhetstimer for 2004 som er rettet opp i regnskapet for 2005.

Beskrivelsen av P2s programtilbud gir et klart inntrykk av at den tematiske bredden ivaretas, blant annet gjennom en rekke tematisk avgrensede program og stor bredde i kanalens musikktilbud.

I figur 7 presenteres programtilbudet i **P3** basert på sendetiden mellom 0600 og 0000. NRK forklarer dette med at P3 samsender med P1 om natten:

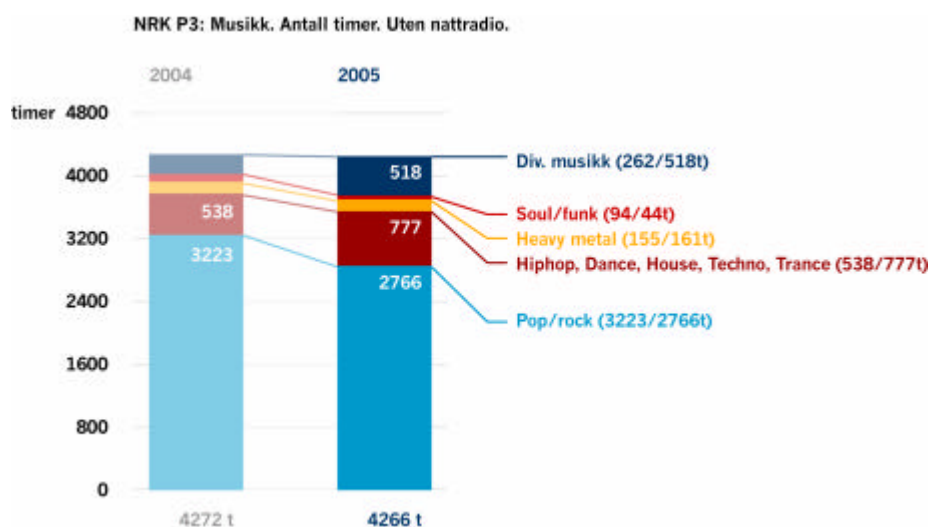
Figur 7:

(Kilde: NRK)

Programstatistikken viser at kategorien *musikk* dominerer P3s programtilbud med en andel på 65 prosent. For å vurdere bredden i dette tilbudet er det nødvendig å se på hvilke musikk sjangrer som er representert på kanalen. Ifølge NRKs opplysninger i allmennkringkasterregnskapet er P3s musikkprofil i 2005 som følger (natradio ikke medregnet):

Figur 8:

(Kilde: NRK)

Kategorien *pop/rock* dominerer musikktilbudet i P3 med hele 2766 timer av i alt 4266 timer musikk. Musikk innen kategoriene *hiphop, dance, house, techno, trance* og *diverse musikk*, samt noe *soul/funk* og *heavy metal* ble også viet sendetid i 2005.

Programstatistikken viser forøvrig en nedgang i kategorien *nyheter* fra 11 til 8 prosent. NRK forklarer at nyhetsprofilen ligger fast på P3 og at det ikke foreligger en reell reduksjon i nyhetstilbudet til P3-lytterne. Endringen skyldes derimot en feilregistrering for 2004 som nå er rettet opp. Ettersom nyhetsandelen er justert ned i 2005, har dette også medført visse endringer i andre programkategoriers prosentandel på kanalen. Når det gjelder nedgangen i kategorien *aktualitet/samfunn* fra 3 til 1 prosent viser NRK til at dette i tillegg skyldes en annerledes koding av programmet *P3 morgen* i 2005. Selv om reduksjonen i andelen *nyheter* og *aktualitet/samfunn* ikke er reelle programendringer, avdekkes det likevel at andelen programmer innen disse viktige kategoriene er betydelig lavere enn tidligere antatt. Medietilsynet mener at den høye andelen *musikk* og lave andelen *aktualitet/samfunn* gjør at kanalen P3 ikke i vesentlig grad bidrar til tematisk og sjangermessig bredde i NRKs samlede radiotilbud.

Medietilsynet registrerer at *musikk* samlet sett utgjør en betydelig del av NRKs radiotilbud. Selv om radiokanalene på mange måter har ulike profiler, er det samlede musikkbildet dominert av én kategori, nemlig *pop/rock*. Dette svekker den tematiske og sjangermessige bredden til NRKs radiotilbud noe. P2 representerer imidlertid en motvekt til de andre kanalene, og kan vise til en alternativ musikkprofil.

Medietilsynet mener at enkeltkanaler i NRKs kjernevirksomhet har en konsentrasjon av bestemte temaer og sjangrer, noe som begrenser den variasjonen som kan forventes av en allmennkringkaster. NRKs to kanaler på fjernsynssiden og tre kanaler på radiosiden utfyller imidlertid hverandre på mange måter, og Medietilsynet mener NRK samlet sett byr på et variert tilbud på begge plattformer.

Medietilsynet konkluderer med at NRK innfrir kravet om tematisk og sjangermessig bredde.

5.4.1.2 Informasjonsprogram

NRK skal i sin kjernevirksomhet tilby program som er informerende og utviklende, og som øker befolkningens allmennkunnskap. Dette fremgår av vedtektenes § 3-4 første ledd, andre strekpunkt.

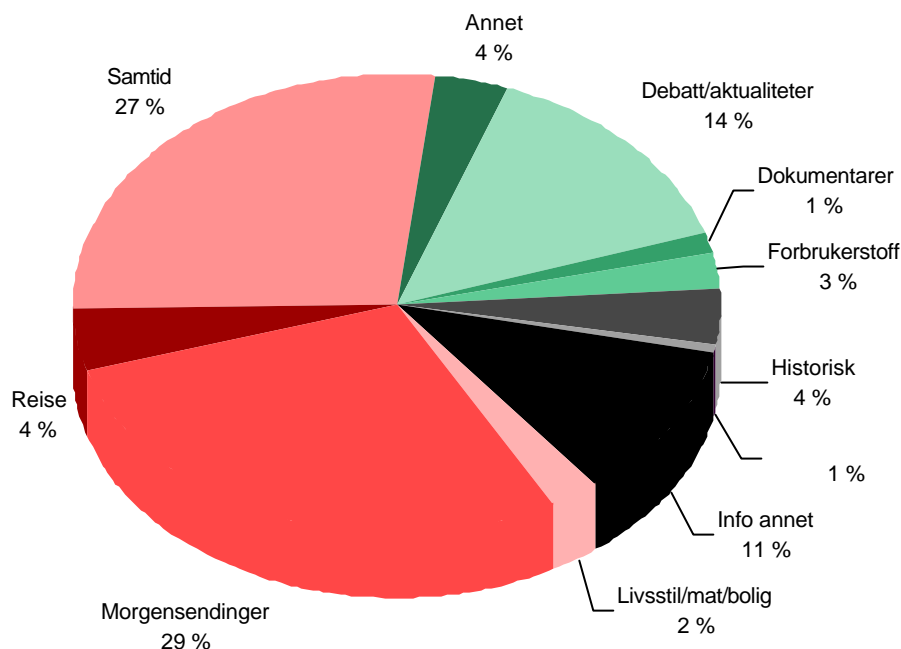
Etter Medietilsynets oppfatning er dette et krav som fordrer kvalitative undersøkelser av innholdet i de programmer NRK angir bidrar til å innfri denne forpliktelsen. Tilsynet har heller ikke for 2005 hatt kapasitet eller budsjettrom til å gjennomføre slike undersøkelser. På grunnlag av programtitler og beskrivelser NRK gir av tilbudet i sin kjernevirksomhet, herunder den store andelen *informasjonsprogram* i NRK1s tilbud, mener Medietilsynet det likevel ikke er tvilsomt at NRK i sin virksomhet byr på slike programmer. Programmer i kategoriene *informasjonsprogram*, *samfunnsprogram*, *kunst/kultur/medier* samt *nyheter* vil som regel også by på slike perspektiver. NRKs dekning av områdene *samfunn*, *nyheter* og *kunst/kultur/medier* kommenteres spesielt i punktene 5.4.1.3, 5.4.2.4 og punkt 5.4.2.8.

NRK benytter ulik kategorisering for henholdsvis radio og fjernsyn, med større bruk av samle kategorier i programstatistikken for fjernsyn. Kategorien *informasjonsprogram* utgjorde hele 24 prosent av sendetiden i NRK1 i 2005. I radiokanalene var programkategorier som tradisjonelt byr på informasjon og fordypning særlig utbredt i P2 med 11 prosent *samfunnsspørsmål*, 19 prosent *kunst/kultur/medier* samt 8 prosent *vitenskap*.

NRK viser i allmennkringkasterregnskapet en oversikt over det antall timer de enkelte underkategoriene i samle kategorien *informasjonsprogram* utgjør. Det presenteres ingen tilsvarende oversikt over radiotilbudet. Figur 9 viser fordelingen av informasjonsprogrammer på ulike underkategorier rapportert i vedlegg til allmennkringkasterregnskapet for 2005, målt i prosent av totalt omfang informasjonsprogrammer i NRK1:

Figur 9:

Informasjonsprogrammer fordelt på underkategorier

Figur 9 viser hvordan underkategoriene *morgensendinger* og *samtidsprogrammer* dominerer med henholdsvis 29 og 27 prosent av det samlede tilbudet av *informasjonsprogram*. Det kan være grunn til å påpeke at en konsentrasjon av enkelte underkategorier innenfor de samlede informasjonsprogrammer kan gå ut over graden av tematisk og sjangermessig bredde innenfor dette tilbudet.

Medietilsynet konstaterer at NRK byr på informasjonsprogrammer i sitt tilbud, men en nærmere vurdering av i hvilken grad *informasjonsprogrammene* og det øvrige programtilbudet er informerende og utviklende, betinger kvalitative undersøkelser.

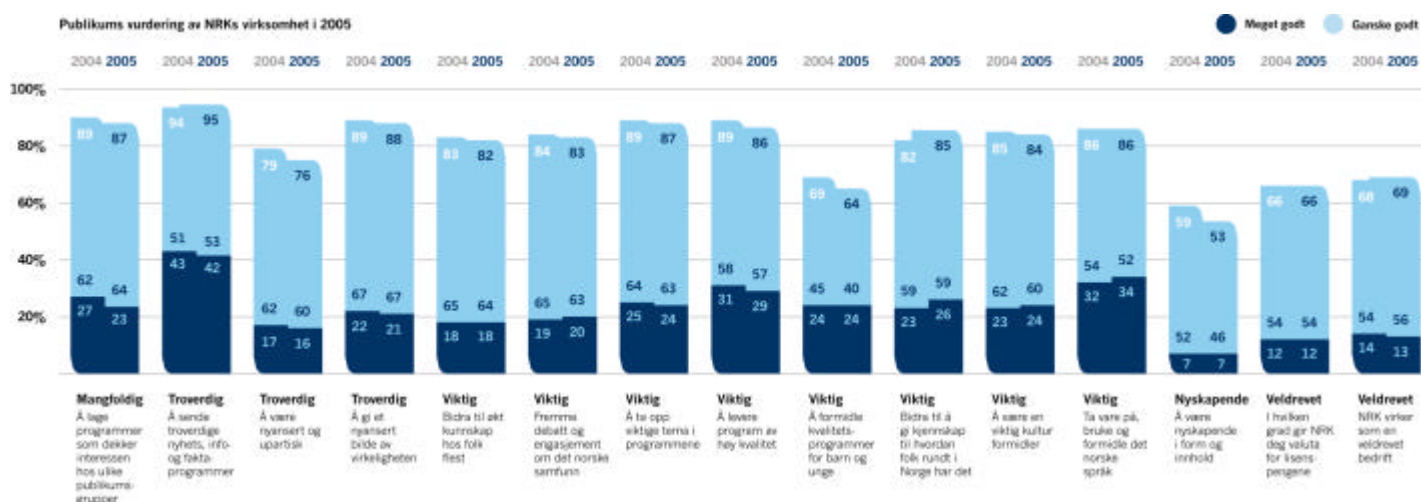
5.4.1.3 Brede og smale publikumsgrupper

Programtilbudet i NRKs kjernevirksomhet skal ifølge vedtektenes § 3-4 første ledd, tredje strekpunkt, ha et innhold som appellerer til brede lag av befolkningen og som ivaretar

interessene til minoriteter og særskilte grupper. Dette kravet dreier seg om en variasjon i publikumshenvendelse³² i betydningen ulike interesse- eller aldersgrupper.

For å redegjøre for hvordan NRK oppfyller dette kravet vises det i allmennkringkasterregnskapet til lytter/seerundersøkelser som viser publikums vurdering av NRK som allmennkringkaster:

Figur 10:

(Kilde: NRK)

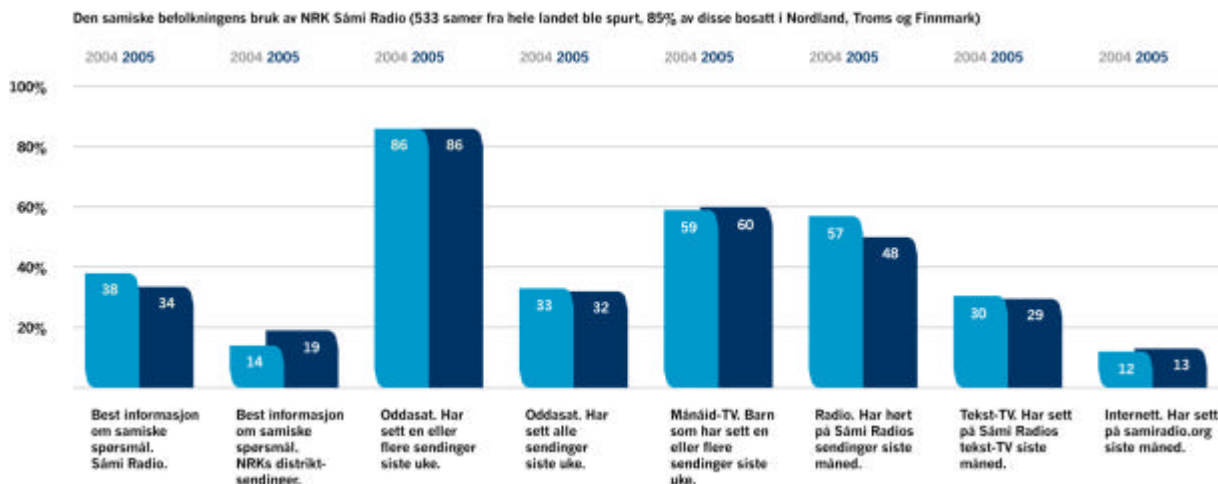
Undersøkelsen viser publikums vurdering av NRKs virksomhet, og kan dermed gi en indikasjon på i hvilken grad kringkasteren appellerer til befolkningen. Medietilsynet merker seg at NRK scorer høyt hos store deler av publikum innefor kategoriene *troverdig*, *mangfoldig* og *viktig*.

I samme undersøkelse ble det også stilt spørsmål om hvilken radio- og fjernsynskanal publikum har størst tillit til. På dette spørsmålet oppnådde NRKs samlede radio og fjernsynstilbud en andel på henholdsvis 57 og 68 prosent. Videre viser NRK til at andelen daglig lytter- og seertid i 2005 tilfalt NRKs radiokanaler med 61 prosent og fjernsynskanaler med 43,9 prosent.

NRK viser også til en undersøkelse om den samiske befolkningens bruk av NRK Sámi Radio:

³² Se vedlegg nr. 1 "Definisjoner".

Figur 11:

(Kilde: NRK)

Undersøkelsen viser at 86 prosent hadde sett en eller flere sendinger av *Oddasat* (nyhetssendingen i fjernsyn) mens 60 prosent av barna hadde sett minst én gang på det samiske barne-tv tilbudet, *Mánáid-TV*.

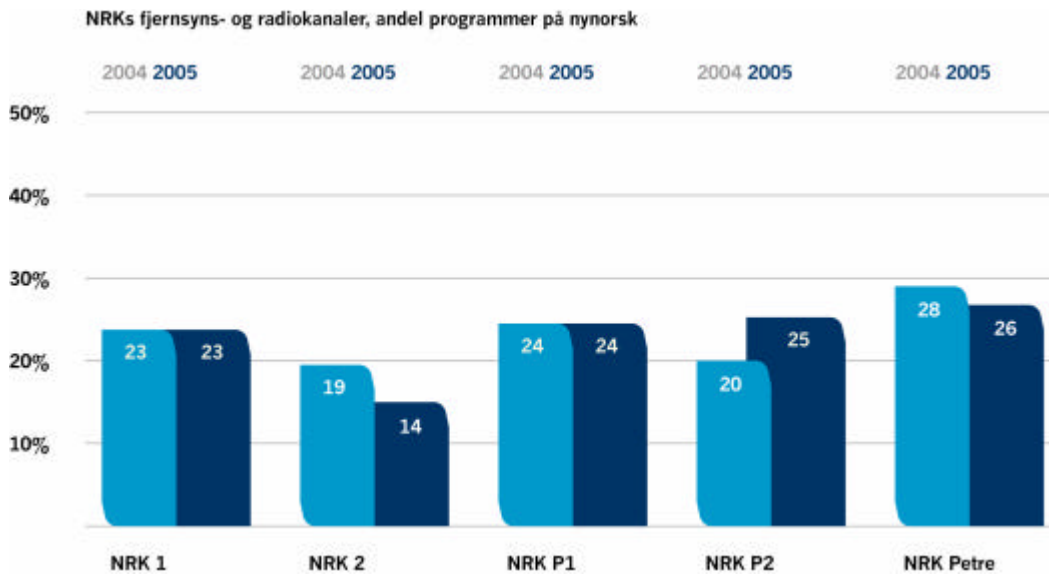
Slik kravet er formulert i NRKs vedtekter er det Medietilsynets oppfatning at NRK har redegjort for at kjernetilbudet innenfor radio og tv-området har et tilbud som appellerer til brede lag av befolkningen. Når det gjelder tilbudet til minoriteter og andre smalere grupper, viser vi til vurderingene i rapportens punkt 5.4.2 om de spesifikke programforpliktelsene.

5.4.1.4 Norskspråklige sendinger og bruk av målformer

NRKs vedtekter fastsetter at programtilbudet i NRKs kjernetilbud i hovedsak skal bestå av norskspråklige sendinger. I bestemmelsen fremgår det også at begge de offisielle norske målformene skal benyttes, og at minst 25 prosent av verbalinnslagene skal være på nynorsk. Kravet er nedfelt i vedtektenes § 3-4 første ledd, fjerde strekpunkt.

I allmennkringkasterregnskapet oppgir NRK prosentandelene for nynorsk i radio, med 24 prosent i P1, 25 prosent i P2 og 26 prosent i P3, og for nynorsk i fjernsyn, med 23 prosent i NRK 1 og 14 prosent i NRK2. Disse tallene er illustrert i figur 12:

Figur 12:

(Kilde: NRK)

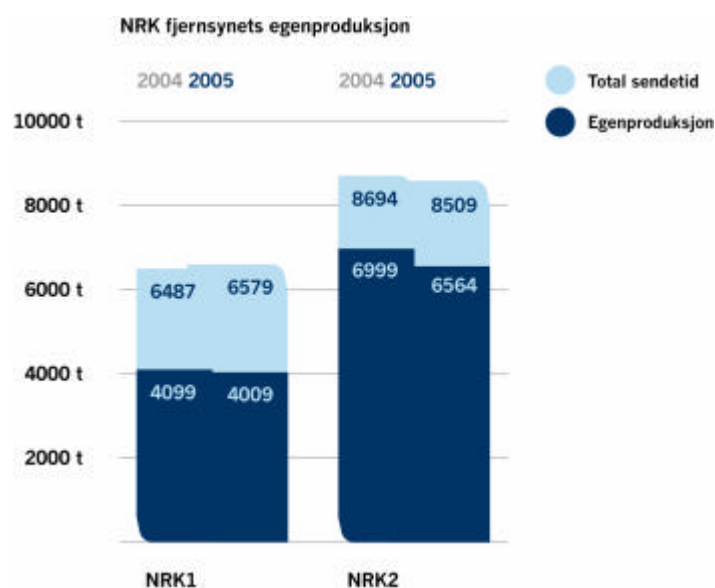
Medietilsynet konstaterer at radiokanalene P2 og P3 innfrir kravet om bruk av nynorsk mens de øvrige NRK-kanalene underleverer. Ser man på henholdsvis radio- og fjernsynskanalene samlet, innfrir radiokanalene med en nynorsk snittandel på 25 prosent mens fjernsynskanalene klart underleverer med et snitt på 18,5 prosent. En sammenligning med 2004-tallene viser at NRK2 har hatt en markant nedgang i nynorskandelen fra 19 til 14 prosent. I de supplerende opplysningene forklarer NRK at nedgangen skyldes at færre programmer på NRK2 ble tekstet på nynorsk i 2005 enn i 2004, men at dette vil bli søkt rettet opp i 2006.

Medietilsynets konklusjon er således at NRK bare delvis kan sies å innfri kravet om bruken av nynorsk i sin kjernevirksomhet i 2005.

Den delen av kravet som dreier seg om å i hovedsak tilby norskspråklige sendinger, har også en side til det overordnede kravet om å styrke norsk språk og identitet og kultur, som er nedfelt i formålsbestemmelsen (§ 3-3, gjengitt i punkt 5.4 ovenfor). Samtlige radiosendinger er i all hovedsak norskspråklige, slik at kravet får særskilt betydning for NRKs fjernsynstilbud. Det finnes imidlertid ikke noen oversikt over andelen norskspråklige sendinger i NRK fjernsyn. Medietilsynet mener likevel ikke det er tvil om at de norskspråklige sendingene dominerer fjernsynstilbudet. Dette understøttes når andelen egenproduksjon i NRK fjernsyn tas i betraktning, illustrert i figur 13. Figuren viser at NRK

har en betydelig andel egenproduksjon i de to fjernsynskanalene, og gir et bilde av hvilken grad av norskspråklige sendinger NRK1 og NRK2 *i det minste* har. I TV2s konsesjonsvilkår stilles det krav til at minst 50 prosent av sendingene skal være norskspråklige, og tatt i betraktning NRKs særstilling som offentlig lisensfinansiert allmennkringkaster er det rimelig å forvente at NRKs sendinger minst skal ha en like stor norskandel. Medietilsynet ber derfor NRK om å inkludere statistikk som bekrefter dette i allmennkringkasterregnskapet for 2006.

Figur 13:

(Kilde: NRK)

5.4.1.5 **Bredde i den samfunnsmessige dekningen**

Ifølge kravene til NRKs kjernevirksomhet skal programtilbudet samlet ha en bred og samfunnsmessig dekning og således avspeile mangfoldet av kultur, livssyn og levevilkår som finnes i de forskjellige delene av landet. Dette fremgår av vedtektenes § 3-4 andre ledd, femte strekpunkt.

NRK redegjør ikke konkret for innfrielsen av dette kravet. Ved vurderingen av hvorvidt dette kravet er innfridd eller ikke, har Medietilsynet derfor lagt vekt på hva NRK uttaler i forbindelse med de spesifikke programkravene. Det vises til orientering om NRKs tilbud og

Medietilsynets vurderinger nedenfor i punktene 5.4.2.8 om kulturdekningen, 5.4.2.9 om livssyns/religionsdekningen og 5.4.2.15 om den regionale programvirksomheten.

Etter Medietilsynets vurdering har NRK i sin samlede kjernevirksomhet programmer som bidrar til en bred samfunnsmessig dekning. Det er henholdsvis NRK1 på fjernsynssiden og P1 og P2 på radiosiden, som med sine ulike bidrag er eksponenter for denne programvirksomheten. De regionale sendingene bidrar utvilsomt til at ulike deler av landet speiles i programtilbudet. Medietilsynet ber for øvrig NRK om å redegjøre konkret for hvordan dette kravet i vedtektsbestemmelsene ivaretas i allmennkringkasterregnskapet for 2006.

5.4.1.6 NRKs rolle som utvikler og formidler av norsk og samisk kunst og kultur

Ifølge vedtektenes § 3-4 andre ledd skal NRK i sin kjernevirksomhet legge særlig vekt på sin rolle som utvikler og formidler av norsk og samisk kunst og kultur.

I allmennkringkasterregnskapet redegjør NRK for hvordan radio- og fjernsynskanalene ivaretar denne rollen. Det vises til orienteringen om NRKs tilbud og Medietilsynets vurdering nedenfor under punktene 5.4.2.3 om samisk tilbud, 5.4.2.6 om samisk-språklig tilbud til barn og unge, 5.4.2.8 om kulturprogrammer og 5.4.2.14 om scenekunst og musikk.

Medietilsynets vurdering er at NRK gjennom deler av programtilbudet, i radio og fjernsyn, samlet sett bidrar til å utvikle og formidle norsk kunst og kultur. NRK bidrar til en viss grad også som utvikler og formidler av samisk kunst og kultur, særlig gjennom en betydelig andel *kultur og underholdning* i det samlede samiske radiotilbudet. NRK redegjør også for programmer om samisk kultur i fjernsyn, nemlig kulturprogrammene *Sapmelas Oaivil* og *Árdna*, som ble sendt på NRK1. Medietilsynet mener det er positivt at NRK fjernsyn har dedikert sendinger til samisk kultur i 2005, men hyppigheten på disse programmene synes noe lav i forhold til at NRK skal ha en rolle som utvikler og formidler av samisk kunst og kultur.

5.4.1.7 **Teksting for hørselshemmede**

NRKs vedtekter stiller krav til at allmennkringkastingstilbudet i fjernsyn skal gjøres tilgjengelig for døve og hørselshemmede ved at NRK skal ta sikte på at alle programmer skal tekstes. Kravet er nedfelt i vedtektenes § 3-4 tredje ledd om NRKs kjernevirksomhet.

Det fremgår av de supplerende opplysningene at NRK tekster programmer som på grunn av det verbale innholdet er aktuelt for teksting (det vil si ikke musikkprogrammer), og er ferdigprodusert i så god tid før sending at de kan forhåndstekstes. I tillegg tekstes direktesendte nyheter kl. 1900 og kl. 2100 (*Dagsrevyen, Dagsrevyen 21, Norge i dag, Lørdagsrevyen, Søndagsrevyen*), samt de fleste direktesendte debattprogrammer (*Redaksjon EN, Standpunkt*), *Store Studio* og enkelte sportssendinger (blant annet *Sportsrevyen*).

Ifølge allmennkringkasterregnskapet har NRK i tillegg en spesiell tjeneste for hørselshemmede seere gjennom *NRK1 Tegnspråk*, en digital tv-kanal som tolker NRK1s sendinger.

Medietilsynets konklusjon er at NRK ivaretar kravet til teksting, og at tekstingens omfang synes tilfredsstillende innenfor de rådende tekniske rammebetingelser.

5.4.2 **Spesifikke krav til sendingene – Medietilsynets vurdering**

I § 3-5 om programkrav er en rekke sentrale programforpliktelser konkretisert i bokstavleddene a) til o). For samtlige av programkravene gjelder at de skal inkluderes i NRKs samlede riksdekkende programtilbud både i radio og fjernsyn. Det fremgår også at kravene er formulert som minstemål, altså at NRKs programtilbud minst skal inneholde det programkravene spesifiserer. I det følgende tar Medietilsynet for seg hvert enkelt programkrav som er fastsatt i vedtektenes § 3-5:

5.4.2.1 Egenproduserte nyhetssendinger

NRK skal i sitt riksdekkende programtilbud både i radio og fjernsyn ha daglige egenproduserte nyhetssendinger. Dette fremgår av vedtektenes § 3-5 bokstav a) om programkrav.

Allmennkringkasterregnskapet³³ og de supplerende opplysningene til NRK forteller at samtlige nyhetssendinger i radio og fjernsyn er egenproduksjon. I de tilfellene der NRK kjøper bilder fra utlandet, vil det alltid være en NRK-journalist som bearbeider stoffet og lager selve nyhetsinnslaget. I fjernsyn utgjorde *nyheter* 20 prosent av sendetiden i NRK1, noe som tilsvarer 1 259 sendetimer og 1 prosent i NRK2, tilsvarende 94 sendetimer. På NRK1 sendes *nyheter* hver halve time i tidsrommet 0630 til 0900 (*Frokost TV*) og deretter hver time fra 1000 til 1700. Samiske nyheter blir sendt i *Oddasat* kl. 1710 og *nyheter på tegnspråk* sendes kl. 1755. Etter dette sendes nyheter hver time vekselvis mellom NRK1 og NRK2. I de tre radiokanalene var det P2 som hadde den største andelen nyheter i sine sendinger med 17 prosent av sendetiden mellom 0600 og 0000, noe som tilsvarer 1 113 sendetimer. For P1 og P3 utgjorde nyhetsandelen henholdsvis 11 og 8 prosent, noe som i sendetimer tilsvarte 969 (P1) og 515 (P2) timer. (P3s programstatistikk er beregnet ut fra sendetiden mellom 0600 og 0000, mens den for P1 er beregnet for hele døgnet). P3 har egne nyheter for unge i *P3 Nå*. Programmet går mandag til fredag fra kl. 1600 til kl.1640, og redaksjonen produserte 154 nyhetstimer i 2005. I P1 sendes nyheter hver time hele døgnet, og utvidede sendinger kl. 0630, 0730, 0830, 1230 og 1630. I P2 sendes nyheter hver time hele døgnet, og utvidede sendinger kl. 0630, 0730, 0830, 1230 og 1630. I P3 sendes *Dagsnytt/P3-nyheter* hver time.

I tillegg til de vanlige nyhetssendingene hadde NRK i 2005 en omfattende dekning av stortingsvalget gjennom sendinger i samtlige kanaler med unntak av NRK2.

I konsesjonsvilkårene til de kommersielle allmennkringkasterne på radiosiden stilles det krav til at nyhetsdekningen skal presentere både nasjonale og internasjonale nyheter. I lys av at det må kunne stilles minst like sterke forpliktelser til NRKs programvirksomhet som til de kommersielles, ba Medietilsynet i Allmennkringkastingsrapporten 2004 NRK om å rapportere også for denne dimensjonen.

³³ NRKs allmennkringkasterregnskap for 2005 er en heldigital rapport uten sidetall. Det er derfor ingen sidehenvisninger til sitater og utdrag fra regnskapet i Medietilsynets rapport.

I vedlegget til allmennkringkasterregnskapet og i de supplerende opplysningene redegjør NRK nærmere for omfanget av internasjonale nyheter på radio. Det fremgår her at NRK ikke registrerer på innslagsnivå for radio, og dermed ikke har statistikker for fordelingen mellom innenriks- og utenriksstoff i NRKs nyhetsprogrammer. Ifølge NRK registrerer imidlertid nyhetsdivisjonen en slik fordeling på eget initiativ når det gjelder programmet *Dagsnytt morgen*, som sendes i P1 og P2 kl. 0730. Denne interne statistikken viser at rundt 28 prosent av alle innslag i *Dagsnytt morgen* er utenriks saker, og at andelen har økt de siste årene. Videre viser NRK til at de har ”korrespondenter og medarbeidere med annen tilknytning” i Stockholm, Berlin, Brussel, London, Moskva, Amman, Beijing, Cape Town og Washington. Disse medarbeiderne bidrar med redaksjonelt stoff til de ulike radiokanalene i NRK. I tillegg sendes faste programposter som *Verden i dag*, *Verden på lørdag* og *Korrespondentbrevet*.

Medietilsynet er ikke i tvil om at NRK samlet sett har en betydelig satsning på nyheter. NRK1 og P2 bærer hovedansvaret for NRKs nyhetsdekning, men med støtte fra de øvrige kanalene. Med P3 NÅ legger dessuten NRK opp til å tilby et alternativt nyhetsperspektiv for ungdom. Medietilsynet har ikke grunnlag for å vurdere den internasjonale nyhetsdekningen i hele NRKs tilbud på bakgrunn av statistikken fra *Dagsnytt morgen*, men registrerer at dette programmet har en høyere andel utenriks saker enn det som kreves av de øvrige allmennkringkasterne.

Medietilsynets konklusjon er at NRK tilfredsstillt kravet om egenproduserte nyhetssendinger.

5.4.2.2 Norskspråklig tilbud til barn under 12 år

I NRKs vedtekter stilles det i § 3-5 bokstav b) krav om at NRK i sitt programtilbud i både radio som fjernsyn skal tilby daglige norskspråklige programmer til barn under 12 år.

I allmennkringkasterregnskapet redegjør NRK for de ulike kanalenes tilbud til barn. Her fremgår det at NRK1 er hovedkanalen for barneprogram på TV. Ifølge programstatistikken i tabell 1 i punkt 5.3 ovenfor utgjorde barneprogrammene 10 prosent av sendetiden, noe som tilsvarer 629 sendetimer. 35 prosent av tilbudet var egenproduksjoner, og norskproduserte barneprogrammer (egenproduksjon + produksjoner fra andre norske produsenter) utgjorde 55

prosent av dette tilbudet. NRK1 har faste sendetider for barn hele året. Programtilbudet bestod i 2005 av *Barne-TV* (daglig kl. 1800), *Pysjpopbaluba* (lørdag morgen), *Stå opp!* (søndag morgen) og *Newton* (søndager kl. 1830). I feriene sendes *Sommermorgen*, *Julemorgen* og *Påskemorgen*. NRK2 sendte 6 timer barneprogram i 2005.

På radiosiden er det P1 som har et tilbud til barn, og alle programmene er egenproduserte. I 2005 utgjorde barneprogrammene 2 prosent av sendetiden i P1, noe som tilsvarer 131 sendetimer. Programtilbudet bestod av *Barnetimen for de minste* alle hverdager sendt rett etter *Barne-TV* på NRK1 samt *Lørdagsbarnetimen* hver lørdag P2 og P3 sender ikke barneprogram.

NRK skal ha daglige sendinger for barn både i fjernsyn og radio. Begrepet ”daglig” er benyttet i samtlige av allmennkringkasternes programforpliktelser, både på tilsvarende og ulike programområder. I vurderingen av de forskjellige allmennkringkasternes programvirksomhet fortolker Medietilsynet begrepet ”daglig” til å bety *alle hverdager*. Medietilsynet mener NRK ivaretar sine forpliktelser overfor barn ved å ha barneprogrammer til faste sendetider i NRK1 alle hverdager og helgedager, og i P1 alle hverdager og lørdager. Medietilsynet mener imidlertid at det bør kunne forventes mer av NRK som lisensfinansiert kanal enn av de kommersielle allmennkringkasterne, og mener derfor det kan argumenteres for at NRK bør ha et radiotilbud til barn under 12 år også på søndager, all den tid samtlige av NRKs programforpliktelser er minimumskrav.

Medietilsynet konkluderer med at NRK innfrir kravet til daglige norskspråklige programmer til barn under 12 år i radio og fjernsyn.

5.4.2.3 Samisk tilbud

Ifølge programkravene i vedtektene skal NRK både i radio og i fjernsyn ha daglige sendinger for den samiske befolkning. Dette fremgår av § 3-5 bokstav c).

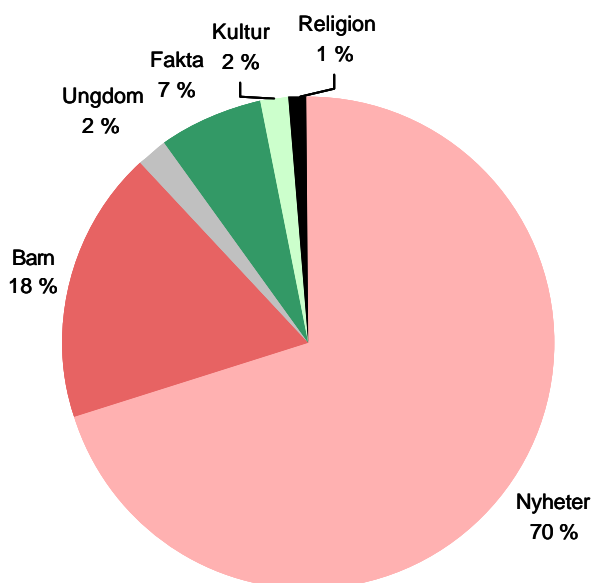
Ifølge allmennkringkasterregnskapet utgjorde Sámi Radios sendinger på fjernsyn til sammen 119,5 timer. 70 prosent av tilbudet fra Sámi Radio på TV er nyheter. Dette er for det meste programmet *Oddasat* som ble sendt hverdager kl. 1710-1725. NRK opplyser videre at

nyhetsredaksjonen ved NRKs samiske enhet i Karasjok også har levert nyhetsinnslag og reportasjer til andre nyhetsredaksjoner i NRK, som for eksempel *NRK Troms og Finnmark*, *Dagsnytt*, *Dagsrevyen* og *Norge i Dag*. Ifølge NRK er dette et arbeid man ønsker å prioritere da man mener det er viktig at kunnskap og bevissthet om samespørsmål stadig øker i samfunnet. Samedivisjonen produserte også tre fjernsynsdokumentarer i 2005. Det fremgår av de supplerende opplysningene at magasinprogrammet *Sápmelas Oaivil (Fra samisk synsvinkel)* fra og med høsten 2005 ble sendt månedlig på NRK1. Det ble totalt sendt 5 programmer à 15 minutters varighet. Videre omfattet Sámi Radios fjernsynstilbud i 2005 valgdekning fra Sametingsvalget 2005.

Den prosentvise fordelingen for ulike programmer i det samiske fjernsynstilbudet illustreres i figur 14:

Figur 14:

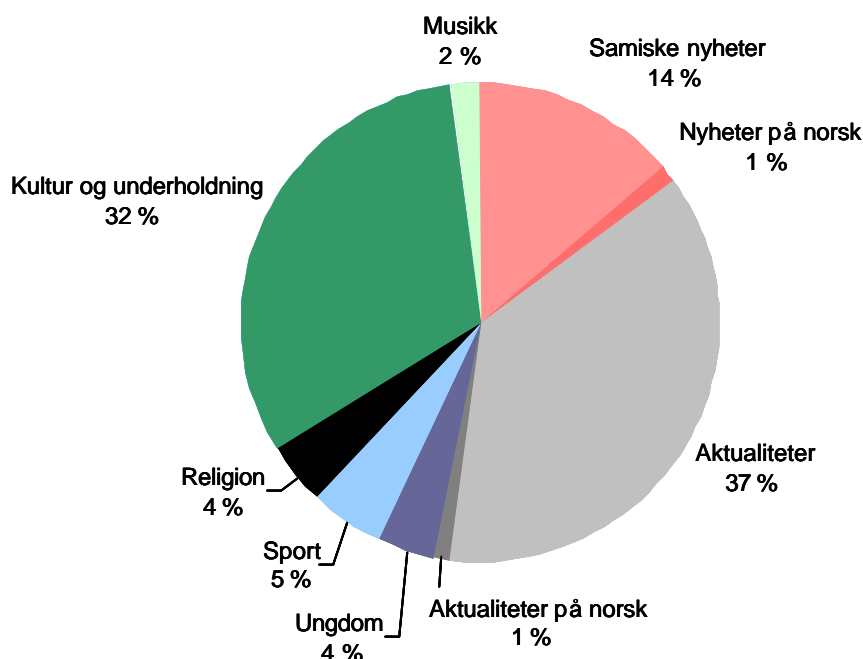
Programprofil for fjernsynstilbudet til Sámi Radio

Den prosentvise fordelingen for ulike programmer i det samiske tilbudet i radio illustreres i figur 15. Fordelingen gjelder de analoge sendingene på P1 og P2 samlet, både riks- og regionale sendinger:

Figur 15:

Programprofil for radiotilbudet til Sámi Radio

I radio utgjorde Sámi Radios sendinger til sammen 1 693 timer. 19 av de 1 693 timene var rikssendinger på P1 og 127 av dem rikssendinger på P2, mens de øvrige 1 547 timene var regionale sendinger. Norskspråklige sendinger utgjør 3 prosent av det totale samiske radiotilbudet, mens 95 prosent av sendetiden foregår på nordsamisk. Sørsamisk og lulesamisk utgjør 1 prosent hver. Sámi Radio sender daglig nyheter på samisk. I rikssendingen fra kl. 1330-1400 på NRK P2 er det norskspråklige nyhetsbulletiner. Dette tilbudet er i følge allmennkringkasterregnskapet rettet både til den delen av den samiske befolkningen som ikke forstår samisk, men også til alle andre som ønsker å holde seg oppdatert på nyheter fra det samiske samfunnet. I 2005 hadde samisk idrett et oppsving, noe som ifølge NRK resulterte i direkte radiosendinger og betydelig større nyhetsproduksjon fra fotballandskamper, snøscootercross-stevner og reinkappkjøring.

Formålet med krav om sendinger for den samiske befolkningen³⁴ er både hensynet til ytrings adgang, informasjon og representasjon for denne særskilte minoritetsgruppen, og synliggjøring og bevaring av samisk språk og kultur. Innfrielse av formålet forutsetter etter

³⁴ I tillegg til programkraven i NRKs vedtekter er den samiske befolkningsgruppe beskyttet gjennom nasjonalt regelverk og internasjonale forpliktelser som sameloven og ILO-konvensjonen nr. 169 (1989).

Medietilsynets vurdering en grad av regularitet i tilbudet, i tillegg til tematisk og sjangermessig bredde. NRK tilbyr nyhetssendinger på samisk *alle hverdager* i fjernsyn og *alle dager* i radio, og Medietilsynet mener derfor NRK kan sies å innfri kravet om daglige sendinger for den samiske befolkningen. Fjernsynstilbudet omfatter imidlertid ikke helgen, jf. vurderingen i siste avsnitt under punkt 5.4.2.2 ovenfor. Sett i lys av at programforpliktelsene i NRKs vedtekter er minimumskrav, er det rimelig å forvente at *daglige* sendinger også skal omfatte lørdager og søndager. Figur 14 og 15 illustrerer at hoveddelen av det samiske tilbudet består i *nyheter* og *aktualiteter*, men særlig på radiosiden kan NRK likevel vise til tematisk og sjangermessig bredde innenfor tilbudet til den samiske befolkningen.

Medietilsynet konkluderer med at NRK innfrir kravet om daglige sendinger i radio og fjernsyn.

5.4.2.4 **Aktualitets- og dokumentarprogrammer**

Ifølge vedtektenes § 3-5 bokstav d) skal NRK i sitt samlede riksdekkende programtilbud både i radio som i fjernsyn inkludere jevnlig aktualitets- og dokumentarprogrammer.

I allmennkringkasterregnskapet fremgår det at NRKs radiokanaler har en rekke program som er kategorisert under *samfunns spørsmål* eller, som for P3, *aktualitet/samfunn*. Andelen var størst i P2 med 11 prosent av programtilbudet (tilsvarer 733 timer), nest størst i P1 med 8 prosent (tilsvarer 682 timer) og minst i P3 med 1 prosent (tilsvarer 76 timer). For P2 nevnes blant andre følgende programmer: *Sånn er livet*, *Blå mix*, *Korrespondentbrevet*, *Radio Migrapolis* og *P2-kommentaren*, og for P3 *P3-morgen* og *Are og Odin*. I fjernsynstilbudet fremgår det av programstatistikken i tabell 1 i punkt 5.3 ovenfor at *informasjonsprogrammer* på NRK1 utgjør 24 prosent av alle programtid på kanalen, eller 1568 sendetimer. Programeksempler for NRK1 oppgis til å være *Schrødingers katt*, *Forbrukerinspektørene*, *Puls* og *Frokost-TV*. Når det gjelder dokumentarprogrammer trekker NRK frem *Brennpunkt* og *Faktor* i NRK1 og *Radiodokumentaren* i P2.

Medietilsynet mener NRKs redegjørelse viser at tilbudet i radio og fjernsyn på aktualitets- og dokumentarområdet har en slik grad av hyppighet at det klart er på et jevnlig nivå, og

konkluderer med at NRK innfrir kravet til sendinger innen dette programområdet både i radio og fjernsyn.

5.4.2.5 Norskspråklig tilbud til unge

I NRKs vedtekter stilles det i § 3-5 også krav til at NRK både i radio som i fjernsyn skal sende jevnlig norskspråklige programmer for unge. Dette fremgår av programkraverens bokstav e).

I allmennkringkasterregnskapet redegjør NRK for følgende ungdomsprogrammer i NRK1: *Liga* (sendt tirsdager kl. 1630-1700 – sportsprogram med målgruppe 8-12 år), *Dunder* (sendt torsdager kl. 1500-1700 – kulturprogram med målgruppe 8-12 år), *Johnny og Johanna* (sendt lørdager kl. 1830 – dramaserie med målgruppe 10-14 år), *Amigo* (sendt lørdager kl. 1830 – spørrekonkurranse med målgruppe 9-13 år). I tillegg ble enkelte drama- og dokumentarserier sendt lørdager kl. 1830, samt det ukentlige vitenskapsprogrammet *Newton* (sendt søndager kl. 1830). På NRK2 ble programmet *Singelklubben*, en videreføring av et humorprogram fra P3 til fjernsynsformat, sendt.

Det norskspråklige radiotilbudet til ungdom ble i følge NRKs allmennkringkasterregnskap ivaretatt av P2 med kulturprogrammet *KultURBO* (sendt søndager kl. 1700-1800 med målgruppe 10-14 år) og P3, som har ungdommer og unge voksne som sin primære målgruppe. P3 sendte 6576 radiotimer i 2005. Av de supplerende opplysningene går det frem at også *Lørdagsbarnetimen* på P1 dels regnes som et ungdomsprogram ettersom målgruppen er 8-12 år.

Medietilsynet registrerer at NRK i beskrivelsen av ungdomstilbudet i fjernsyn hovedsaklig trekker frem programmer for aldersgruppen 8 – 14 år, mens i beskrivelsen av ungdomstilbudet i radio først og fremst legger vekt på kanalen P3 som er rettet inn mot aldersgruppen 15 – 30 år. Medietilsynet vil i den forbindelse understreke at dersom målgruppen *ungdom* defineres som aldersmessig vil dette gå på bekostning av formålet med å programsette for denne bestemte målgruppen.

Tilsynet mener at NRKs redegjørelse viser at kringkasteren har et tilfredsstillende fjernsynstilbud til aldersgruppen 12 til 14 år, men etterlyser en redegjørelse av hvordan NRK programsetter for å ivareta det øvre sjiktet av ungdomsgruppen.

Når det gjelder radiotilbudet til ungdom trekker NRK frem kanalen P3 i sin helhet, i tillegg sendes kulturprogrammet *KULTURBO* for aldersgruppen 10 til 14 år i P2 hver søndag. Medietilsynet finner imidlertid grunn til å påpeke at målgruppen til P3 har et aldersspenn på hele 15 år. Tilsynet mener derfor det er viktig at NRK redegjør for hvilke enkeltprogrammer som er dedikert til den aldersmessig nedre delen av kanalens målgruppe, da kanalen i sin helhet ikke uten videre kan sies å imøtekomme behovet til gruppen som ofte defineres som ungdom. Medietilsynet ser dessuten grunn til å bemerke at P3 ikke inkluderer aldersgruppen 12-14 år som er en betydelig del av ungdomsgruppen, og som etter Medietilsynets vurdering nyter et særskilt vern gjennom programforpliktelsene.

Medietilsynets konklusjon er at NRK innfrir kravet om å tilby ungdomsprogrammer jevnlig i radio og fjernsyn, men understreker at ved å innrette ungdomstilbudet på radiosiden i kanalen P3 ikke imøtekommer behovet til de yngste ungdommene fullt ut.

5.4.2.6 Samisk-språklig tilbud til barn og unge

Programtilbudet til NRK skal ifølge programkravenes bokstav f) både i radio og fjernsyn også inkludere jevnlig programmer for barn og unge på samisk.

Av de supplerende opplysningene går det frem at det ble sendt 25 timer med samiske barneprogrammer i 2005. I følge NRK inkluderer dette ”nærmere 13 timer på NRK1 som førstegangssendinger, og tilsvarende antall timer reprisesendinger. I tillegg ble det sendt tre ungdomsprogrammer, som til sammen varte i halvannen time”. Det samiske barne-tv tilbudet heter *Mánáid TV* og ble sendt kl. 1740-1800 to hverdager i uken, samt reprise kl. 1025 på lørdag og søndag. NRK uttaler i allmennkringkasterregnskapet at målet er å få daglige sendinger for samiske barn, på linje med det norske barn har.

Mens samiske barneprogrammer sendes på fjernsyn, har NRK tradisjon for å sende samiske ungdomsprogrammer på radio. I de supplerende opplysningene er dette valget begrunnet dels

med manglende ressurser, samtidig som det har vært et bevisst valg om å bruke fjernsynet som det sterkeste mediet til å presentere programmer for barn. Ifølge allmennkringkasterregnskapet ble det i 2005 sendt 60 timer ungdomsradio, noe som utgjør 4 prosent av de samiske radiosendingene totalt. Ungdomstilbudet bestod av programmet *Kakáos*, som ble sendt to ganger i uken på P2 (regionalt). Programmet presenterer både samisk og vestlig populærmusikk, og inneholder interaktive elementer som for eksempel kommunikasjon med lytterne via SMS.

Redegjørelsen ovenfor viser at NRK tilbyr sendinger på samisk for barn i fjernsyn, og sendinger på samisk for unge i radio. Etter Medietilsynets vurdering tilsier imidlertid ordlyden i § 3-5 om at *”NRKs samlede riksdekkende programtilbud skal både i radio som i fjernsyn i det minste inneholde”* at NRK skal tilby jevnlig program både for barn og for unge på begge plattformer. Dermed kan NRK ikke sies å innfri kravet ved å legge et samisk-språklig barnetilbud i fjernsyn og et samisk-språklig ungdomstilbud i radio. Medietilsynet påpekte i Allmennkringkastingsrapporten 2004 at for å vurdere hvorvidt NRK innfrir kravet var det også nødvendig å ta stilling til hvilken grad av hyppighet begrepet *jevnlig* skal tilsvare. Tilsynet er tilfreds med den grad av hyppighet NRKs faktiske tilbud har, men ettersom NRK har lagt barnetilbudet til fjernsyn og ungdomstilbudet til radio kan heller ikke denne delen av kravet sies å være innfridd. Medietilsynet ser positivt på NRKs planer om å utvide det samiske barnetilbudet ytterligere i tiden fremover, og vil følge utviklingen over tid.

Medietilsynet konkluderer med at NRK samlet sett har jevnlig programmer på samisk for barn og unge, men at NRK ikke fullt ut kan sies å imøtekomme kravet ettersom både barn og unge ifølge vedtektene skal tilbys sendinger både i radio og fjernsyn.

5.4.2.7 Tilbud til nasjonale og språklige minoriteter

Ifølge vedtektenes § 3-5 bokstav g) er det et krav at programtilbudet i NRKs kjernevirksomhet, både i radio og fjernsyn, skal inneholde programmer for nasjonale og språklige minoriteter.

Det fremgår av allmennkringkasterregnskapet at NRK har et mål om å synliggjøre et flerkulturelt Norge i sine programmer. Kringkasteren ønsker ikke å skape en ”vi”og ”de

andre” holdning, men ta inn det flerkulturelle som en naturlig del av de kjente programformene som når alle. På den måten mener NRK at man kan synliggjøre at minoritetskulturer betyr mye for den norske kulturen, samtidig som at man viser at minoritetsgruppene bidrar til nyskaping og utvikling av NRKs programtilbud. NRK viser i allmennkringkasterregnskapet til en rekke programposter som omhandler minoriteter: *Migrapolis* ble i 2005 sendt hver onsdag kl. 2230 på NRK1. Ifølge de supplerende opplysningene ble programmet sendt 32 ganger på NRK1 og 20 ganger på NRK2 (repriser). I tillegg ble enkelte repriser også sendt på NRK1. NRK uttaler at tanken bak programmet *Migrapolis* er å la nordmenn flest bli bedre kjent med mennesker med minoritetsbakgrunn, og man har som mål å få inn flere nyanser om minoriteter enn det som vanligvis kommer frem i nyhetssendinger, debattprogrammer og dokumentarer. *Migrapolis* ble i 2005 også sendt på radio på NRK P2 søndager kl. 1203. Av andre programeksempler nevner NRK *nyhetssendinger på kvensk* (sendes til befolkningen i Nord-Norge hver onsdag på NRK P2 fra kl. 1248-1300), tv-serien *Auschwitz* (om jødernes lidelse under andre verdenskrig), *Skogfinnenes historie* (mattradisjoner og musikk ble presentert i P2-programmet *Ett delikat problem*) samt presentasjonen av Mari Boine i NRK1-programmet *Store norske*. I tillegg nevnes P2-programmene *Jungeltelegrafen*, *Transit*, *Folkemusikktimen*, *Wasabi* og *Midt i musikken* hvor det ifølge NRK sendes etnisk musikk og musikk fra minoritetsgrupper. Tater- og sigøynermusikk har vært særlig godt representert i 2005 gjennom innslag i *Først og sist* og ved at ulike representanter for denne musikksjangeren har vært presentert som ukens P2-artist. NRK nevner også at P2s musikkprogrammer følger opp innvandremiljøene i Norge og deres musikk, blant annet gjennom hospitantjournalister fra Øst-Afrika.

Dette kravet omfatter etter Medietilsynets vurdering både nasjonale minoriteter og andre minoritetsgrupper. Det samiske tilbudet er ivaretatt i en egen vedtektsbestemmelse, og vil ikke vurderes nærmere her. I tråd med St.meld. nr 15 (2000-2001) om nasjonale minoriteter³⁵ i Norge nyter de nasjonale minoritetene et særlig vern som også bør gjøre seg gjeldende i allmennkringkastingstilbudet. Formålet med å programlegge for ulike minoritetsgrupper er hensynet til ytrings adgang, informasjon og representasjon for de særskilte minoritetsgrupper, og å gjenspeile det flerkulturelle Norge. Av dette følger det at en viss regelmessighet i tilbudet må finne sted for at formålet skal innfris.

³⁵ De nasjonale minoritetsgruppene omfatter jøder, kvener, rom, romanifolket og skogfinner.

Medietilsynet mener NRK gjennom det faste programmet *Migrapolis* har et regelmessig tilbud som kan ivareta kravet om programmer for minoritetsgrupper i fjernsynstilbudet. I 2005 har NRK dessuten utvidet dette tilbudet ved å sende *Migrapolis* på radio på søndager, og imøtekommer dermed også dette kravet i sitt radiotilbud. Redegjørelsen inkluderer både faste programposter og enkeltprogram som har presentert et utvalg nasjonale og språklige nasjonaliteter i 2005.

Medietilsynet konkluderer med at NRK innfrir kravet om å sende programmer for nasjonale og språklige minoriteter både i radio og fjernsyn. Når det gjelder bredden i *Migrapolis* ber Medietilsynet om at NRK vier dette aspektet oppmerksomhet i neste års allmennkringkasterregnskap.

5.4.2.8 Kulturprogrammer

Vedtektenes krav til NRKs kulturdekning er formulert i § 3-5 bokstav h). Her fremgår det at NRK skal ha programmer som gjenspeiler mangfoldet i norsk kulturliv i det riksdekkende programtilbudet både i radio og fjernsyn.

I allmennkringkasterregnskapet redegjøres det for NRKs kulturtilbud. Fjernsynstilbudet består av programmene *Árdna – Samisk kulturmagasin*, *Filmplaneten*, *Kulturnytt*, *Perspektiv*, *Safari - i kunst og omegn*, *Store Studio* og *Profil*, mens radiotilbudet består av *Boktilsynet*, *Detektor*, *Kulturbeitet*, *KULTURBO*, *Kulturnytt*, *Kunstreisen*, *Kurer*, *Min ønskedikter*, *Morgenkåseri*, *Mørkets opplevelser*, *Radiofront*, *Radioselskapet* og *Verdt å lese*. Samtlige kulturprogrammer i radio sendes på P2. Av vedlegget til allmennkringkasterregnskapet³⁶ går det frem at kategorien *kunst, kultur og medier* i 2005 utgjør 4 prosent (227 sendetimer) på NRK1, 2 prosent (207 sendetimer) på NRK2, 0 prosent (1 sendetime) på P1 og 19 prosent (1 247 sendetimer) på P2. Det rapporteres ikke innenfor denne kategorien når det gjelder P3. For samlekategoriene *kunst/kultur/medier* i NRK1 presenterer NRK også en oversikt over sendetimetallene for de ulike underkategoriene. Oversikten illustreres i tabellen nedenfor:

³⁶ Se også tabeller under punkt. 5.3 ovenfor

Tabell 7:

Kultur i NRK 1	2004	2005
	timer	timer
Film/kino	21	29
Litteratur	9	6
Musikk	75	32
Teater	8	3
Kringkasting og presse		8
Diverse kunst, kultur og medier	114	55
Samtid		29
Talk/chat show		25
Historisk		4
Total	227	191

Tabellen illustrerer at NRK1 har en bredde i kulturdekningen, jf. også det som er sagt i punkt 5.4.1.5 om bredde i den samfunnsmessige dekningen ovenfor. I de supplerende opplysningene forklarer NRK økningen i underkategorien *musikk* med at det ble sendt flere musikkserier i 2005 enn i 2004, som *Salig soul – soulmusikkens historie*, *Orkesterliv*, *Klangen av Paris* og en serie om Bob Dylan. Programmene som tidligere ble registrert i kategoriene *samtid*, *talk/chat show* og *historisk* er i 2005 kategorisert som *diverse kunst/kultur/medier*, heriblant programmer som *Store Studio* og *Kulturnytt*. Reduksjonen/økningen i disse kategoriene skyldes altså ikke reelle programendringer. Reduksjonen i *kringkasting og presse* skyldes at programmet *Mediemenerne* ikke ble sendt i 2005.

Medietilsynet bemerket i Allmennkringkastingsrapporten 2004 at det i konsesjonsvilkårene til de kommersielle allmennkringkasterne er presisert krav om dekning av bredden i internasjonalt kulturliv på lik linje med det nasjonale. Medietilsynet har på denne bakgrunn bedt NRK om å redegjøre for hvordan de dekker internasjonale perspektiver i sin kulturdekning. I de supplerende opplysningene redegjør NRK for en rekke kulturprogrammer som dekker både nasjonale og internasjonale perspektiver, og nevner som programeksemppler *Safari* (NRK1 tirsdager kl. 2230), *Lydverket* (NRK1 onsdager kl. 2310), *Filmpolitiet* (P3s ukentlige filmshow hvor blant annet filmer og DVD'er anmeldes, sendt fredager kl. 10-12 og søndager kl. 16-18), *Radiofront* (P2 onsdag kveld og søndag formiddag. Programmet er et tredelt kulturprogram om tendenser i litteratur, film og popmusikk), *Wasabi* (P2 hver formiddag kl. 1100. I programmet sendes verdensmusikk som arabisk popmusikk, fransk hip hop, kongloesisk rumba, moderne polsk jazz, jабansk tekno, engelsk fløtepop, islandsk disko og norsk elektronika) og *Kunstreisen* (P2, sendetid i 2005 ikke oppgitt. I programmet gir

professor i europeisk kunsthistorie, Gunnar Danbolt, lytterne en innsikt i de enkelte steders kunst og kultur).

Medietilsynets vurdering er at NRK har redegjort for en bredde i deknningen av norsk og internasjonal kultur både i radio og i fjernsyn, og konkluderer med at NRK innfrir kravet om programmer som gjenspeiler mangfoldet i norsk kulturliv.

5.4.2.9 Livssynsprogrammer og religiøse programmer

Ifølge programkravene i vedtektenes § 3-3 bokstav i) skal NRK sende livssynsprogrammer og religiøse programmer i både radio og fjernsyn.

Ifølge vedlegget til allmennkringkasterregnskapet sendte NRK1 54 timer i kategorien *religion/livsfilosofi* i 2005. I programstatistikken tilsvarer dette 1 prosent av NRK1s programtilbud, jf. tabell 1 i punkt 5.3 ovenfor. Programmer som ble sendt i NRK1 i 2005 var *Åpen Himmel*, som er den nye programtittelen på TV-gudstjenestene. Dette programmet fikk fast sendetid fra desember 2005; søndager kl. 1730. Temaet religion og livssyn ble også behandlet i andre programtyper, og NRK nevner reiseprogrammet *Vagn i India*, som handlet om hinduismen og kastesystemets tradisjoner, og *Migrapolis*, som 16. februar i 2005 omhandlet religion og fordommer. Det ble ikke sendt noen programmer innen kategorien *religion/livsfilosofi* på NRK2 i 2005.

På radiosiden var det ifølge allmennkringkasterrapporten P1 og P2 som bød på programmer om religion og livssyn. I P1 ble det sendt 159 timer i kategorien *religion/livssyn*. I programstatistikken tilsvarer dette 2 prosent av programtilbudet, jf. tabell 3 i punkt 5.3 ovenfor. I P2 ble det sendt 116 timer *religion/livsfilosofi*, noe som tilsvarer 2 prosent av tilbudet. *Radiogudstjenesten* på P1 beskrives i allmennkringkasterregnskapet som "Norges største kirkerom", og ble sendt hver søndag kl. 1103. Av andre faste religiøse programposter i P1 nevnes *Morgenandakten* (sendt mandag til fredag kl. 0533 og kl. 0818) og *Salmer til alle tider* (sendt søndager kl. 2103). NRK redegjør også for livssynsprogrammer som sendes i radio. *Verdibørsen* på P2 ønsker å gi lytterne innblikk i ulike verdispørsmål og etiske dilemmaer, mens *Mellom himmel og jord* på P1 tok for seg ulike livssyn gjennom reportasjer med enkeltmennesker og grupper. Programmet *Det skjedde i de dager* ble sendt på P1 lørdag

morgen kl. 0740 og tok for seg ulike menneskers forhold til de gamle Jesus-fortellingene i bibelen – uansett om de tror på dem eller ikke. *Verdibørsen* hadde sendetid lørdager kl. 0805 med reprise søndager kl. 2100, mens *Mellom himmel og jord* ble sendt søndager kl. 1005-1100.

NRK tilbyr religiøse programmer og livssynsprogrammer både i radio og fjernsyn. Medietilsynet registrerer dessuten at det finnes en viss bredde i dette tilbudet, men på fjernsynssiden fremstår denne bredden som svak med kun to enkeltprogrammer som omhandlet andre trosretninger enn den kristne. Når det gjelder radiotilbudet kan imidlertid NRK vise til ivaretagelse av flere livssynsperspektiver gjennom programmer som *Verdibørsen* og *Mellom himmel og jord*. Likevel bekrefter NRKs redegjørelse at dette tilbudet også i 2005 hovedsakelig var basert på den kristne tro. Medietilsynet mener det er rimelig å legge til grunn at NRK har et særskilt ansvar for å speile et mangfold av religioner og livssyn i det norske samfunnet.

Medietilsynet konkluderer med at NRK sendte religiøse programmer og livssynsprogrammer i 2005 både i radio og fjernsyn, men ikke fullt ut kan sies å gjenspeile mangfoldet i befolkningen på dette området.

5.4.2.10 Norsk drama

Programkravene i § 3-5 inkluderer en bestemmelse om at NRK i sitt programtilbud i radio og fjernsyn skal inneholde formidling og produksjon av drama som gjenspeiler norsk språk, identitet og kultur.

Ifølge vedlegg til allmennkringkasterregnskapet ble det sendt 1 080 timer drama i NRK1 i 2005, noe som utgjør 17 prosent av det totale programtilbudet. Av dette var 9,5 prosent norskprodusert drama. I allmennkringkasterregnskapet vises det til egenproduksjoner som *Ved Kongens bord* og *Deadline Torp*. NRK forteller om en fortsatt satsning på norskprodusert drama, og fremholder at de har som mål å være ”*verdens beste produsent av TV-drama på norsk*”. Det vises også til en felles satsning i bransjen hvor målsettingen er at norsk drama skal vinne en Emmy i 2007. Av kanalmatrisen i allmennkringkasterregnskapet går det frem at

også *Sejer* ble sendt i 2005. NRK2 bød i 2005 på 826 timer drama, noe som tilsvarer 10 prosent av programtilbudet. Av dette utgjorde andelen norskprodusert drama 4,1 prosent. I NRK1 ble det også sendt nordiske dramaproduksjoner, og allmennkringkasterregnskapet viser i denne sammenheng til de danske produksjonene *Krøniken* og *Ørnen*. Av sceneoverføringer nevnes Nationalteaterets oppsetninger av Henrik Ibsens *Villanden* og Pierre de Beaumarchais' *Figaros Bryllup*, og revyen *På nett med byen* fra Edderkoppen teater. Alle disse sceneoverføringene ble vist på NRK1.

I radio ble det sendt dramaproduksjoner i P1 og P2 med henholdsvis 69 og 269 timer. Dette tilsvarer en andel av det totale programtilbudet på 1 (P1) og 4 prosent (P2). *Radioteateret* utgjør dramatilbudet i radio, og beskrives i allmennkringkasterregnskapet som "*Norges største og mest langtrekkende teater*". Teateret består av fire scener; *P2-teateret*, *Krimmen på P1*, *Barnehørespillet* i Lørdagsbarnetimen og satirescenen *Hallo i uken*, og har ifølge NRK til sammen 35 millioner besøk i året. Det fremgår av allmennkringkasterregnskapet at *Radioteateret* i 2005 hadde 14 premierer med dramaer av nålevende norske forfattere, i tillegg til at man serverte Henrik Ibsen og andre klassikere i ny tolkning.

NRK viser en bredde i sin satsing på norsk drama i både radio og fjernsyn, og Medietilsynet konkluderer med at NRK innfrir kravet om formidling og produksjon av drama som gjenspeiler norsk språk, identitet og kultur.

5.4.2.11 Norsk musikk

NRKs samlede riksdekkende programtilbud skal både i radio og fjernsyn inneholde formidling og produksjon av norsk musikk. Dette fremgår av vedtektenes § 3-5 bokstav k). Programkravet setter også et kvantitativt mål på at minst 35 prosent av sendingene skal bestå av norsk musikk.

I allmennkringkasterregnskapet fremgår det at andelen norsk musikk for NRKs radiokanaler i 2005 var 47 prosent for P1 og 34 prosent for både P2 og P3. Medietilsynet påpekte i Allmennkringkastingsrapporten 2004 at det var en mangel ved NRKs rapportering at statistikken ikke omfattet en redegjørelse for andelen norsk musikk i fjernsynssendingene. Det ble i denne sammenheng fra tilsynets side vist til at kravet om 35 prosent norsk musikk

omfatter både sendingene i radio og i fjernsyn. NRK har i de supplerende opplysningene orientert om hvorfor de heller ikke for 2005 rapporterer om andelen norsk musikk i sine fjernsynssendinger. Det fremgår her at NRK jobber med å etablere et digitalt musikkarkiv som vil være åpent for bruk fra desember 2006. Først når dette musikkarkivet er etablert, vil NRK være i stand til å dokumentere andelen norsk musikk i fjernsyn. Det angis at slik statistikk vil kunne leveres fra og med kringkastingsåret 2006.

For øvrig vises det til punkt 5.4.2.14 om scenekunst og musikk, som også omhandler informasjon om NRKs musikktilbud på norsk.

Medietilsynet konkluderer med at NRK samlet sett innfrir kravet om å sende minst 35 prosent musikk i sine radiosendinger. Når det gjelder fjernsyn har Medietilsynet ikke grunnlag for å gjøre en vurdering da det ikke finnes statistikk for 2005, men vil følge opp innfrielsen av kravet i Allmennkringkastingsrapporten 2006.

5.4.2.12 **Underholdningsprogram**

Ifølge vedtektenes § 3-5 bokstav l) skal NRKs programtilbud i radio og fjernsyn inneholde underholdningsprogram.

NRKs programstatistikker for fjernsyns- og radiotilbudet i 2005 viser at programkategorien *Underholdning* er representert i samtlige av kanalenes tilbud. *Underholdning* utgjorde 6 prosent av NRK1s tilbud (393 sendetimer), 8 prosent på NRK2 (641 sendetimer), 25 prosent på P1 (2 206 sendetimer), 1 prosent på P2 (91 sendetimer) og 5 prosent på P3 (577 sendetimer). Dersom en sammenligner 2005 tallene med programstatistikken for 2004, kan det synes som om det har skjedd endringer i underholdningstilbudet både på NRK1, P1 og P3. Det fremgår av vedlegg til allmennkringkasterregnskapet og de supplerende opplysningene at det ikke har skjedd store programmessige endringer for P1 og P3s del, og at statistiske utslag innen kategorien *Underholdning* beror på endringer i NRKs kategorisering av programmer. For NRK1 har det ifølge NRK skjedd visse endringer i programprofilen, ved at flatene mellom kl. 1955 og 2230 har fått større innslag av natur-, informasjons- og kulturprogrammer, slik at underholdningstilbudet i praksis har minket noe.

I allmennkringkasterregnskapet vises det til at NRK1 "har en bredde i underholdningstilbudet som spenner fra eksperimentelle og nyskapende programkonsepter som "Slå på ring" og "Tre brødre som ikke er brødre", til kjente og utprøvde publikumsfavoritter som "Nytt på nytt", "Beat for beat", "Først og sist" og "Den store klassefesten". I tillegg nevnes programmene *Typisk norsk*, som ifølge allmennkringkasterregnskapet har som mål å formidle kunnskap om det norske språket på en interessevekkende og underholdende måte, dokusåpen *Hurtigruten 365*, *Melonas* og den politiske selskapsleken *Løvebakken*.

Underholdning utgjorde en av de minste programkategoriene på P2 i 2005, og tilbudet bestod her først og fremst av satireprogrammet *Hallo i uken*, samt *Hallo igjen*. Noen av de mest sentrale underholdningsprogrammene på P1 var i følge allmennkringkasterregnskapet *Nitimen*, *Thoresen*, *værsågod!*, *Sølvsuper*, *SommerQuiz*, *Påskelabyrinten*, *På villspor*, *Popquiz*, *Pepper & Pasjon*, *Nostalgia*, *Musikkabalen*, *Kveldsåpent*, *HumorXtra*, *Herreavdelingen*, *Helgestart*, *Helgeslutt*, *Balsam*, *20 Spørsmål* og *Reiseradioen*.

Medietilsynet konkluderer med at NRK ivaretar kravet om underholdning i sitt programtilbud både i radio og i fjernsyn. Det er ikke tvilsomt at NRK tilbyr underholdningsprogrammer gjennom flere av kanalene på begge plattformer.

5.4.2.13 Sportssendinger

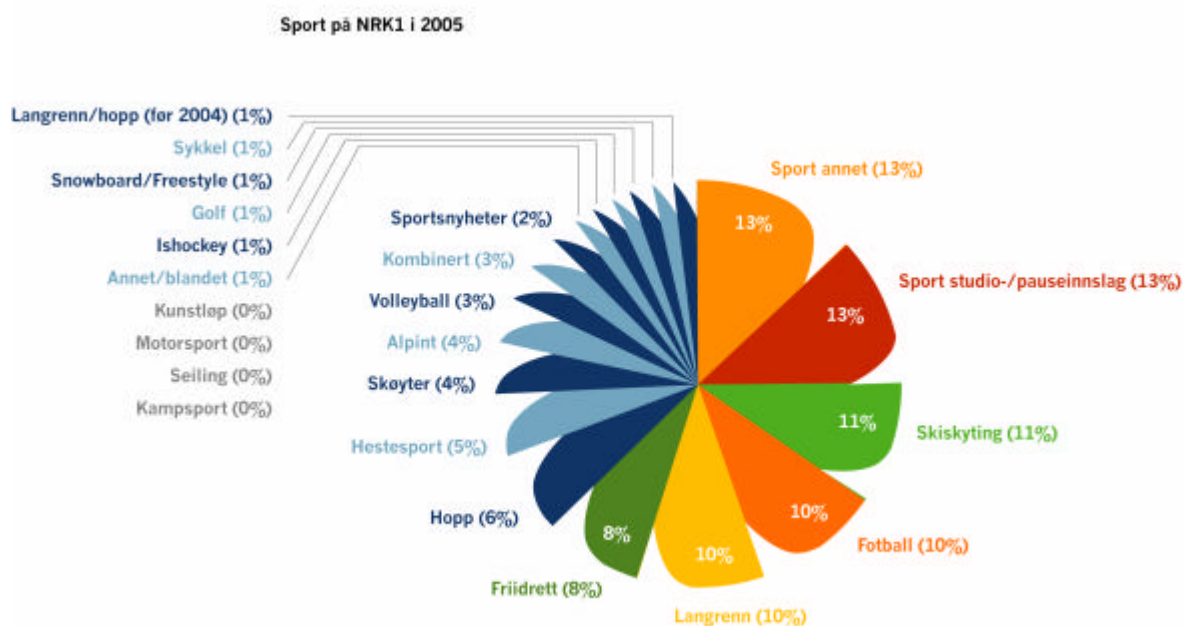
Vedtektenes § 3-5 bokstav m) stiller krav om at NRK både i radio og fjernsyn skal ha sportsendinger som dekker både bredden i norsk idrettsliv – herunder funksjonshemmedes idrettsliv – og store idrettsbegivenheter.

Programstatistikken i vedlegg til allmennkringkasterregnskapet viser at samtlige NRK-kanaler, med unntak av P3, har programmer i kategorien *sport*. I NRK1 utgjør sportsdekningen 12 prosent av det totale programtilbudet (749 sendetimer) og er således den fjerde største programkategorien i kanalen. I NRK2 utgjør sportsandelen 5 prosent (461 sendetimer), mens den for P1 og P2 utgjør henholdsvis 3 og 0 prosent (tilsvarer 269 og 12 sendetimer). Ifølge allmennkringkasterregnskapet har NRK daglig nyhetsdekning av sport i P1 kl. 1150 samt faste sportsoversikter i radiokanalene og i *Dagsrevyen* på NRK1. I tillegg

sendes *Sportsrevyen* søndager. Av større idrettsbegivenheter som ble dekket i 2005 nevnes ski-VM, VM i skiskyting og VM i friidrett. Når det gjelder dekning av funksjonshemmedes idrettsutøvelse fremgår det av de supplerende opplysningene at NRK ikke har noe systematisk dekning av dette utover Paralympics. Ettersom det ikke var Paralympics i 2005, var ikke funksjonshemmedes idrettsutøvelse representert i NRKs sendeskjema dette året. NRK opplyser samme sted at de ikke har noen systematisk oversikt over hvilke ”nivåer” innenfor idretten NRK dekker.

For å synliggjøre bredden i sitt sportstilbud presenterer NRK et kakediagram i allmennkringkasterregnskapet som viser hvilke sportsgrener som var representert på NRK1 i 2005:

Figur 16:

(Kilde: NRK)

Når det gjelder bredden i sportsdekningen på P1 viser allmennkringkasterregnskapet at *Tippeligarunden*, 4-4-2 og andre fotballsendinger utgjør rundt halvparten av tiden med sport på kanalen. Deretter kommer vinteridrettene (langrenn, hopp, alpint, kombinert, skøyter og skiskyting) som ifølge NRK utgjør en andel på 30 prosent av den totale sendetiden med sport på P1.

Med henholdsvis 12 prosent av det totale programtilbudet i NRK1 og 5 prosent i NRK2 utgjør sport en betydelig andel av NRKs fjernsynstilbud. NRK1s sportsdekning er relativt bred da et stort antall ulike sportsgrener inkluderes. Figur 16 viser imidlertid at det er vinteridretter, og dernest fotball, som vies mest oppmerksomhet i sendeskjemaet. På radiosiden er det kun P1 som inkluderer sport i sine sendinger, og her utgjør fotball og vinteridretter til sammen omkring 80 prosent av sportssendingene.

Medietilsynet konkluderer med at NRK fjernsyn innfrir kravet om sportsendinger som dekker bredden i norsk idrettsliv, men at denne bredden ikke fullt ut dekkes i NRKs radiotilbud. Medietilsynet har imidlertid forståelse for at sportsrettigheter kan få innvirkning på kanalens samlede sportstilbud. NRK innfrir imidlertid ikke kravet om å inkludere funksjonshemmedes idrettsutøvelse i 2005. Medietilsynet har ikke grunnlag for å vurdere hvorvidt NRK dekker bredden i norsk idrettsliv i forhold til ”høyt” og ”lavt” nivå da det ikke finnes statistikk på dette området. Medietilsynet ber NRK om redegjøre for hvordan denne dimensjonen av sportstilbudet ivaretas i allmennkringkasterregnskapet for 2006.

5.4.2.14 **Scenekunst og musikk**

Programkravene i vedtektenes § 3-5 bokstav n) fastsetter at NRK skal formidle scenekunst og musikk fra statlig finansierte kulturinstitusjoner både i radio og i fjernsyn.

I allmennkringkasterregnskapet redegjør NRK for en rekke musikktransmisjoner på fjernsyn og i radio. Når det gjelder fjernsyn nevnes overføringer fra Nationalteateret (*Villanden og Figaros Bryllup*, omtalt ovenfor under punkt. 5.4.2.10), overføring av *La Traviata* fra Den Norske Opera, (sendt 18. desember på NRK2 og 25. desember på NRK1), *Ketil Hvoslefs fiolinkonsert* med Marianne Thorsen som solist fra Oslo Filharmoniske Orkester, *Dronning Sonja Internasjonale Musikkonkurranse* fra Oslo Konserthus og konsert med *Det Norske Kammerorkester* fra Trefoldighetskirken i Oslo.

NRK uttaler videre at på radiosiden gjør P1 en rekke opptak på konserter og festivaler landet rundt med både norske og internasjonale artister. Konsertene presenteres i programmet *P1-scenen* hver fredag kl. 2205. I 2005 tok P1 opp 56 konserter på 5 festivaler; Bergensfest, Norwegian Wood, Seljord Countryfestival, Notodden Bluesfestival, og Cowboy & Indianer-

weekend. I tillegg ble en hyllestkonsert til Erik Bye, *En hildringstime*, avholdt i regi av P1 i Store Studio på NRK. Konserten ble også filmet av Underholdningsavdelingen for visning i NRK1. P2 har videre faste orkestersendinger hver torsdag hele året kl. 1925-2130. Her sendes direkteoverføringer fra de fem store orkestrene, samt opptak fra diverse festivaler. I 2005 sendte P2 175 konserter med i hovedsak norske orkestre, og 36 operaer, hvorav to var norske.

Allmennkringkasterregnskapet viser også til at P3 tok opp til sammen 62 konserter fordelt på fire festivaler i 2005; Quartfestivalen, Øya, Roskilde og Storåsfestivalen. Av disse var en tredjedel konserter med norske utøvere. P3 arrangerte videre 12 konserter under navnet P3Sessions. Av disse 12 konsertene ble 7 sendt direkte på P3. 28 av 29 artister som deltok på P3Sessions i løpet av året var norske.

Medietilsynet konkluderer med at NRK innfrir kravet om å formidle scenekunst og musikk fra kulturinstitusjoner både i radio og fjernsyn.

5.4.2.15 Regional programvirksomhet

Det siste programkravet i NRKs vedtekter dreier seg om regional programvirksomhet, og stiller konkret krav om daglige, egenproduserte distriktssendinger. Kravet er formulert i vedtektenes § 3-5 bokstav o).

Allmennkringkasterregnskapet viser distriktskontorstrukturen med 12 kontorer som fordeler seg slik i Norge: Troms/Finnmark, Nordland, Trøndelag, Møre og Romsdal, Sogn og Fjordane, Hordaland, Rogaland, Sørlandet, Buskerud/Vestfold/Telemark, Østfold, Oslo/Akershus og Hedmark og Oppland. Ifølge NRKs redegjørelser ble det på fjernsynssiden sendt to regionale sendinger alle hverdager i NRK 1. Sendetidspunktene var fra kl. 1840 til 1900 og fra 2055 til 2100. Totalt ble det sendt 90 timer regionale sendinger i 2005 på NRK1. Av de supplerende opplysningene fremgår det at det var ti regioner for 1840-sendingen og elleve regioner for 2140-sendingen. For øvrig fremgår det i NRKs redegjørelser at distriktskontorene bidro med innslag til en rekke nyhetsbegivenheter i 2005, som eksempelvis Nokas-rettssaken i Stavanger, Union-nedleggelsen i Skien, legionella-utbruddet i Østfold og

rasene på Vestlandet. Distriktskontorene lager også andre programmer for fjernsyn, blant andre *Norge i dag*, *Norge Rundt*, *Ut i naturen* samt dokumentarprogrammer til *Faktor*.

På radiosiden forteller allmennkringkasterregnskapet at det sendes tre distriktssendinger på P1 daglig (kl. 0600-0900, kl. 1100-1300 og kl. 1600-1730) samt distriktsnyheter hver time fra klokken 0600 frem til 1803. De regionale sendingene utgjør 1 335 sendetimer på P1. I de supplerende opplysningene vises det også til at *Distriktsnytt* sendes kl. 0740 alle hverdager i P2s nyhetstime fra kl. 0700- 0800.

NRK tilbyr regionale sendinger i fjernsyn *alle hverdager* og i radio alle dager unntatt søndager. Tatt i betraktning at det bør forventes mer av NRK som lisensfinansiert allmennkringkaster og at programforpliktelsene i NRKs vedtekter er minimumskrav, kan det argumenteres for at NRKs regionale sendinger også bør omfatte helgene.

Medietilsynet konkluderer med at NRK innfrir kravet om daglige egenproduserte distriktssendinger i radio og fjernsyn.

Vedlegg 1 – Definisjoner

Tematisk bredde dreier seg om å ta for seg et bredt utvalg av saker, interesser og oppfatninger innenfor ulike livs- og samfunnsområder, som natur, vitenskap, kultur, livssyn, sport, underholdning og samfunnsspørsmål, for å nevne noen. Innenfor disse temakategoriene skal det også være bredde i deknningen. Det betyr eksempelvis at ulike kulturuttrykk og ulike livssyn skal vies oppmerksomhet.

Sjangermessig bredde dreier seg om å ta i bruk et bredt utvalg av typer innslag/program eller måter å behandle og formidle temaene på. Eksempler på ulike sjangrer er nyheter, debatt, intervju, reportasje/dokumentar, dramatisering og underholdning. En veksling mellom sjangrer forutsettes både i programsammensetningen og innenfor den enkelte programkategori.

”Publikumshenvendelse: En variasjon i publikumsorientering som ligger innbakt i genre- og temamangfoldet. Det innebærer et krav om veksling mellom programmer som i prinsippet er henvendt til alle eller de fleste over en viss alder og programmer som er vendt til spesielle alders- eller interessegrupper (i betydningen ”med spesielle interesser”). De ”brede” programmene tenkes som brede enten fordi de omhandler forhold man mener i prinsippet angår alle, eller fordi de har et innhold man ut fra formodninger og viten om kulturell smak mener vil falle i smak hos et flertall eller i alle fall en stor del av befolkningen. ”Nisjeprogram” er sendinger/innslag der publikumspotensialet kan være begrenset.” (Allmennkringkastingsrådets rapport for 2003, s. 101.)

Daglig forstås i denne sammenheng som *alle hverdager* (mandag – fredag).

Vedlegg 2 - Undersøkelse

Kanal 24 og P4s utvidede nyhetsendinger og aktualitetsmagasiner samt P4s kulturnyheter og utenriksmagasin i uke 45 2005

En undersøkelse utført av Marie Therese Lilleborge³⁷ på oppdrag fra Medietilsynet

Opptak fra Kanal 24 og P4 i uke 45 (7. til 13. november) 2005

Opptakene fra Kanal 24 og P4 er på oppdrag fra Medietilsynet gjennomgått med henblikk på forpliktelsene knyttet til *internasjonal dekning* som de to allmennkringkasterne har påtatt seg gjennom sine søknader og respektive konsesjonsvilkår.

Opptakene fra Kanal 24 og P4 er registrert og kodet på innslagsnivå (med basis i kodesystemet Ragnar Waldahl, Michael Bruun Andersen og Helge Rønning benyttet i sin undersøkelse i *Nyheter først og fremst, Norske tv-nyheter: myter og realiteter* (2002)³⁸). Sendingene er kodet i sin helhet. Det betyr at også musikk, reklame og studiopprat er registrert og målt i de sendingene der dette er en del av programmet, slik at alle prosentandeler som fremgår er beregnet som prosent av sendeflaten. Alle innslag er målt nøyaktig på sekundet. Bakgrunnen for en slik tilnærming er å illustrere reklamens omfang i de aktuelle programmene, og å gi et bilde av hvor mye tid som vies til ren redaksjonell behandling av de internasjonale temaene i program som de kommersielle allmennkringkasterne selv har dedikert til fordypning og analyse.

Vi vet at hovedformen for nyhetsdekningen i radio ofte er bulletinformen³⁹, med korte og hyppig oppdaterte nyhetsinnslag. Dette ble som et eksempel bekreftet i vurderingen av P4s nyhetsdekning i Medietilsynets første allmennkringkastingsrapport, som ble fremlagt i 2005. I P4s første programår med den nye konsesjonen utgjorde utenriksstoffet 24,1 prosent av 19 473 nyhetssaker (Medietilsynet 2005: 98). Sammenligner vi med P4s eget anslag i konsesjonssøknaden er antallet hele 4 368 flere nyhetsbulletiner enn lovet, slik at denne tendensen i nyhetsdekningen tydelig virker sterkt i kanalen. En analyse av sjangerstrukturen innenfor nyheter viser en tydelig konsentrasjon om *bulletiner*, mens den for samfunnsspørsmål avdekker en klar konsentrasjon om *innslag*. I P4s gjengivelse av definisjonen i klassifiseringsverktøyet ESCORT 2.4 er *innslag*: "Enhet" som omhandler et bestemt tema, som involverer beskrivelser, forklaringer, illustrasjoner, intervjuer, sitater, bilder eller annen dokumentasjon (P4 2005: 22). Det høye antallet *innslag* innenfor samfunnsspørsmål gir en indikasjon på fordypende perspektiver. Samlet sett tyder disse dataene fra 2004 på at det er et begrenset rom for fordypning

³⁷ Student ved Universitetet i Oslo (i permisjon fra stilling i Medietilsynet).

³⁸ Denne kodingen av datamaterialet er benyttet i analyser i forbindelse med mine mastergradsstudier ved IMK (UiO), slik at samtlige figurer i dette notatet også er presentert i disse analysene.

³⁹ Kf. bl.a. Waldahl *et al* i *Nyheter først og fremst*, 2002: 34.

innenfor nyhets- og aktualitetsdekningen, samtidig som det reelle omfanget av slike perspektiver er usikkert innenfor samfunnsspørsmål generelt.

Ettersom Kanal 24 og P4 har konsesjoner som både stiller kvantitative mål på internasjonal dekning og eksplisitte krav til fordypning og analyse i nyhets- og aktualitetsdekningen, illustrerer eksempelet fra P4 behovet for i tilsynsøyemed å ha nærmere kjennskap til hvordan allmennkringkasternes sendinger fremstår. I dette notatet presenteres funn som på ulike måter kan brukes i vurderingen av de to aktørenes innfrielse av sine forpliktelser knyttet til den internasjonale dekningen. I enkelte tilfeller avdekkes klare brudd, mens andre funn kun sier noe om mulige tendenser og indikasjoner på hvordan krav forvaltes.

De utvalgte program på Kanal 24 og P4 fra uke 45 i 2005 er for **Kanal 24**: de utvidede nyhetssendingene, som sendes fem ganger daglig alle hverdager, og aktualitetsmagasinet *Nyhetspuls*, som sendes alle hverdager, og for **P4** de utvidede nyhetssendingene, som sendes to ganger daglig alle hverdager, aktualitetsmagasinet *Sytten Tretti*, som sendes alle hverdager, kulturnyheterne, som sendes tre ganger daglig alle hverdager og utenriksmagasinet *Vi og verden*, som sendes én gang i uken.

Kanal 24

Egenproduserte nyhets- og aktualitetssendinger med nasjonale og internasjonale nyheter var blant minimumsvilkårene for konsesjonen i det fjerde riksnett. I sin konsesjonssøknad uttrykte Kanal 24 klare ambisjoner om å bidra til mangfold, skape forståelse og å gi bakgrunnsinformasjon om "*hendelser og prosesser i inn- og utland*" (s. 12). Om den internasjonale dekningen ble spesifikt sagt at den skulle være solid forankret:

"NTBs nett av korrespondenter og samarbeidsavtaler med alle de ledende nyhetsbyråer i verden, setter kanalen i stand til å speile alle viktige internasjonale begivenheter. Særlig godt rustet vil vi være for å få til en bred dekning av nordiske forhold, fordi NTB har fri tilgang til all nyhetsproduksjon fra de øvrige nordiske nyhetsbyråer.

...

Analyser og kommentarer vil være viktig i kanalens utenriksdekning. Ved å benytte denne sjangeren hyppig på utenriksstoff, vil vi på en forståelig måte sette fragmenterte nyhetsinnslag fra utlandet inn i en sammenheng for lytterne. (søknaden s. 13).

Beskrivelsen ble fulgt av kvantitative mål for antall *analyser/kommentarer* og *montasjer* i utenriksstoffet. Kanal 24 lovte å sende 3 analyser/kommentarer av utenriksstoff i uken, noe som til sammen ville utgjøre 150 stykk og 10 timer årlig, og én utenriksmontasje i uken, noe som til sammen ville utgjøre 60 stykk og 15 timer årlig (søknaden s. 12). I konkrete program skulle Kanal 24 ha fire daglige utvidede nyhetssendinger, og et daglig aktualitetsmagasin på en halvtime. Dette aktualitetsmagasiner skulle utvides til en time hver fredag. Ved utformingen av konsesjonen ble disse programplanene eksplisitt nedfelt som konsesjonsvilkår, og gjenfinnes i konsesjonens § 3-3 bokstav a):

"a) Nyhetsdekning

Konsesjonæren skal ha faste, egenproduserte nyhetsbulletiner gjennom hele dagen. Det skal være minst fire daglige utvidede nyhetssendinger på 15 minutter. I tillegg skal det på hverdager være et aktualitetsmagasin av 30 minutters varighet med debatt, kommentarer, analyser og bakgrunnsstoff. En gang i uken skal aktualitetsmagasinet utvides til 60 minutter.

Nyhets- og aktualitetssendingene skal presentere både nasjonale og internasjonale nyheter og kommentere både det norske og det internasjonale nyhetsbildet."

Kanal 24s utvidede nyhetssendinger

Opptakene Kanal 24 sendte av utvidede nyhetssendinger i uke 45 inneholdt fem, daglige slike sendinger. Sendetidspunktene for disse var faste gjennom uken, henholdsvis fra klokken 06.00, 08.00, 13.00, 17.00 og 24.00. Samtlige av disse sendingene hadde en varighet på *mindre enn 15 minutter*. Den ene av dem, klokken 13.00, hadde gjennomgående en varighet på cirka 5 minutter, og tilfredstiller således langt fra kravet i konsesjonen. Her er det imidlertid grunn til å understreke at konsesjonsvilkåret har ordlyden "*minst fire daglige utvidede*", slik at den femte sendingen inkludert i disse opptakene ikke nødvendigvis måtte til for at Kanal 24 skulle innfri kravet på minimumsnivå (noe de imidlertid heller ikke gjør gjennom de øvrige sendingene). Det interessante er at Kanal 24 selv presenterer også fem-minutterssendingen som en *utvidet nyhetssending* i sin programvirksomhet, som en opptrapping av sin nyhetssatsing. Tabell 1 viser den registrerte varigheten av samtlige utvidede nyhetssendinger i uke 45:

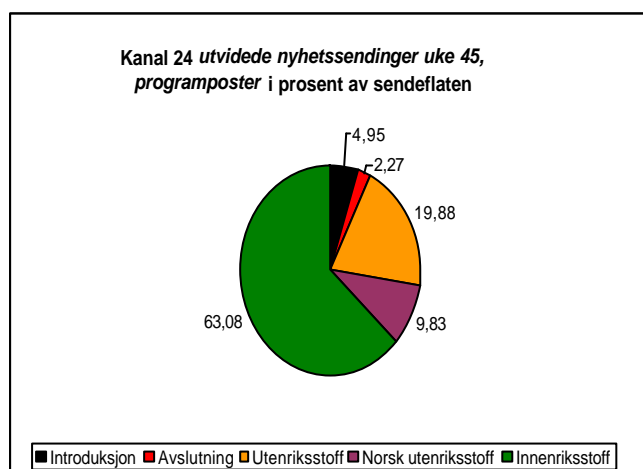
Dag/Tid	Kl. 06.00	Kl. 08.00	Kl. 13.00	Kl. 17.00*	Kl. 24.00
Mandag 7.11	8.13 min.	9.15 min.	5.09 min.	10.14 min.	9.48 min.
Tirsdag 8.11	9.51 min.	10.04 min.	5.06 min.	10.02 min.	10.04 min.
Onsdag 9.11	9.09 min.	9.52 min.	5.03 min.	10.04 min.	10.21 min.
Torsdag 10.11	9.23 min.	9.41 min.	5.23 min.	9.09 min.	9.38 min.
Fredag 11.11	8.55 min.	9.18 min.	4.50 min.	08.52min.	09.05 min.

* Den utvidede nyhetssendingen kl 17.00 sendes i forkant, og som en del av, aktualitetsprogrammet *Nyhetspuls 17*. I denne tabellens registrering av 17.00-sendingens varighet er således introduksjonen av de saker som senere kommer i aktualitetsprogrammet inkludert. Det dreier seg her om få sekunder.

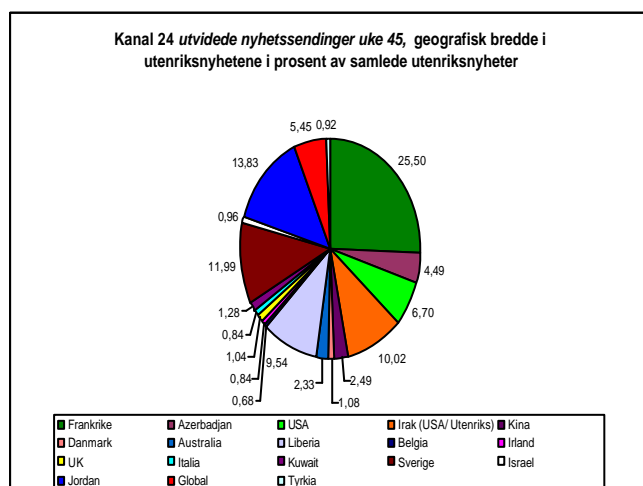
Basert på den manuelle registreringen av varighet i uke 45, som vist i tabellen over, synes det som om Kanal 24 i fire av de fem oppgitte utvidede nyhetssendingene gjennomgående kun leverer 2/3 av konsesjonsvilkårets krav til omfang.

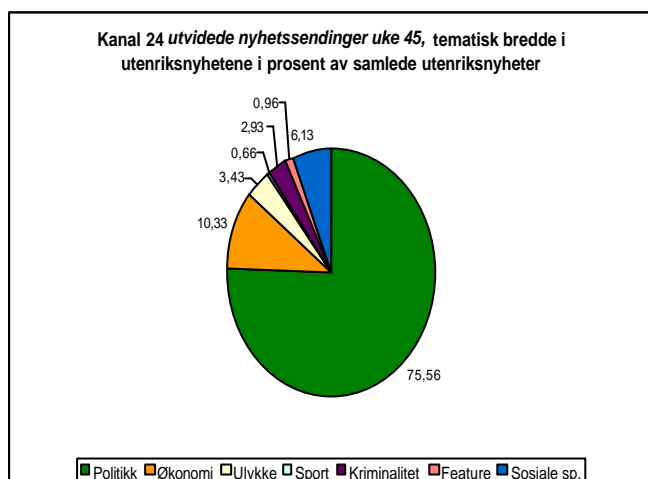
Dersom vi tar utgangspunkt i den totale sendetiden for Kanal 24s utvidede nyhetssendinger i uke 45 på om lag 216,51 minutter fordeler de ulike

segmentene seg slik i sendeflaten; 137,12 min. innenriks, 43,14 min. utenriks og 21,33 min. norsk utenriks. Figur 1 viser programpostenes prosentvise fordeling i sendeflaten:

Med unntak for sendingen klokken 12.00, som kun har en varighet på fem minutter og vanligvis inkluderer 4-5 saker, inneholder de utvidede sendingene 10 til 12 saker og de internasjonale sakene er relativt jevnt spredt utover i sendingene. Et unntak er også her 12-sendingene, som gjennomgående har færre internasjonale saker. Sammenlignet med P4s utvidede nyhetssendinger i uke 45 har Kanal 24, både når det gjelder utenriks og norsk utenriks en mye større andel internasjonale saker og en betydelig bredere dekning både geografisk og tematisk. Dette illustreres i figur 2a og 2b:

Nyhetspuls 17

Kanal 24s daglige nyhetsmagasin *Nyhetspuls 17* hadde i uke 45 (mandag til fredag) en samlet sendetid på 251,15 minutter, fordelt på programpostene introduksjon, avslutninger og overganger (08,02), musikk (48,50) reklame (27,25), innenriks (157), norsk utenriks (8,25) og utenriks (1,43). Det var i *Nyhetspuls 17* kun ett utenriksinnslag og én norsk utenriksnyhet i uke 45. Begge er geografisk knyttet til Pakistan og jordskjelvet der.

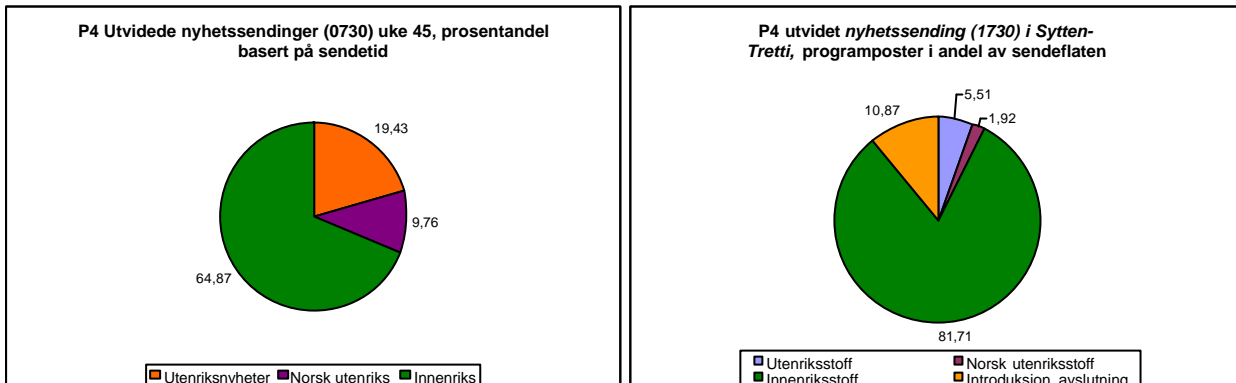
Denne ukens aktualitetsdekning hadde således et meget svakt internasjonalt fokus, noe som også gir et begrenset rom for fordypning og analyse i forhold til dette stoffet. I tråd med det som er sagt om bulletininformen ovenfor, er det rommet som vies til fordypning og analyse betinget av et visst sendetidsomfang. Videre er påfallende stor andel av sendetiden viet til musikk og reklame, noe som ytterligere forsterker dette inntrykket. Verbalinnslagene har en betydning for hvilket rom det gis til fordypning og analyse.

P4

Dekning av norske og internasjonale saker på nyhets- og kulturområdet var blant de sentrale vurderings- og tildelingskriteriene også for konsesjonen for det femte riksnettet gjennom krav om egenproduserte nyhets- og aktualitetssendinger og en "tydelig kulturprofil som reflekterte uttrykksmangfoldet i norsk og internasjonalt kulturliv" (søknadsdokumentet s. 3). I P4s søknad fremgikk det at kanalens nyhets- og aktualitetssendinger skal "formidle, forklare og gi bakgrunn for dei viktigaste nasjonale og internasjonale hendingane" (s. 14). Ifølge programplanene skulle minst hver fjerde sak i nyhetssendingene være utenriks og et ukentlig "kommenterende og fordypende" utenriksmagasin skulle etableres (søknaden s. 5). P4 skulle knytte til seg faste utenriksmedarbeidere (Køln, London, Paris, Praha/Berlin, Jerusalem og New York) og ha et samarbeid med andre organisasjoner for tilgang til nyheter fra Sør-Amerika, Afrika og Asia.

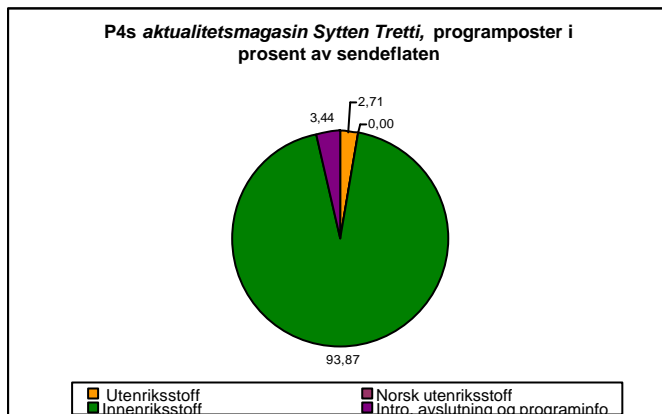
P4s utvidede nyhetssendinger

P4s to utvidede nyhetssendinger kl. 07.30 og kl. 17.30 (mandag-fredag) har en total sendetid på 60,59 minutter, fordelt på 31,14 min. på morgenen og 29,45 min. på ettermiddagstid. Figurene 2a og 2b viser hvordan utenriksnyhetenes andel av sendeflaten varierer betydelig mellom de to nyhetssendingene, noe den i hovedsak gjør på bekostning av andelen norsk utenriks.

I sendingen kl. 07.30 er det totalt 35 innslag; 24 innenriks, 8 utenriks og 3 norsk utenriks. Antall saker i morgensendingen ligger jevnt på rundt 6-7 hver dag, og her er de internasjonale sakene spredt med ett til to per dag (ved ett tilfelle fire). Til sammenligning er det i sendingen kl. 17.30 totalt 16 innslag; 14 innenriks og kun ett utenriks og ett norsk utenriks. Disse er i tillegg (og naturlig nok) ikke jevnt spredt over uken. Grovt sett kan man si at P4 i uke 45 ligger godt an til å innfri kravet om at "minst hver fjerde sak" i morgennyhetene skal være utenriks, mens i den utvidede nyhetssendingen er langt unna dette målet. Ettersom opptakene ikke omfatter samtlige nyhetssendinger, gir det imidlertid ikke grunnlag for å konkludere om den totale utenriksandelen i nyhetene denne uken.

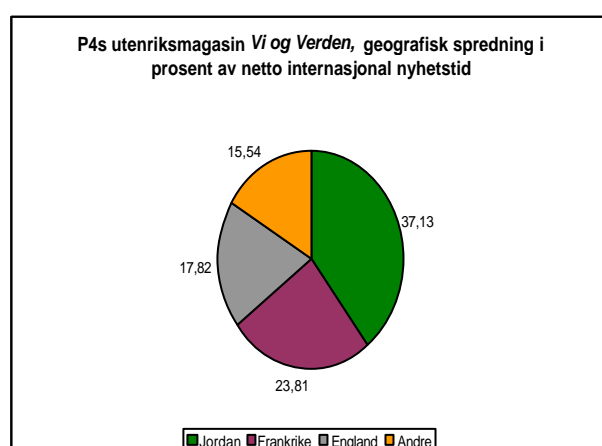
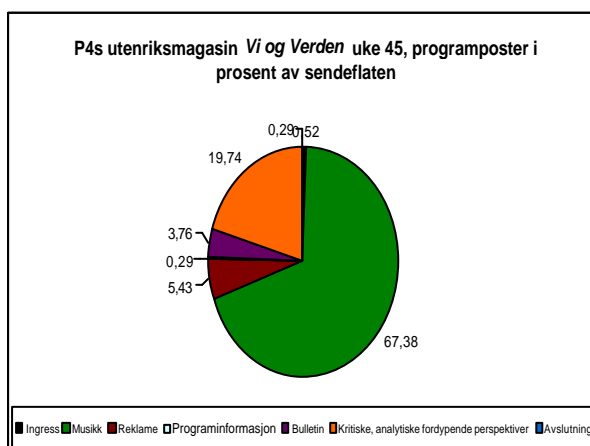
I uke 45 er utenriksdekningen i morgennyhetene preget av opptøyene i Paris og terrorbombene i Jordan. P4s utvidede nyhetssending kl. 17.30 er i P4s programplan integrert i kanalens aktualitetsmagasin *Syttentretti*, hvis programprofil i uke 45 er illustrert i figur 3 nedenfor. Den lave andelen utenriks- og norsk utenriksstoff i nyhetene er videreført til *Syttentretti* der andelen utenriksstoff er lave 2,7 prosent av sendeflaten, mens andelen norsk utenriks er 4,56 prosent. I uke 45 var det kun ett utenriksinnslag, geografisk knyttet til Frankrike og opptøyene der. Innslaget som fulgte var knyttet til integrering generelt og hvorvidt vi kan få tilsvarende tilstander her til lands. I likhet med Kanal 24 har også P4s aktualitetsdekning i uke 45 således lite fokus på internasjonalt stoff, noe som også svekker muligheten for fordypning og analyse på dette området.

P4s utenriksmagasin Vi og verden

P4s utenriksmagasin *Vi og verden* søndag 13. november hadde en varighet på 57, 49 minutter. Programmet besto av musikk (39,08), reklame (3,15), programinformasjon (0,17), introduksjon (0,30), avslutning (0,17), bulletiner (2,18) og innslag med kritiske, fordypende og analytiske perspektiver (11,45) og P4 jingler (0,09). Her er alle korrespondentbrev, rapporter fra korrespondenter og intervjuer kategorisert som innslag med kritiske, analytiske og fordypende perspektiver. I alt inneholder programmet to rene korrespondentbrev, ett intervju med en utenrikskorrespondent og én rapport fra en utenrikskorrespondent. Presentasjonen av de internasjonale bulletinene var studiobasert.

Den prosentvise fordelingen av de ulike programkomponentene er illustrert i figur 4a, mens den geografiske bredden i *Vi og Verden* denne søndagen er illustrert i 4b.

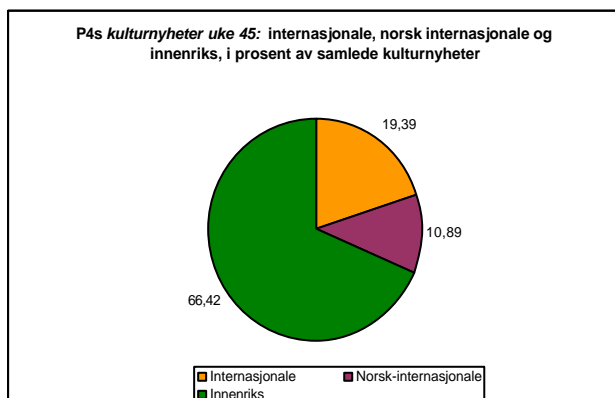
Samlet var altså 24,31 prosent av sendetiden faktisk utenriksstoff, inklusiv introduksjon og avslutning. Dette viser at det gis *relativt sett liten sendetid til den faktiske internasjonale dekningen*. Verbalinnslagene har en betydning for hvilket rom det gis til fordypning og analyse. I programmet var 23,8 prosent

av *netto* internasjonal nyhetstid om Frankrike, mens 37,13 prosent var knyttet til Jordan. Terrorhandlingen i Jordan, og de politiske opptøyene i Frankrike utgjør dermed over 60 prosent av utenriksinnslagene med kritiske, analytiske og fordypende perspektiver.

Kulturnyheter

P4s konsesjon stiller også krav om at P4 skal dekke både norsk og internasjonalt kulturliv. P4 har gjennom sin konsesjonssøknad forpliktet seg til at hvert fjerde innslag i kulturnyheter skal være av internasjonal karakter.

Opptakene fra uke 45 i 2005 viser at P4s kulturnyheter med tre daglige sendinger fra mandag til fredag har en *samlet sendetid* på 23,05 minutter. Av dette fordelte 13,05 minutter seg på hjemlige kulturnyheter, 4,47 minutter på internasjonale og 2,51 minutter på norsk internasjonale kulturnyheter. Samlet antall innslag i uke 45 var 63, og av disse var 39 hjemlige, 15 internasjonale og 9 norsk internasjonale. Antall innslag per sending var gjennomgående 4-5. Frem til fredag var det som oftest ett til to internasjonale saker, mens på fredag var antallet betydelig høyere. Figur 5a illustrerer fordelingen i prosent av sendeflaten. Geografisk er internasjonale kulturnyheter konsentrert om anglo-saksiske land, der USA har over 67 prosent av sendetiden og Storbritannia 14 prosent, mens Sverige hadde 18 prosent. Tematisk er de internasjonale kulturnyheterene konsentrert om kategoriene musikk og person, med henholdsvis 41 og 31 prosent av de internasjonale kulturnyheterene.

I uke 45 synes det således som om antallet internasjonale saker er på høyde med det P4 har forpliktet seg til å levere, men den tematiske og geografiske bredden er smal.

